

Oznámení č.	Obsah	Strana
	I <i>Usnesení, doporučení a stanoviska</i>	
	USNESENÍ	
	Výbor regionů	
	93. plenární zasedání 14. a 15. prosince 2011	
2012/C 54/01	Usnesení Výboru regionů „K prioritám Výboru regionů v roce 2012 na základě legislativního a pracovního programu Evropské komise“	1
	STANOVISKA	
	Výbor regionů	
	93. plenární zasedání 14. a 15. prosince 2011	
2012/C 54/02	Stanovisko Výboru regionů „Podpora zemědělských produktů“	8
2012/C 54/03	Stanovisko Výboru regionů „Rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů do roku 2020“ ...	13
2012/C 54/04	Stanovisko Výboru regionů „Přezkum evropské politiky sousedství“	18

<u>Oznámení č.</u>	Obsah (pokračování)	Strana
2012/C 54/05	Stanovisko Výboru regionů „Méně správních úkonů pro občany: podpora volného pohybu veřejných listin a uznávání účinků dokladů osvědčujících osobní stav“	23
2012/C 54/06	Stanovisko Výboru regionů „Na cestě ke kosmické strategii Evropské unie sloužící občanům“	28
2012/C 54/07	Stanovisko Výboru regionů „Příspěvek místních a regionálních orgánů EU ke konferenci OSN o udržitelném rozvoji 2012 (RIO+20)“	34

III Přípravné akty

VÝBOR REGIONŮ

93. plenární zasedání 14. a 15. prosince 2011

2012/C 54/08	Stanovisko Výboru regionů „Nový víceletý finanční rámec po roce 2013“	40
2012/C 54/09	Stanovisko Výboru regionů „Energetická účinnost“	49
2012/C 54/10	Stanovisko Výboru regionů „Společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob (CCCTB)“	65

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

93. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ 14. A 15. PROSINCE 2011

Usnesení Výboru regionů „K prioritám Výboru regionů v roce 2012 na základě legislativního a pracovního programu Evropské komise“

(2012/C 54/01)

VÝBOR REGIONŮ

I. Budoucnost Unie

1. je přesvědčen, že v současnosti je zásadním úkolem Evropské unie obnovit důvěru občanů v její schopnost zajistit finanční stabilitu a obnovu hospodářského růstu a rovněž prosadit nadřazenost demokraticky legitimního politického rozhodování nad negativními vlivy finančních trhů;

2. je příznivě nakloněn prohloubení evropské integrace v oblasti správy ekonomických záležitostí pod podmínkou, že toto prohlubování bude demokraticky legitimní a bude probíhat v rámci institucí Evropské unie. Uznává však, že Evropská rada ze dne 9. prosince 2011 nemohla na novou fiskální úmluvu uplatnit metodu Společenství a posílenou koordinaci hospodářských politik i přesto, že 26 z 27 členských států projevilo ochotu zachovat metodu Společenství, neboť byl vyžadován jednomyslný souhlas. Byl tedy uplatněn pouze mezivládní přístup se všemi jeho právními a politickými důsledky. Lituje, že byl zatím přijat přespříliš úzký přístup spočívající v návrhu zakotvit do mezivládní smlouvy pouze rozpočtovou kázeň. Výbor regionů zastává názor, že o případné reformě Lisabonské smlouvy lze uvažovat formou konventu, vytvořeného podle stejného modelu jako Konvent o budoucnosti Evropy (2002–2003) a zaručujícího plné zapojení evropských institucí, včetně Výboru regionů;

3. velmi si cení toho, že Komise je za této tíživé hospodářské, rozpočtové a institucionální situace odhodlána vši silou bránit metodu Společenství. Z pohledu Výboru regionů, jakožto politického shromáždění místních a regionálních orgánů EU, se jedná o jedinou možnost, jak zaručit demokratickou legitimitu Unie, uplatňování hodnot solidarity a soudržnosti a rovněž

respektování zásad víceúrovňové správy věcí veřejných, subsidiarity a proporcionality. Potvrzuje svůj záměr promítnout tuto hodnotovou součinnost do revidované dohody o spolupráci mezi Komisí a Výborem regionů, o níž se právě jedná;

4. je potěšen vyhlídkou na brzký vstup Chorvatska a potvrzuje, že by chtěl již od ledna 2012 přijímat pozorovatele z Chorvatska účastníci se jeho činností;

II. Využití specifčnosti a přidanou hodnotu rozpočtu Unie

5. upozorňuje, že rozpočet Unie, přestože z hlediska relativního objemu omezený, má zásadní význam pro řešení úkolů určených a odsouhlasených v Lisabonské smlouvě a strategii Evropa 2020. Zdůrazňuje zvláštní charakter tohoto rozpočtu a jeho přidanou hodnotu ve srovnání s rozpočty vnitrostátními, regionálními a místními v tom smyslu, že se jedná o rozpočet, který je vždy vyrovnaný, což znamená, že ani jediné euro není určeno na splácení dluhu, a který je z velké části určen na investice (94,5 %) na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Zdůrazňuje, že evropský rozpočet má především v kontextu současné krize nedožrýný význam vzhledem k jeho pákovému efektu na strategii obnovy evropského hospodářství a na financování strukturálních investic určených regionálním a místním orgánům;

6. zdůrazňuje, že VR musí neustále vyjadřovat své politické názory na budoucí opatření EU zaměřená na hlubší fiskální a ekonomickou integraci a na synergie mezi rozpočty na nižší úrovni, než je celostátní, rozpočty státními a rozpočtem EU. VR musí chránit zákonné pravomoci místních a regionálních orgánů v souvislosti s finanční autonomií a musí reagovat na všechna opatření, jež mají dopad na schopnost místních a regionálních orgánů čerpat úvěry za přijatelné ceny;

7. vyzývá obě složky rozpočtového orgánu, aby se před koncem roku 2012 dohodly na víceletém finančním rámci pro období 2014–2020, a v souladu se závazkem přijatým v článku 311 Smlouvy o fungování Evropské unie také na reformě systému vlastních zdrojů Evropské unie, aby byla překonána logika „spravedlivého vyrovnání“ a byl ponechán dostatek času pro finalizaci smluv o partnerství a operačních programů, jež budou následovat po přijetí legislativních opatření týkajících se víceletého finančního rámce;

8. vítá návrh Evropské komise na pilotní fázi iniciativy týkající se dluhopisů;

III. *Budoucnost politiky soudržnosti a dopravní politiky*

9. považuje politiku soudržnosti za hlavní politiku Evropské unie poskytující zdroje, která může přispět k environmentálně i sociálně vyváženému a udržitelnému hospodářskému rozvoji všech evropských územních celků a v této souvislosti lituje snížení rozpočtu pro tuto politiku v návrhu víceletého finančního rámce na období 2014–2020 a zejména v současném kontextu hospodářské, finanční a sociální krize a s ohledem na ambiciózní cíle strategie Evropa 2020;

10. s potěšením bere na vědomí zachování politiky soudržnosti pro všechna území Evropské unie a rovněž zjednodušenou strukturu sestávající ze dvou cílů a tří kategorií regionů, jak bylo uvedeno v balíčku legislativních opatření z 6. října 2011; přitom však opakuje své přání, aby bylo možné přidat k HDP na obyvatele další kritéria, zejména při provádění programů a při jejich hodnocení, neboť HDP nedostatečně zohledňuje úroveň hospodářského rozvoje, sociální soudržnosti, environmentální udržitelnosti ani rozdíly mezi územími;

11. vítá návrhy Evropské komise na (1) zřízení společného strategického rámce pro zlepšení soudržnosti a součinnosti mezi politikami Unie a na (2) vytvoření dohody o partnerství mezi Evropskou komisí a každým členským státem a vítá, že jsou místní a regionální orgány přímo zapojeny do příprav této politiky;

12. uznává význam, který politika soudržnosti může mít pro konkrétní realizaci strategie Evropa 2020; přitom však připomíná, že důvodem její existence, zakotveným ve Smlouvě, je snížení hospodářských, sociálních a územních rozdílů; požaduje proto větší flexibilitu ve volbě tematických cílů a zaměření prostředků, přičemž bude přikládán skutečný význam zásadám víceúrovňové správy a partnerství s místními a regionálními orgány;

13. souhlasí s návrhy obsaženými v balíčku legislativních opatření, které se týkají posílení městského rozměru, činností místního rozvoje a integrovaných územních investic, a žádá, aby akční plány městské mobility byly prováděny s finanční podporou Evropské unie. Zároveň upozorňuje na nutnost náležitě zohlednit rozměr rozvoje venkova při plánování politiky soudržnosti a zajistit řádnou návaznost na SZP;

14. souhlasí se zásadou hledání větší účinnosti veřejných výdajů souvisejících s politikou soudržnosti, a to využitím systému podmíněnosti, zároveň však varuje před příliš velkou složitostí provádění tohoto systému; podporuje myšlenku podmíněnosti ex-ante, dojde-li k odlehčení seznamu stanovených podmínek; připouští zásadu podmíněnosti ex-post, budou-li místní a regionální orgány přímo zapojeny do používaných ukazatelů výsledků; naproti tomu odmítá návrhy na makroekonomickou podmíněnost založené na Paktu o stabilitě a růstu a vyslovuje silné výhrady k myšlence výkonnostní rezervy;

15. podporuje posílení cíle územní spolupráce dotované podstatněji finančními zdroji, aby bylo možné dále navázat na výměny osvědčených postupů mezi evropskými územními celky;

16. vítá, že návrh přezkumu nařízení č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) převzal celou řadu návrhů vyslovených Výborem regionů, zejména co se týče účasti hospodářských aktérů a subjektů občanské společnosti v ESÚS a usnadnění přístupu k tomuto nástroji orgánům územní správy třetích států. Zdůrazňuje, že tento nástroj má potenciál k překonávání hranic prostřednictvím všech politik společenství. Zavazuje se tedy, že bude pokračovat v propagaci tohoto nástroje, zejména prostřednictvím příslušné platformy, a bude nadále zajišťovat správu rejstříku ESÚS;

17. domnívá se, že „nástroj pro propojení Evropy“ dotovaný částkou 50 miliard EUR by mohl kladně ovlivnit posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti Unie a mít na ni výrazný pákový efekt a také přilákat další investice, zejména využitím projektových dluhopisů; tento mechanismus by však měl být v souladu s řízením a rozpočtem politiky soudržnosti; v každém případě považuje za zásadní zajistit soudržnost a kompatibilitu s projekty financovanými ze strukturálních fondů a přidružit územní samosprávy k výběru projektů;

18. vyjádří se podrobně k novému regulačnímu rámci pro TEN-T, jehož účelem je oslovit všechny aktéry politiky TEN-T, a nejen pouze členské státy, a který by mohl ve značné míře snížit regulační překážky realizace evropského dopravního systému;

19. podporuje internalizaci obecních, přístupových a environmentálních nákladů prostřednictvím harmonizovaného zdanění všech druhů dopravy, přičemž příjmy z této daně budou využity k vybudování integrovaného, efektivního a udržitelného dopravního systému; kromě toho podporuje nové nástroje financování, zejména evropské projektové dluhopisy; domnívá se, že k zajištění financování nových projektů v oblasti dopravní infrastruktury by mohlo pomoci též hojnější využití partnerství veřejného a soukromého sektoru;

20. zdůrazňuje, že pro komunikaci o dopadu a přínosu politiky soudržnosti v praxi je zapotřebí komplexní strategie Evropské komise, a připomíná, že regionální a místní orgány zde mohou hrát svou roli, a v této souvislosti nabízí podporu VR;

IV. Realizace strategie Evropa 2020 v partnerství

21. trvá na tom, že strategie Evropa 2020 by měla mít plný územní rozměr;

22. lituje toho, že ve většině případů lze přípravu národních programů reformem ke strategii Evropa 2020 označit za promarněnou příležitost provádět strategii Evropa 2020 v partnerství mezi všemi úrovněmi správy. Roční analýzy růstu zveřejněné Evropskou komisí (2012 a 2013) by měly zdůrazňovat, že členské státy se mají ve svých zprávách o pokroku zabývat víceúrovňovou správou a partnerstvím. Měly by podávat zprávu u tom, do jaké míry a jakým způsobem byli všichni partneři včetně místních a regionálních orgánů zapojeni do provádění strategie Evropa 2020. V případě potřeby a pro lepší ztotožnění s touto strategií by měla být vydána specifická doporučení. Budou-li i nadále partnerství mezi EU, státní, regionální a místní úrovní a občany nedostatečná, důvěra ve strategii Evropa 2020 bude ohrožena;

23. připomíná svůj návrh územních paktů, které by měly uzavřít všechny členské státy, aby zajistily provádění národních programů reformem založené na partnerství a společnou přípravu smluv o partnerství; trvá na tom, aby zásada partnerství předložená Komisí byla realizována tak, že podmínkou pro schválení smluv o partnerství se stane dohoda mezi všemi orgány veřejné správy právně způsobilými k přidělování prostředků z fondů EU a že bude podporována možnost územních paktů;

24. domnívá se, že by mělo být posíleno monitorování stěžejních iniciativ a že by mělo být prováděno z hlediska orientace na výsledek. Je třeba trvale komunikovat se zúčastněnými stranami v praxi o činnostech, jež jsou náplní všech stěžejních iniciativ, vyžaduje neutuchající úsilí. Z výsledků nedávného výzkumu VR *Strategie Evropa 2020: co se děje v praxi?* vyplývá, že čím více se toho o stěžejních iniciativách mezi místními a regionálními orgány ví, tím významnějšími se stávají pro místní a regionální činnost. To rovněž umožňuje začlenit existující místní a regionální iniciativy do kontextu širších evropských cílů, a podporuje tak pocit ztotožnění a koordinované činnosti;

IV A. Inteligentní růst

25. považuje stávající rozpočet EU pro výzkum za nepřiměřený, a vítá tedy, že ve víceletém finančním rámci se navrhuje výrazně podpořit výzkum a inovace (zvýšení z 53 miliard EUR na 80 miliard EUR). Tento krok Unii posouvá blíže směrem k cíli strategie Evropa 2020 investovat 3 % HDP EU do výzkumu a inovací, v souladu s vytvořením „Unie inovací“. Zdůrazňuje potřebu lépe integrovat národní programy a evropský rámcový program pro výzkum;

26. podporuje vytvoření společného strategického rámce pro výzkum a inovace Horizont 2020, jelikož umožňuje zjednodušení a konsolidaci různých programů financování v této oblasti,

např. 7. rámcového programu pro výzkum a rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace. Upozorňuje však na to, že by tento společný strategický rámec pro výzkum a inovace měl být řádně koordinován a měl by být v souladu s navrhovaným společným strategickým rámcem pro strukturální fondy. V této souvislosti vítá Evropskou tabulku inovačních ukazatelů, jež je v souladu s doporučením Výboru (1), aby byla věnována pozornost také vypracování a zveřejnění tabulky inovačních ukazatelů na regionální úrovni, jež místním a regionálním orgánům, akademické obci (univerzitám, vysokým školám a výzkumným institutům) a podnikům umožní sledovat úspěch regionálních inovačních činností;

27. podporuje rozšíření a navýšení prostředků pro období po roce 2013 v programu „Vzdělaná Evropa“ se zaměřením na projekty vzdělávání a podporu mobility. Domnívá se, že vzdělávání napomáhající samostatnému myšlení, tvořivosti a inovacím je klíčovým předpokladem zajištění růstu a konkurenceschopnosti do budoucna. Výbor regionů též uznává širší roli vzdělávání v rozvoji osobnosti jako celku a jejího sociálního rozměru a také zajištění rovných příležitostí a přístupu ke vzdělávání, odborné přípravě a mobilitě. Vítá, že Evropská komise zareagovala na jeho výzvu, aby byl sport začleněn do integrovaného programu pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport;

28. upřímně vítá plán Komise týkající se propojení vnitrostátních systémů pro výzkum a zajištění otevřených výběrových řízení ve výzkumu a při obsazování předních univerzitních postů;

29. podporuje další akce usilující o plné využití potenciálu elektronického obchodu, elektronické správy a obecně o pokrok na bázi IKT, současně však požaduje zachování práva občanů na důvěryhodné informace, bezpečnost a soukromí. VR uznává dalekosáhlé důsledky Digitální agendy v oblasti energetické účinnosti, interoperabilních veřejných služeb a financování sítí širokopásmového připojení po celé Evropské unii. V této souvislosti vítá přidělení rozpočtové částky 9,2 miliardy EUR na digitální síť v nástroji pro propojení Evropy a souvisejících Hlavních směrech transevropských telekomunikačních sítí;

30. připomíná cíl vytyčený ve stěžejní iniciativě Digitální agenda pro Evropu (2), že do roku 2013 by všichni Evropané měli mít přístup k základnímu širokopásmovému připojení. Domnívá se, že by tento cíl měl být doplněn o přístup založený na definici občanských práv v tomto ohledu a rovněž konkrétních závazků veřejné služby;

31. podporuje zaměření budoucího programu „Tvůrčí Evropa“ připravovaného pro období po roce 2013 na cíle strategie Evropa 2020. Díky propojení kultury a médií musí tento program usnadnit distribuci kulturních produktů, vytvořit jednotný on-line trh pro audiovizuální díla, pomoci rozvinout potenciál tvorby pracovních míst v odvětvích kultury a tvůrčí činnosti a současně pečovat o evropské kulturní bohatství a navázat na něj;

(1) CdR 468/2000.

(2) KOM(2010) 245.

IV B. Růst podporující začlenění

32. vítá, že Komise má v úmyslu zaměřit se v pracovním programu na stabilitu a růst a zároveň do něj zařadit i několik důležitých iniciativ týkajících se sociální tematiky;

33. znovu opakuje výzvu Evropské komisi ze svého nedávného stanoviska k sociálnímu bydlení (CdR 71/2011), aby byl co nejdříve vytvořen rámec EU umožňující cenově dostupné a vhodné bydlení pro všechny; poukazuje na to, že tento rámec by byl plně v souladu s cíli strategie Evropa 2020, tedy s vymýcením chudoby a lepším zdravím pro obyvatele EU; požaduje také, aby byl tento politický rámec uveden do souladu s energetickou politikou EU a aby rekonstrukce bydlení z hlediska energetické účinnosti byla jako klíčový prvek sociální soudržnosti i nadále způsobilá pro financování z Evropského fondu pro regionální rozvoj;

34. zajímá se o další osud iniciativy „Příležitosti pro mladé“ oznámené v projevu předsedy Evropské komise o stavu Unie;

35. zavazuje se přispět k balíčku Evropské komise o sociálním podnikání, které má značný význam pro místní a regionální orgány jak z pohledu zaměstnavatelů, tak i poskytovatelů služeb a zákazníků;

36. přispěje k doporučením Evropské komise o dětské chudobě v souladu s cíli strategie Evropa 2020 řešit nezaměstnanost, sociální vyloučení a chudobu;

37. vítá, že Rada ve složení pro zemědělství a rybolov dne 14. listopadu 2011 dospěla k přechodnému řešení spočívajícímu v zachování programu potravinové pomoci určené nejchudšímu obyvatelstvu až do roku 2013, nicméně lituje, že nebyla uzavřena dohoda o trvání tohoto programu po roce 2013. V každém případě má za to, že pokud se nejchudší obyvatelstvo přesune z kompetence Společné zemědělské politiky do Evropského sociálního fondu, pak by měla být stejným způsobem změněna struktura rozpočtu tohoto fondu;

38. bude aktivně přispívat k přípravě víceletých programů na období 2014–2020 v oblasti zdraví a spotřebitelské politiky, jakož i k programu elektronického zdravotnictví;

39. zdůrazňuje významnou roli místních a regionálních orgánů při využívání potenciálu sportu jako prvku sociální integrace a zdravého životního stylu;

IV C. Udržitelný růst

40. zavazuje se, že aktivně přispěje k přípravám EU na konferenci OSN o udržitelném rozvoji v červnu 2012 („summit Země Rio+20“) a aktivně se zúčastní summitu i návazných činností; v této souvislosti požaduje, aby byl na summitu v Riu vypracován plán postupu k zelené místní ekonomice a aby byly přezkoumány řídicí struktury OSN za účelem plného uznání místních a regionálních orgánů jako hlavních partnerů při přechodu k udržitelnému rozvoji;

41. opakuje svoji výzvu Evropské komisi, aby v roce 2012 co nejdříve předložila Sedmý akční program Společenství pro životní prostředí, který stanoví jasné cíle a časové plány a bude klást důraz na mechanismy, které mohou podpořit místní a regionální orgány v provádění environmentálního *acquis* EU, včetně možného rozšíření Paktu starostů a primátorů na širší agendu účinnosti zdrojů se zvláštním důrazem na udržitelné vodohospodářství a řízení odpadů;

42. těší se na hodnocení připravovaného Energetického plánu do roku 2050 a potvrzuje svůj závazek, že bude šířit řešení v oblasti udržitelné energetiky na místní úrovni ve snaze usnadnit přechod na nízkouhlíkovou energetickou ekonomiku. Hodlá se zabývat potřebou vyváženějších energetických politik a režimů podpor;

43. žádá Evropskou komisi, aby při provádění strategie biologické rozmanitosti Evropské unie 2020 zohlednila rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD) COP 10 týkající se „Akčního plánu pro subnárodní vlády, města a jiné místní orgány v oblasti biologické rozmanitosti (2011–2020)“;

44. podporuje úsilí EU o dosažení celosvětové právně závazné dohody v působnosti OSN a vítá pokrok, který byl učiněn v Durbanu, jako důležité kroky správným směrem, žádá, aby mezinárodní debata o klimatu po konferenci v Durbanu dále navázala na výsledky cancúnské konference, která uznala zásadní úlohu orgánů nižší než národní úrovně a aktivněji uznala a podpořila důležitou činnost v oblasti přizpůsobování a zmírňování prováděnou na místní a regionální úrovni, včetně dlouhodobého úsilí o vybudování nízkouhlíkové zelené ekonomiky;

45. vyzývá k začlenění prioritních činností politiky v oblasti životního prostředí a změny klimatu do ostatních oblastí politiky za účelem zajištění maximální vzájemné součinnosti;

46. vítá ambiciózní návrh zvýšit podíl výdajů na oblast klimatu na alespoň 20 % v kontextu víceletého finančního rámce pro období po roce 2013. Opakuje však požadavek na rozpočtový orgán EU, aby zajistil, že rozpočet EU a jeho víceletý finanční rámec budou lépe zaměřeny na využívání plného potenciálu místních a regionálních činností v oblasti zmírnění změny klimatu a na zvýšení podpory střednědobého a dlouhodobého investování do místních a regionálních projektů úspor energie a energetické účinnosti, zvláště v rámci Paktu starostů a primátorů;

47. v této souvislosti rovněž opakuje požadavek, aby nový nástroj LIFE nadále podporoval místní a regionální orgány jako hlavní příjemce a sloužil jako katalyzátor, který jim umožní maximálně využít financování EU k realizaci ambiciózních projektů na ochranu životního prostředí;

48. vítá oznámený přezkum nařízení o jaderné bezpečnosti;

V. **Rozvoj víceúrovňové správy v přípravě politiky EU a zlepšení inteligentní regulace**

49. vítá skutečnost, že evropské instituce všeobecně podporují víceúrovňovou správu založenou na politikách Evropské unie, a upozorňuje zejména na balíček legislativních opatření pro politiku soudržnosti, jenž potvrzuje víceúrovňovou správu jako jednu z hlavních „všeobecných zásad“; žádá nicméně evropské instituce, aby víceúrovňovou správu také realizovaly v praxi vnesením skutečné kultury víceúrovňové správy do přípravných fází politik a předkládáním návrhů konkrétních inovačních nástrojů a opatření založených na víceúrovňové správě a partnerství;

50. zdůrazňuje, že přístup EU Inteligentní regulace by se měl zaměřit na administrativní a finanční zatížení místních a regionálních veřejných orgánů a soukromých subjektů v EU. Tento přístup se opírá o cyklus politiky, kde právní předpisy neustále procházejí přezkumy a jsou přizpůsobovány novým problémům a okolnostem, o důkladné hodnocení a konkrétní zkušenosti s prováděním na všech úrovních veřejné správy a také o zavádění nových řešení elektronické správy (*e-government*);

51. zavázal se pokračovat v monitorování používání zásady subsidiarity, zejména prostřednictvím spolupráce s ostatními institucemi EU a s vnitrostátními a regionálními parlamenty;

52. s cílem zlepšit regulační prostředí vyzývá k provádění posouzení dopadu, jež budou lépe zohledňovat územní rozměr, a navrhuje, že strukturovanějším způsobem přispěje k posouzení dopadu, jež provádí Evropská komise; hodlá rovněž vytvářet mechanismy, jimiž bude přispívat k ex-post hodnocení stávající legislativy EU, zejména tak, že bude sledovat způsoby jejího provádění na místní a regionální úrovni;

53. vítá prodloužení lhůty pro veřejné konzultace z 8 na 12 týdnů;

VI. **Uvolnění potenciálu jednotného trhu**

54. vítá podporu Evropského parlamentu programu Erasmus na odbornou přípravu místních poradců, která byla vyjádřena v podobě 2 milionů eur, naléhá na Evropskou komisi, aby zajistila okamžité a účinné využití této sumy, a potvrzuje svůj závazek hrát aktivní úlohu při rozvoji tohoto programu;

55. připomíná, že je nutné, aby právní předpisy pro jednotný trh respektovaly horizontální sociální doložku zakotvenou v článku 9 Smlouvy o fungování Evropské unie;

56. v souvislosti s potřebou aktualizace nařízení o náhradách za služby obecného hospodářského zájmu (balíček Almunia) opakuje svůj požadavek, aby se zvýšila minimální úroveň pro udělení výjimky na 800 000 EUR ročně, rozšířil se rozsah sociálních služeb, jež mají být vyjmuty, odstranilo kritérium pro

výjimku na základě počtu obyvatel a upustilo od záměru dát Evropské komisi mandát k měření efektivity probíhajících služeb obecného hospodářského zájmu;

57. stále očekává, že Evropská komise v souladu se sdělením Akt o jednotném trhu z dubna 2011⁽³⁾ předloží „opatření s cílem lépe zajistit pro SOHZ, včetně sociálních služeb veřejného zájmu (SSHZ), rámec, který jim umožní plnit jejich poslání“ a „provede přezkum opatření nutných ve spojení s článkem 14 a protokolem 26 k zajištění přístupu všech občanů a za přijatelnou cenu ke službám, jež jsou zásadní pro jejich běžný život a pro jejich zařazení do sociálního a hospodářského života“. Očekává rovněž, že Komise předloží ohlášené sdělení o kvalitativním rámci pro služby obecného zájmu;

58. vítá modernizaci legislativního rámce EU pro veřejné zakázky, jež je v souladu s cíli strategie Evropa 2020, a další možnosti pro začlenění cílů, jako je boj za zmírnění změny klimatu, ochrana životního prostředí, prevence sociálního vyloučení, podpora inovací a elektronická správa veřejných zakázek;

59. vítá návrh směrnice Komise a návrh nařízení Komise o ratingových agenturách předložené 15. listopadu 2011, zejména cíle snížit spoléhání se finančních institucí na ratingy a zvýšit odpovědnost ratingových agentur za ratingy, které poskytují; lituje však, že Komise nezohlednila požadavek Evropského parlamentu⁽⁴⁾, aby zahájila studii proveditelnosti a dopadu zřízení veřejné a nezávislé evropské ratingové agentury;

60. očekává, že Komise předloží bílou knihu o důchodech, která by měla být doplněna důkladným posouzením dopadu na místní a regionální orgány, neboť právě ony reprezentují většinu pracovních míst ve veřejném sektoru v Evropě a řídí doplňkové penzijní systémy pro své zaměstnance;

61. zdůrazňuje význam Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (2014-2020) jakožto nástroje pro řešení dopadu globalizace na nezaměstnanost. Avšak vzhledem k tomu, že se jedná o nástroj reakce, nemůže tento fond nahradit preventivní strategii zaměstnanosti orientovanou na předvídané dlouhodobých hospodářských změn a restrukturalizací. Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci navíc nelze transformovat na režim kompenzací pro zmírnění dopadu dohod o volném obchodu. Odmítá návrh, aby byl tento fond financován z prostředků, jež nespádají do působnosti víceletého finančního rámce;

62. zdůrazňuje význam udělování ceny Evropský podnikatelsky zaměřený region, které zahájil v roce 2010 jako přeshraniční výměnnou „sít“ regionů, které vyvíjejí uzpůsobené regionální strategie ve snaze podpořit podnikání a využít inovační potenciál podniků;

⁽³⁾ KOM(2011) 206 v konečném znění.

⁽⁴⁾ Viz odstavec 60 usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2010 o finanční, hospodářské a sociální krizi: doporučení ohledně vhodných opatření a iniciativ (přezkum v polovině období).

63. žádá vytvoření „partnerství pro Small Business Act“ k dalšímu provádění této iniciativy na regionální úrovni a přeje si být zapojen do poradní skupiny pro Small Business Act, jež bude zřízena;

VII. *Plnění Programu pro občany: svoboda, bezpečnost a právo*

64. těší se na vstup v platnost nařízení o evropské občanské iniciativě, která upevní demokratický život v EU posílením zapojení občanů a organizované občanské společnosti do přípravy politik EU, a v konečném důsledku v občanech vypěstuje silný pocit „vlastní odpovědnosti“ a ztotožnění se s Unií; je odhodlán hrát aktivní roli v provádění evropských občanských iniciativ;

65. zdůrazňuje význam budování evropského veřejného prostoru, kde koncepty víceúrovňové evropské identity a občanství – doplňující občanství členských států a národní, regionální nebo místní identity – přispějí k posílení evropské demokracie; v této souvislosti vítá vyhlášení roku 2013 Evropským rokem občanů a zdůrazňuje význam poskytování vhodných prostředků a programů na podporu základních práv, demokracie a účasti občanů nabudování Evropy. Kromě navrhovaných programů pro spravedlnost, práva a občanství se proto těší na to, že přispěje k přizpůsobení očekávaného programu Evropa pro občany, aby byla zajištěna další podpora twinningovým partnerstvím měst a mechanismům na podporu decentralizované komunikace;

66. pevně věří v otevřenou Evropu s pevně zakotvenou vysokou úrovní ochrany a plným dodržováním základních práv pro všechny; to by mělo být vůdčím principem veškeré činnosti a právních předpisů v oblastech činnosti EU; vyzývá k plnému provádění Listiny základních práv konkrétními činnostmi a iniciativami;

67. zavazuje se dále přispívat k plné realizaci cílů stockholmského programu a akčního plánu jeho provádění, zejména k rozvoji komplexních a koordinovaných politik v oblasti migrace a azylu, hranic a bezpečnosti; uznává potřebu inteligentních vnějších hranic a zdůrazňuje význam zachování a posílení oblasti bez vnitřních hranic; vítá proto úmysl posílit řízení schengenského systému, bude-li současně zachován jeho charakter Společenství a zajištěno, že nutné reakce na externí události budou vycházet z transparentních, společných evropských pravidel bez nepřiměřeného omezení stávající přeshraniční spolupráce;

68. vzhledem k narůstajícím problémům v této oblasti vítá značné navýšení rozpočtu navrhované pro vnitřní věci ve víceletém finančním rámci pro období 2014–2020 a zjednodušení struktury programů vnitřních věcí z šesti na dva: Azylový a migrační fond a Fond vnitřní bezpečnosti; žádá nicméně, aby byla zajištěna vyváženost mezi bezpečností a složkami výdajů souvisejícími s hranicemi na jedné straně, a na druhé

straně výdaji v oblastech, kde činnost místních a regionálních orgánů přináší jasnou přidanou hodnotu, jako je integrace přistěhovalců a podmínky přijímání žadatelů o azyl;

69. žádá skutečný posun v reálných možnostech občanů volně se pohybovat v celé Unii. S tím je spjato zjednodušení postupů pro občany, kteří se rozhodli pohybovat se uvnitř EU, v oblastech jako uznávání platnosti dokladů osvědčujících osobní stav, dědických práv a rozvodových narovnání;

70. je přesvědčen, že místní a regionální orgány mohou hodnotným způsobem přispět k rozvoji solidního rámce pro občanské a trestní právo, a to jak na obsahové, tak i na procedurální úrovni; podporuje proto záměr posílit procedurální práva, zaručit bezpečnost a zabezpečení v celé Evropě a dále navázat na soudní a policejní spolupráci;

VIII. *Zemědělství a rybolov*

71. bude aktivně přispívat k přípravě právních předpisů budoucí společné zemědělské politiky (SZP) a zdůrazňovat jasnější zaměření na zaměstnanost, ekologizaci SZP, posílení jejího územního rozměru a na potřebu regulovat odvětví zemědělství. Vzhledem k naléhavému požadavku, aby SZP nejen uspokojovala potravinové potřeby, ale také přispívala k dosažení hlavních evropských cílů, má za to, že by měla být více sladěna se strategií Evropa 2020, aby se především ve zranitelných oblastech zaměřila na pracovní místa související se zemědělstvím a aby zemědělci dostávali platby na dodávání veřejných statků, jako je např. lepší přístup k zabezpečování potravin, udržitelné řízení přírodních zdrojů, ochrana biologické rozmanitosti, zmírňování změny klimatu a obnova venkovských oblastí jako celku;

72. podporuje spravedlivější rozdělení fondů SZP s použitím objektivních kritérií, která odrážejí odlišné reálné hospodářské podmínky v členských státech, a vyzývá ke zjednodušení postupu přímých plateb;

73. lituje toho, že rozpočet na rozvoj venkova (101 miliard EUR) bude i nadále neúměrně nízký v porovnání s fondy vyčleněnými na přímé platby. Žádá výraznější zaměření na podporu rozvoje venkovských ekonomik a diverzifikace a zejména lepší součinnosti s politikou soudržnosti EU, k čemuž společný strategický rámec poskytuje dobrý právní a politický základ;

74. přispěje k diskusím o reformě Společné rybářské politiky EU a Evropského rybářského fondu a zdůrazňuje význam vybudování udržitelného rybolovu při současném zohlednění sociálního a hospodářského rozvoje pobřežních oblastí, neboť se domnívá, že je třeba dosáhnout rozumné rovnováhy mezi oběma těmito rozměry. Výbor regionů si tedy zejména přeje, aby byla podporována udržitelná pracovní místa v pobřežních oblastech a přitažlivost pracovních míst v námořním sektoru byla více propagována mezi mladými lidmi a současně bylo zajištěno harmonické využívání mořských zdrojů;

IX. Dát EU účinný hlas v širším světě

75. vítá snahy EU podporovat demokratické transformační procesy v celém světě. VR opakuje, že pro účinné budování kapacit také na místní a regionální úrovni je do tohoto procesu třeba zapojit všechny subjekty;

76. bude pokračovat ve spolupráci s ostatními institucemi, jejímž cílem je prosazovat územní rozměr procesu rozšíření, a podporovat zapojení místních a regionálních orgánů z kandidátských a potenciálních kandidátských zemí do souvisejících činností prostřednictvím své příslušné komise (CIVEX) a zejména činností pracovních skupin pro Turecko a západní Balkán a prostřednictvím smíšeného poradního výboru pro Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii; oznamuje zřízení smíšeného poradního výboru EU-Černá Hora v roce 2012 a opakuje svůj záměr zřídit smíšené poradní výbory se všemi zbývajících kandidátskými zeměmi, a poskytnout vhodný rámec pro doplnění jednání o přistoupení o místní a regionální perspektivu;

77. bude nadále využívat podporu Evropské komise pro nástroj pro místní správu (LAF) a spolupřátat studijní návštěvy volených politiků místní úrovně a vedoucích pracovníků z kandidátských a potenciálních kandidátských zemí v Bruselu s cílem obeznámit je s činností EU a zpřístupnit jim části *acquis communautaire*. Plánuje dále rozvíjet spolupřátání akcí v rámci LAF v jednotlivých zemích s cílem rozšířit publikum a zajistit větší dopad tohoto nástroje financovaného z programu TAIEX pro místní a regionální orgány; dále opakuje svůj návrh, že by měly být rozvíjeny podobné iniciativy v sousedních zemích, což by podpořilo jejich budování kapacit na místní a regionální úrovni;

78. připomíná, že cíle evropské politiky sousedství včetně konsolidace demokratických reforem a pokroku směrem

k „hluboké demokracii“ nelze dosáhnout bez aktivní podpory místních a regionálních orgánů, a bude nadále vynakládat úsilí a zdroje na rozvoj místního a regionálního rozměru evropské politiky sousedství;

79. příkládá velký význam odvedené práci a příležitostem, které nabízí Evropsko-středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM) a konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP) při dosahování cílů evropské politiky sousedství. V reakci na žádost summitu hlav států a předsedů vlád Východního partnerství ve Varšavě adresovanou bude VR pracovat na transformaci CORLEAP na stálý institucionální rámec pro spolupřátání a vyvine úsilí o přivedení místních a regionálních orgánů z partnerských zemí blíže k EU;

80. bude nadále pracovat na zvýšení zapojení místních a regionálních orgánů do definování, provádění a hodnocení strategií rozvojové spolupřátce. Za tímto účelem bude VR podporovat větší koordinaci činností mezi všemi subjekty a prosazovat víceúrovňový přístup a přístup založený na partnerství s cílem zajistit účinné poskytování rozvojové pomoci; z praktického hlediska bude rovněž dále intenzivně spolupřátovat s Evropskou komisí, zejména při pořádání konference o decentralizované spolupřátce a podpoře atlasu decentralizované spolupřátce, který zachycuje existující projekty spolupřátce, a internetového portálu, jenž usnadňuje vytváření sítí a partnerství pro rozvoj projektů a zajišťuje větší účinnost pomoci;

81. pověřuje předsedkyni VR, aby předložila toto usnesení předsedovi Evropské rady, Evropskému parlamentu, Evropské komisi, polskému předsednictví Rady EU a nadcházejícímu dánskému a kyperskému předsednictví.

V Bruselu dne 15. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

93. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ 14. A 15. PROSINCE 2011

Stanovisko Výboru regionů „Podpora zemědělských produktů“

(2012/C 54/02)

VÝBOR REGIONŮ

- uznává omezený dosah propagační činnosti vyvíjené do dnešní doby mimo EU, a proto vyzývá Komisi k prostudování možností úpravy této činnosti, neboť je třeba zachovat vedoucí postavení EU při vývozu zemědělsko-potravinářských výrobků;
- souhlasí s Komisí, že je nutné posílit místní trhy;
- domnívá se, že propagace evropského potravinářského modelu není v souladu s používáním geneticky modifikovaných organismů a že je zapotřebí vyloučit veškerou politickou podporu produktů využívajících GMO;
- podporuje posílení informovanosti v souvislosti s prospěšností zdravé a vyvážené výživy;
- podpořil by iniciativy, jejichž cílem je rozšířit povinné označování místa hospodaření na produktu;
- považuje za klíčové disponovat specifickými informačními a propagačními nástroji, jež by byly účinnější než nástroje dosavadní a mohly tak řešit krizi a poskytovat v krátké době řešení za účelem obnovení důvěry spotřebitelů a jejího přenesení na producenty;
- vyslovuje se pro to, aby k volbě programů nedocházelo výlučně na evropské úrovni, a žádá, aby regiony byly zapojeny do procesu volby a aby vzhledem ke svým znalostem místních subjektů a trhů měly pravomoc předkládat návrhy;
- domnívá se, že by Komise při vyjednávání mezinárodních dohod měla zohlednit zájmy evropských zemědělsko-potravinářských producentů;
- domnívá se, že by se měla lépe kombinovat propagační činnost prováděná přímo Komisí s činnostmi vyvíjenými producenty prostřednictvím víceletých programů za účelem dosažení vyšší účinnosti;
- domnívá se, že všechny výrobky pocházející z EU – s výjimkou tabáku a lihovin – by měly spadat do systému podpory, ačkoliv si současně myslí, že prioritou by měly být činnosti týkající se produktů, jež přispívají ke zdravé a vyvážené výživě, a ty, které jsou věnovány produktům, jež nesou specifické označení kvality související s územím Evropské unie.

Zpravodaj	pan Sanz ALONSO (ES/ELS), předseda vlády autonomní oblasti La Rioja
Odkaz	Zelená kniha o propagačních a informačních opatřeních na podporu zemědělských produktů: strategie propagace chutí Evropy s vysokou evropskou přidanou hodnotou KOM(2011) 436 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

Obecné aspekty

1. pozorně prostudoval zelenou knihu o propagačních a informačních opatřeních na podporu zemědělských produktů: strategii propagace chutí Evropy s vysokou evropskou přidanou hodnotou a tuto iniciativu vítá a hodnotí velmi kladně;

2. domnívá se, že evropské zemědělské odvětví je klíčové pro rozvoj místních a regionálních hospodářství, což také významným způsobem přispívá k tvorbě pracovních míst a usazení obyvatelstva na daném území, a že tato politika je zásadní pro konsolidaci činnosti v odvětví;

3. sdílí názor, že úsilí vyvíjené producenty EU v oblasti hygieny, životního prostředí, dobrých životních podmínek zvířat a produktů v rámci evropských systémů zajištění jakosti (CHZO, CHOP, ZTS, produkty biologického zemědělství) není vždy známo ani uznáváno trhem, což může u producentů vést k určité frustraci;

4. chápe, že evropský model výroby je významným rozlišujícím prvkem vůči konkurenčním státům, a proto je nutné ho podporovat s cílem uvést jej ve známost;

5. uvědomuje si, že EU má jedno z největších dědictví světa co do rozmanitosti zemědělsko-potravinářských výrobků a že je třeba této skutečnosti využít a uvést ji ve známost uvnitř i vně Evropské unie;

6. připomíná, že regiony a regionální orgány jsou klíčovým partnerem v rozvoji venkova a v rozvoji místních trhů a dále že jsou neopominutelným zdrojem podpory, pokud jde o organizaci kolektivní propagace malokapacitní výroby a místních trhů;

7. vítá, že dosavadní politika podpory mohla přispět k obnovení důvěry spotřebitelů v krizových případech, jakými byla kontaminace dioxiny a BSE, ačkoliv se domnívá, že by tato politika měla disponovat informačními nástroji, které by byly podstatně flexibilnější a umožňovaly rychlejší reakci, aby mohly přispět k rychlejší nápravě krizových případů, jako byl např. případ *E.coli*, a k co nejrychlejší obnově důvěry spotřebitelů;

8. uznává omezený dosah propagační činnosti vyvíjené do dnešní doby mimo EU, a proto vyzývá Komisi k prostudování možností úpravy této činnosti, neboť je třeba zachovat vedoucí postavení EU při vývozu zemědělsko-potravinářských výrobků;

9. je toho názoru, že v rámci nadcházejícího rozvoje koncepce strategie je nutné, aby byla v souladu s cíli politiky jakosti EU a s cíli politiky jakosti jednotlivých členských států na základě rozdílných předpokladů ve výrobě a uvádění na trh. Zejména využívání příslušných podpůrných programů EU musí být prostřednictvím zásadního uvolnění stávajících předpisů a snazšího procesu podání žádosti a jejího vyřízení účinnější a důraznější;

10. poukazuje na to, že ve světle dalšího rozvoje informační a propagační politiky EU, politiky jakosti EU a reformy SZP musí být také odpovídajícím způsobem v souladu s výše uvedenými cíli a předpoklady přepracovány stávající právní požadavky EU na informační a propagační opatření členských států, pokyny ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013 a nařízení Komise (ES) č. 1857/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na státní podporu pro malé a střední podniky působící v produkci zemědělských produktů;

11. poukazuje na to, že nadnárodní nebo víceproduktové iniciativy měly malý úspěch, a vybízí Komisi, aby se podrobněji zabývala příčinami, jež to způsobily, jakož i k tomu, aby dále tento druh programů podporovala, zejména víceproduktové programy;

O cílech, jaké by měla mít informační a propagační politika v oblasti zemědělských produktů a jejich příspěvek

12. domnívá se, že cílem propagace evropské zemědělské a zemědělsko-potravinářské výroby, ať již na vnitřním trhu nebo v třetích zemích, má být podpora zaměstnanosti ve venkovských oblastech, neboť výroba a zpracování jsou přímo vázány na daná území a tento územní rozměr musí zůstat zásadním faktorem z hlediska cíle vyrovnaného evropského územního plánování;

13. souhlasí s tím, že informační a propagační politika zemědělsko-potravinářských produktů má být ambiciózní, má být založena na rozlišeném strategickém přístupu podle vlastností produktu a trhu, na něž se orientuje, a má dosáhnout přiměřené komplementarity mezi všemi nástroji, které jsou v současnosti dostupné, za účelem lepší součinnosti a posílení jejich účinnosti;

14. domnívá se, že možnost informační a propagační podpory by v budoucnu měla přesahovat obecné hranice Evropy a že musí být značně ulehčeno určení kolektivních značek včetně značek územních, zejména těch, jež mají podporu regionů a vyhovují přesné specifikaci, určení zeměpisného původu a způsobu výroby, jakož i zajištění přístupu k podpůrným prostředkům pro malé a střední podniky. Pokud chceme získat spotřebitele na vnitřním trhu a v třetích zemích, musíme podporovat vznik vztahu ke značce;

15. poukazuje na to, že je nutné, aby k cílům informační a propagační politiky patřil také cíl obnovení důvěry spotřebitelů, a to jak v EU, tak mimo ni, a to v případě, že by v budoucnu vypukly potravinové krize;

16. uvítal by větší úsilí v rámci informování spotřebitelů o významu certifikací jakosti;

O informačních a propagačních opatřeních, jež by měla být zavedena pro rozvoj stabilnějších místních a regionálních trhů

17. souhlasí s Komisí, že je nutné posílit místní trhy prostřednictvím politik, jež by propagovaly rozmanitost místní výroby a její sociální, kulturní a tradiční propojení se spotřebitelem daného území či regionu, v němž jsou produkty vyráběny, jakož i jejich příspěvek k lepším environmentálním výsledkům dosaženým omezením emisí CO₂, a to jak ve fázi výroby, tak i ve fázi konzervování a balení;

18. souhlasí s využitím součinnosti mezi nástroji podpory regionálních a místních trhů a ostatními evropskými fondy, což je možné prostřednictvím začlenění opatření na podporu těchto trhů do různých programů rozvoje venkova, jež zahrnují přístup LEADER. V tomto smyslu je třeba ze strany Komise usilovat o to, aby všechny programy rozvoje venkova regionů EU obsahovaly opatření zaměřená na podporu strategií souvisejících s rozvojem místních trhů, na šíření strategií typu *slow food*, spotřebu potravin pocházejících z blízkého okolí, kuchyni s nulovou kilometrovou vzdáleností atd. a aby podporovaly lepší propojení mezi producenty a spotřebiteli;

19. vyzdvihuje význam podpory zemědělských produktů ze znevýhodněných oblastí Evropské unie, jako jsou např. horské oblasti, nejvzdálenější regiony, okrajové regiony, ostrovy apod., aby byla trvale stimulována výroba těchto kvalitních produktů. V úvahu je mj. třeba vzít i otázky státní podpory související s podmínkami produkce a podpory, jež jsou často jednoznačně nepříznivé a vyžadují větší ekonomickou podporu;

20. domnívá se, že propagace evropského potravinářského modelu není v souladu s používáním geneticky modifikovaných organismů a že je zapotřebí vyloučit veškerou politickou podporu produktů využívajících GMO;

O konkrétních potřebách v oblasti informací a propagace na podporu evropských produktů a o tom, jaké by měly být cíle na vnitřním trhu

21. souhlasí s potřebou vyvinout zvláštní úsilí při propagaci evropských systémů zajištění jakosti (CHOP, CHZO, ZTS a ekologické zemědělství) nejen u spotřebitelů, ale také u producentů a potřebou zdůraznit jejich specifické prvky ve srovnání s ostatními produkty a výhody, jež s sebou přinášejí jejich produkce, nákup a spotřeba;

22. s politováním konstatuje, že návrhy nařízení týkající se SZP po roce 2013, předložené Evropskou komisí, především nařízení o EZFRV, nepřinášejí již žádný nástroj propagace kvalitních produktů (odebrání původního opatření 33 z osy 1), ačkoli konzultace k zelené knize o propagaci zemědělských produktů nebyla dosud plně zpracována. Výbor žádá, aby byly formulovány konkrétní návrhy namísto stávajících opatření a aby návrhy nařízení k SZP po roce 2013 i nadále zahrnovaly propagační opatření se zlepšeními pro kvalitní produkty, případně aby byly uvedeny do souladu časové rozvrhy obou reforem;

23. podporuje posílení informovanosti v souvislosti s prospěšností zdravé a vyvážené výživy pro zdraví a domnívá se, že je třeba zaměřit se obzvláště na mládež a za tím účelem posílit a podporovat informační kampaně týkající se zdravé a vyvážené výživy ve školách se zvláštním zaměřením na to, aby měli studenti k dispozici zdravé potravinové produkty z místní produkce;

24. podpořil by iniciativy, jejichž cílem je rozšířit povinné označování místa hospodaření na produktu, a povzbudil by podobné iniciativy označování pro odvětví pohostinství;

25. považuje za klíčové disponovat specifickými informacemi a propagačními nástroji, jež by byly účinnější než nástroje dosavadní a mohly tak řešit krizi a poskytovat v krátké době řešení za účelem obnovení důvěry spotřebitelů a jejího přenesení na producenty;

O opatřeních, jež by bylo třeba vypracovat k dosažení cílů, a optimalizovat tak zásah Evropské unie na vnitřním trhu

26. domnívá se, že opatření, jež by bylo třeba vypracovat uvnitř EU, musí využívat všech marketingových nástrojů a dostupných sdělovacích prostředků a zvolit v každém jednotlivém případě ty nejúčinnější v závislosti na sdělení, jež má být veřejnosti předáno, jakož i na cílové skupině veřejnosti, již je určeno, a považuje za zásadní, aby k těmto nástrojům měli přístup jednotlivě či kolektivně všichni zemědělství producenti;

27. vyslovuje se pro to, aby k volbě programů nedocházelo výlučně na evropské úrovni. Přímé spolupůsobení členských států při volbě programu vede podle dosavadních zkušeností k vyššímu přijetí a motivaci u žadatelů a subjektů zapojených do programu. Současně to odpovídá zásadě subsidiarity a přináší lepší zohlednění místní situace;

28. vzhledem k tomuto cíli žádá, aby regiony byly zapojeny do procesu volby a aby vzhledem ke svým znalostem místních subjektů a trhů měly pravomoc překládat návrhy. Regiony poskytují rozhodující podporu kolektivních propagačních opatření malých producentů nebo výrobců, a někdy je dokonce iniciují;

29. považuje za nutné věnovat se obecným kampaním, které budou šířit výhody spotřeby produktů pocházejících z EU z důvodu jejich vysoké kvality, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a dobrých životních podmínek zvířat, jež jsou dané náročnými a povinnými výrobními standardy a také přísnějšími normami, které si členské státy stanovily v rámci nezávazných pravidel výroby. Velmi pozitivně by hodnotil, kdyby v případech zeměpisných označení byly uvedeny odkazy na vazbu, jež výrobek spojuje s členským státem či regionem svého původu;

30. domnívá se, že pro dosažení evropského rozměru by všechna propagační opatření financovaná přímo Evropskou komisí, a to jak obecná, tak specifická pro jeden výrobek či jejich skupinu, měla obsahovat společné slogany, sdělení nebo hodnoty, jež by stanovila Komise;

31. pozitivně hodnotí návrh Evropské komise na vytvoření platformy pro výměnu osvědčených postupů s cílem přispět ke zlepšení vypracování a určování cílů nadnárodních programů;

O konkrétních potřebách v oblasti informací a propagace na podporu evropských produktů a jaké by měly být cíle na vnějším trhu

32. upozorňuje Komisi na to, že evropské zemědělsko-potravinářské odvětví se velmi zasazuje o propagaci mimo EU. Je toho názoru, že institucionální úloha EU je klíčová pro usnadnění zavedení a konsolidace těchto snah prostřednictvím institucionálních informačních a propagačních kampaní, a navrhuje, aby se při jejich vytváření vždy zohlednily specifické rysy jednotlivých členských států a subjektů činných v evropském zemědělsko-potravinářském odvětví;

33. domnívá se, že by Komise při vyjednávání mezinárodních dohod měla zohlednit zájmy evropských zemědělsko-potravinářských producentů a plánovat propagační činnost v zemích, s nimiž budou dohody podepsány, s cílem zajistit vhodnou informovanost a proniknutí na trhy těchto zemí;

34. domnívá se, že budoucnost SZP je svázána s budoucí obchodní politikou EU, a proto by Evropská komise v zájmu provádění účinné podpory na vnějším trhu měla zintenzivnit své úsilí o zajištění rovných podmínek v rámci WTO a trvat na nutnosti posílené ochrany chráněného označení původu (CHOP) a chráněného zeměpisného označení (CHZO) v rámci obchodních dohod proti padělatelství (ACTA);

35. jedním z nejlepších způsobů, jak ochránit zemědělsko-potravinářské produkty EU, je zajistit, aby všechny potraviny prodávané v EU (včetně dovážených) podléhaly stejným či rovnocenným režimům v oblasti hygieny a bezpečnosti potravin;

O opatřeních, jež by bylo třeba vypracovat k dosažení cílů a optimalizaci zásahu Evropské unie na vnějším trhu

36. domnívá se, že by se měla lépe kombinovat propagační činnost prováděná přímo Komisí s činnostmi vyvíjenými producenty prostřednictvím víceletých programů za účelem dosažení vyšší účinnosti;

37. vyzývá Komisi ke zintenzivnění a rozšíření činností podpory producentů z EU na vnějším trzích prostřednictvím pestrého a flexibilního katalogu činností, jež budou přizpůsobeny trhu, na nějž se orientují, a druhu produktů, jež jsou propagovány;

38. považuje za zásadní vytvořit opatření, jež umožní a usnadní přístup malých a středních podniků k uvádění výrobků na vnější trhy, zejména díky internetu. Vytváření sítí zde může být užitečným nástrojem. Lze také zvážit upřednostnění či zintenzivnění podpory činností, jež vyvíjejí sdružené malé a střední podniky;

O tom, kdo by měl být příjemcem a zda by se měli někteří příjemci upřednostňovat

39. je si vědom obtíží souvisejících s tím, že soukromé subjekty se finančně podílejí na obecných propagačních kampaních, jež se snaží podporovat evropský model výroby a systémy kvality nebo o nich informovat, neboť toto by měla provádět a financovat Komise;

40. zdůrazňuje, že účinná propagační činnost by neměla probíhat pouze prostřednictvím mezioborových a zastřešujících organizací, jak stanovují platné předpisy, ale že tyto nástroje by měly být ve stejné míře zpřístupněny také orgánům členských států, a zejména kolektivním regionálním organizacím propagujícím kvalitní potravinářské a zemědělské produkty;

41. považuje za pozitivní zkušenost, jakou v oblasti propagace vykazuje opatření pro propagaci vína ve třetích zemích, a proto se domnívá, že tento model by bylo možné použít pro další výrobky, čímž by se umožnil přístup soukromých subjektů k propagaci na vnějším trhu, což považujeme za zásadní v odvětvích vyznačujících se nízkou mírou strukturovanosti nebo v odvětvích, jež zatím nemají zastupitelské organizace;

O tom, zda je možné uvažovat o součinnosti mezi různými informačními a propagačními nástroji, kterými EU disponuje

42. domnívá se, že je třeba zohlednit různé stávající propagační nástroje, neboť každý z nich vyhovuje určitému produktu či skupině produktů a zohledňuje specifické okolnosti týkající se rozsahu odvětví, stupně jeho strukturovanosti, cílového trhu apod., a proto považuje za nutné i nadále zachovat kromě horizontálních i specifické informační a propagační nástroje;

43. zároveň žádá Komisi o zajištění soudržnosti mezi balíčkem opatření v oblasti politiky kvality a politiky propagace;

O tom, které zemědělské produkty a potraviny by měly být způsobilé a podle jakých kritérií

44. domnívá se, že všechny výrobky pocházející z EU – s výjimkou tabáku a lihovin – by měly spadat do systému podpory, ačkoliv si současně myslí, že prioritu by měly mít činnosti týkající se produktů, jež přispívají ke zdravé a vyvážené výživě, jako např. ovoce a zelenina, mléko, olivový olej atd., a ty, které jsou věnovány produktům, jež nesou specifické označení kvality související s územím Evropské unie;

O tom, jaké by měly být propagační prostředky, aby byly důraznější

45. souhlasí s Komisí v tom, že kombinace klíčových sdělení je pozitivní, že by je měla vytvářet Komise a že by měla být součástí všech propagačních opatření, která by na jedné straně vyzdvihovala evropský systém výroby a výhody zdravé a vyvážené výživy a na druhé straně specifická sdělení podle druhu produktu za účelem propagace evropského zemědělsko-potravinářského dědictví, jeho rozmanitosti, tradice a kvality;

46. konstatuje, že postup by měl být v mnoha bodech flexibilnější, aby tak mohl reagovat zejména na krátkodobé vývoje na příslušných trzích. K tomu by mělo docházet např. prostřednictvím včasného přizpůsobení hlavních směrů, rozšířením možností přerozdělení prostředků bez dodatečné smlouvy za účelem lepší úpravy probíhajících programů v souladu s změnou vývoje na trzích, snížením požadavků na podrobnosti v žádosti programu a prostřednictvím rychlejšího rozhodování Komise;

47. domnívá se, že je třeba poukázat na původ produktu, kdykoliv to bude možné, a neopomenout při tom zároveň kontext Evropské unie;

48. domnívá se zejména, že je vhodné používat kolektivní označení včetně územních značek, především těch, jež mají podporu regionů a vyhovují přesné specifikaci. Zároveň by mohlo být užitečné rozšířit v budoucnu možnosti informační a propagační podpory za obecné hranice Evropy a – zejména s ohledem na malé a střední podniky – značně ulehčit uvádění značek a výrobců oproti stávajícímu rámci dosavadních výjimek v případě, že:

— se tyto podniky účastní propagace kolektivní značky nebo s touto propagací mají nějakou spojitost,

— soukromé značky přidružené k operaci nemohly přímo využít evropské financování;

49. je toho názoru, že profesní organizace na evropské úrovni mohou a musí mít zásadní úlohu katalyzátoru *nadnárodních programů*, za tímto účelem je však nutné, aby postupy a struktury jejich řízení byly flexibilnější;

O tom, jaký by měl být evropský rozpočet na dosažení našich cílů

50. souhlasí s tím, aby programy byly i nadále spolufinancovány a aby ve specifických případech bylo možné překročit stávající strop 50 %, zejména u propagačních opatření na vnějším trhu. S ohledem na potřebný rozpočet navrhuje Komisi, aby zjistila, jakou výši prostředků na to věnují státy konkurující EU, jimiž jsou např. USA, a na základě toho odhadla potřebný rozpočet.

V Bruselu dne 14. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů do roku 2020“

(2012/C 54/03)

VÝBOR REGIONŮ

- zdůrazňuje, že vlády jednotlivých členských států musí plně zapojit místní a regionální orgány do vnitrostátních strategií integrace romských obyvatel, neboť k sociální a ekonomické integraci dochází převážně na místní úrovni. To zároveň znamená, že vlády členských států musí dát místním a regionálním orgánům k dispozici finanční prostředky potřebné k uskutečňování strategií integrace romských obyvatel;
- vyzývá vlády jednotlivých členských států, aby podpořily úsilí místních a regionálních orgánů v oblasti integrace Romů a ve spolupráci se svými místními a regionálními úrovněmi vypracovaly soudržné vnitrostátní politiky a právní předpisy v rámci jasného evropského rámce, jenž by koordinoval cíle a prostředky politik na různých úrovních;
- zdůrazňuje nutnost řešit znevýhodněné postavení romského obyvatelstva na všech úrovních po celé Evropě, zejména co se týče diskriminace, chudoby, nedostatečné úrovně vzdělání, překážek vstupu na trh práce, segregovaného bydlení a nedostatečného přístupu ke zdravotním a sociálním službám. Znovu však zdůrazňuje, že označení „Rom“ je zastřešující pojem, jenž zahrnuje i další skupiny obyvatel s podobnými kulturními rysy a historií marginalizace a vyloučení v evropské společnosti (Sinti, Gypsy, Travellers, Kalé, Camminanti, Ashkali atd.), které nelze shrnout do jednotné sociálně-kulturní reality;
- domnívá se, že k dosažení těchto cílů je strategicky důležité zohlednit genderový rozměr a potírat mnohonásobnou diskriminaci, které jsou vystaveny romské ženy uvnitř své komunity i mimo ni. Je nezbytné podporovat jejich zapojení, posilovat jejich smysl pro společenskou odpovědnost a poskytnout jim příležitosti ke vzdělávání, odborné přípravě a zaměstnání. To s sebou přináší pozitivní dopad na celou rodinu a na zdraví, vzdělávání a výchovu dětí.

Zpravodaj	pan Alvaro ANCISI (IT/ELS), člen městského zastupitelstva Ravenny
Odkaz	Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Rámcem EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů do roku 2020 KOM(2011) 173 v konečném znění

1. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. vítá sdělení Evropské komise *Rámcem EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů do roku 2020*, jež je významným krokem směrem k lepší koordinaci politik integrace Romů na evropské úrovni;

2. souhlasí se závěry Rady EU ze dne 19. května 2011 o sdělení Komise, v nichž byla Komise vyzvána, aby zajistila pokračování činnosti pracovní skupiny pro integraci Romů s cílem učinit začleňování Romů součástí politik EU a vyhodnotit úlohu finančních prostředků EU v úsilí o dosažení pokroku v začleňování Romů v EU, jakož i v kontextu politiky rozšiřování;

3. bere na vědomí a oceňuje zprávu Evropského parlamentu o *evropské strategii pro začleňování Romů* ze dne 9. března 2011⁽¹⁾, v níž byla Komise vyzvána, aby schválila prioritní oblasti strategie a předložila plán zavádějící závazné minimální normy na úrovni EU pro prioritní oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení a zdravotní péče;

4. opakuje svoji nabídku ke spolupráci s Komisí, evropskými orgány a členskými státy na podpoře jednotnosti a soudržnosti politik a na vypracování společných norem měření pro účely boje proti formám segregace a diskriminace Romů a podpory jejich začleňování⁽²⁾;

5. zdůrazňuje nutnost řešit znevýhodněné postavení romského obyvatelstva na všech úrovních po celé Evropě, zejména co se týče diskriminace, chudoby, nedostatečné úrovně vzdělání, překážek vstupu na trh práce, segregovaného bydlení a nedostatečného přístupu ke zdravotním a sociálním službám. Znovu však zdůrazňuje, že označení „Rom“ je zastřešující pojem, jenž zahrnuje i další skupiny obyvatel s podobnými kulturními rysy a historií marginalizace a vyloučení v evropské společnosti (Sinti, Gypsy, Travellers, Kalé, Cammiantanti, Ashkali atd.), které nelze shrnout do jednotné sociálně-kulturní reality;

6. zdůrazňuje, že vlády jednotlivých členských států musí plně zapojit místní a regionální orgány do vnitrostátních strategií integrace romských obyvatel, neboť k sociální a ekonomické integraci dochází převážně na místní úrovni. To zároveň znamená, že vlády členských států musí dát místním a regionálním orgánům k dispozici finanční prostředky potřebné k uskutečňování strategií integrace romských obyvatel;

7. vyzývá vlády jednotlivých členských států, aby podpořily úsilí místních a regionálních orgánů v oblasti integrace Romů a ve spolupráci se svými místními a regionálními úrovněmi vypracovaly soudržné vnitrostátní politiky a právní předpisy v rámci jasného evropského rámce, jež by koordinoval cíle a prostředky politik na různých úrovních;

8. vítá, že Komise uznává, že přístup jasně zaměřený na Romy a jejich velmi specifické potřeby a pevně zasazený do širší strategie boje proti chudobě a vyloučení je nejenom v souladu se zásadou nediskriminace jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU, ale je v podstatě jediným způsobem řešení této konkrétní problematiky;

9. váží si toho, že Komise zdůrazňuje nutnost politik, které by braly v potaz územní zvláštnosti, a určení znevýhodněných mikroregionů, jež potřebují specifická opatření;

10. souhlasí s Komisí, že pro potírání sociálního vyloučení Romů a zlepšení jejich situace nestačí samotný zákaz diskriminace založený na rase, barvě pleti, etnickém nebo sociálním původu nebo příslušnosti k národnostní menšině (jak je stanoven v článku 2 Smlouvy o Evropské unii a článku 21 Listiny základních práv Evropské unie), ani socioekonomická opatření;

11. domnívá se, že je třeba i nadále zdůrazňovat nutnost boje proti předsudkům, rasismu, diskriminaci (přímé i nepřímé, se zvláštním zaměřením na vícenásobnou diskriminaci) a segregaci a potřebu změnit postoj občanů;

12. oceňuje záměr Komise podpořit vnitrostátní strategie integrace Romů stanovením dosažitelných, měřitelných a porovnatelných cílů, lhůt a nástrojů, možnosti technické pomoci při zlepšování kapacit členských států v oblasti řízení, kontroly a hodnocení a plánováním finančních prostředků EU určených na doplnění a podporu finančních prostředků vyloučených členskými státy;

⁽¹⁾ INI/2010/2276.

⁽²⁾ Stanovisko VR *Sociální a ekonomická integrace Romů v Evropě*.

13. souhlasí s úsilím Komise o určení konkrétních nástrojů na dosažení cílů vytyčených v rámci EU, jako je společná akce s Radou Evropy, při níž by během dvou let mělo být vyškoleno zhruba 1 000 romských mediátorů s cílem zlepšit integraci romských dětí ve školách a upevnit vazby na romské komunity;

Čtyři prioritní cíle pro integraci Romů: přístup ke vzdělání, zaměstnání, zdravotní péči a bydlení

14. konstatuje, že v mnoha členských státech mají místní a regionální orgány konkrétní pravomoci ve čtyřech oblastech prioritních akcí označených Komisí za strategicky významné v boji proti segregaci a sociálnímu a ekonomickému vyloučení romského obyvatelstva a že sociální soudržnost se konec konců buduje na místní úrovni;

15. považuje za důležité, aby Komise s ohledem na čtyři vytyčené prioritní cíle vyzvala členské státy k určení konkrétních, měřitelných a porovnatelných ukazatelů, aby bylo možné zavést spolehlivý kontrolní mechanismus, jenž by umožnil měřit pokrok dosažený při integraci romských obyvatel a při odstraňování nevýhod;

16. souhlasí s cíli pro následující oblasti:

— **přístup ke vzdělání:** zaručit, že všechny romské děti – ať už se jedná o Romy usazené či nikoli – dokončí základní školní docházku a budou mít přístup ke kvalitnímu vzdělávání aniž by byly vystaveny diskriminaci nebo segregaci; zlepšit přístup ke službám v oblasti vzdělávání a péči v předškolním věku dítěte, což zaručí rovné zacházení a dodržování zásady rovných příležitostí; snížit počet žáků, kteří předčasně ukončují střední školu; a obecně podpořit vymýcení negramotnosti romského obyvatelstva;

— **přístup k zaměstnání:** snížit rozdíl v zaměstnanosti mezi Romy a ostatním obyvatelstvem tak, že bude zajištěn plný nediskriminační přístup k odbornému vzdělávání, na trh práce a k samostatné výdělečné činnosti a budou podporovány mikroúvěry a strategie zprostředkování veřejných služeb zaměstnanosti;

— **přístup ke zdravotní péči:** poskytnout Romům – zejména ženám a dětem – normalizovaný přístup ke kvalitní zdravotní péči, jakož i preventivní péči a zaručený přístup k sociálním službám na stejné úrovni, jako má zbytek populace, a aktivně je zapojovat do jim určených programů zdravotní péče; usilovat o snížení rozdílů mezi romským obyvatelstvem a evropským průměrem u specifických ukazatelů v oblasti zdraví;

— **dostupnost bydlení a základních služeb:** podporovat nediskriminační přístup k bydlení, včetně bydlení sociálního, a k základním veřejně dostupným službám (dodávky vody, elektřiny a plynu), přičemž by se měly řešit také konkrétní potřeby neusazených Romů;

17. domnívá se, že k dosažení těchto cílů je strategicky důležité zohlednit genderový rozměr a potírat mnohonásobnou diskriminaci, které jsou vystaveny romské ženy uvnitř své komunity i mimo ni. Je nezbytné podporovat jejich zapojení, posilovat jejich smysl pro společenskou odpovědnost a poskytnout jim příležitosti ke vzdělávání, odborné přípravě a zaměstnání. To s sebou přináší pozitivní dopad na celou rodinu a na zdraví, vzdělávání a výchovu dětí;

18. zastává názor, že příčinou vnitroeurovské mobility romského obyvatelstva může být nejen nedostatek ekonomických a pracovních příležitostí, ale i sociální vyloučení a diskriminace v přístupu ke službám, a že k řešení otázky vnitroeurovské mobility a k podpoře spolupráce mezi regiony původu a cílovými regiony jsou tudíž zapotřebí evropské strategie a fondy;

Kontrola subsidiarity a proporcionality

19. hodnotí existenci zásady subsidiarity a proporcionality v souladu s její definicí uvedenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii:

— sdělení Komise je v souladu se zásadou subsidiarity, neboť nadnárodní povaha evropské romské komunity a společné aspekty sociálního vyloučení, jemuž tato komunita v různých regionech Evropy čelí, znamenají, že navrhovaná opatření lze lépe uskutečnit na úrovni EU;

— zaváděná opatření nejsou novými právními nástroji, neboť na jedné straně vykazují otevřenou metodu koordinace a na straně druhé se mnoho z nich opírá o již platný předpisový rámec, což je v souladu se zásadou proporcionality;

20. bere na vědomí zprávu o konzultování sítě pro monitorování subsidiarity a oceňuje její přínos:

— síť VR pro monitorování subsidiarity vzhledem k tomu, že téma sdělení Komise patří z hlediska subsidiarity k ožehavým otázkám, zahájila konzultaci svých partnerů, jež byla ukončena 5. srpna 2011 a v jejích závěrech se uvádí, že sdělení Komise je nezbytné, neboť přináší přidanou hodnotu, a dodržuje tedy zásadu subsidiarity;

- příspěvky ukazují, že romská komunita si musí zachovat svoji identitu;
- dále je v nich zdůrazněno, že celostátní a regionální politiky se v boji proti vyloučení a chudobě ukázaly poněkud neúčinné a že iniciativy výlučně národní povahy jsou nesoudržné a rámeč, jenž z nich vychází, je považován za roztržitý;
- příspěvky účastníků zejména ukazují, že problematika integrace Romů je chápána jako nadnárodní otázka, již je třeba řešit koordinovaným způsobem, a že jejich integrace se může týkat více členských států zároveň;
- příslušné opatření EU by mohlo mít řadu pozitivních dopadů, například by mohlo zlepšit soudržnost a účinnost vnitrostátních strategií členských států nebo zavést globální a integrovaný přístup. Evropské opatření by navíc umožnilo lepší sdílení informací, kontaktů a projektů spolufinancování v oblasti integrace. Mohlo by být velmi účinné při zvyšování povědomí veřejnosti o nutnosti zlepšit situaci romských občanů;
- při konzultaci bylo dále zdůrazněno, že by členské státy a místní a regionální orgány měly být s to vypracovat vhodné strategie zohledňující místní podmínky a odrážející povahu a velikost romské populace. Proto se klade důraz na to, že zapojení místních a regionálních orgánů do přípravy a plánování opatření stanovených vnitrostátními orgány má rozhodující význam pro zaručení jejich úspěchu;

21. považuje za nutné, aby se v rámci stávajících koordinačních mechanismů, k nimž patří i otevřená metoda koordinace, posoudilo, jaké jsou neúčinnější způsoby, jakými členskými státy nabídnout nástroje strukturovanější spolupráce, zejména aby bylo možné do evropských a vnitrostátních politik systematicky zapracovat otázky týkající se Romů a zavést závazné minimální standardy pro podporu sociální, ekonomické a kulturní integrace romské menšiny;

22. dále se domnívá, že je zapotřebí přísnější víceúrovňové správy, jež by do přijímání rozhodnutí zapojila místní a regionální orgány, nepovažovala je jen za výkonné subjekty a poskytla jim nástroje a finanční prostředky, aby mohly čelit výzvám, které jsou s integrací Romů spojeny;

Závěrečná doporučení

23. doporučuje členským státům, aby vypracovaly nebo přezkoumaly své vnitrostátní strategie integrace Romů tak, aby odpovídaly plánovanému časovému harmonogramu Komise, a aby do přijímání rozhodnutí a provádění zapojily místní a regionální orgány. Přitom je třeba zhodnotit osvědčené

postupy těchto orgánů a mít na zřeteli, že bez jejich důsledného zapojování nelze uskutečnit cíle vytyčené v rámci EU pro integraci Romů do roku 2020;

24. doporučuje členským státům a místním a regionálním orgánům, aby své strategie integrace Romů stanovily, provedly a kontrolovaly v úzké spolupráci s romskou občanskou společností, a to s využitím různých forem zastoupení, konzultací, účasti na procesu plánování, rozhodování, provádění, monitorování a hodnocení politik a projektů, které se jí týkají;

25. doporučuje členským státům, aby v úzké spolupráci s místními a regionálními orgány vytvořily účinný systém monitorování s cílem posoudit dopad metod integrace Romů tak, aby je bylo možné sdílet se všemi relevantními orgány a zájmovými skupinami;

26. doporučuje neprodleně provést rozhodnutí, jež byla přijata na summitu starostů o romské problematice dne 22. září 2011 ve Štrasburku;

27. doporučuje členským státům, aby vypracovaly takové strategie, které budou řešit otázku integrace romského obyvatelstva nejen z hlediska sociálně a ekonomicky znevýhodněné skupiny, ale i národnostní menšiny, již přísluší práva zakotvená v Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin (ETS č. 157), jak doporučila Rada Evropy;

28. vyzývá Evropskou komisi, aby zajistila nezbytné finanční a jiné prostředky na provádění různých akčních plánů a iniciativ;

29. doporučuje členským státům a místním a regionálním orgánům, aby podporovaly opatření zaměřená na zhodnocení kultury a identity romského obyvatelstva, neboť jsou nezbytná k potírání stereotypů, xenofobie a rasismu, a také k podpoře sociální a ekonomické integrace, aniž by tím způsobily kulturní asimilaci;

30. doporučuje členským státům a místním a regionálním orgánům, aby začaly uskutečňovat strategie zaměřené na boj proti předsudkům vůči Romům, proti rasismu a diskriminaci, přičemž si musí být vědomy toho, že samotná socioekonomická opatření jsou bez skutečné změny postoje občanů jako prostředek podpory integrace romského obyvatelstva nedostačující;

31. doporučuje členským státům a místním a regionálním orgánům, aby přijaly konkrétní specifická opatření na odstranění znevýhodnění romských občanů a zaručení jejich rovného přístupu ke vzdělání, zaměstnání, ke zdravotním a sociálním službám, bydlení a základním službám, a to i zesílením vazeb na romské obyvatelstvo za pomoci romských kulturních mediátorů;

32. doporučuje členským státům a místním a regionálním orgánům, aby podpořily současné provádění strategie integrace Romů a strategií EU v oblasti snížení chudoby a sociálního vyloučení a aby bojovaly proti utlačování a vyloučení romských dětí již od raného dětství tím, že budou poskytovat služby v oblasti vzdělávání, podpory a péče o děti mladší 3 let, a zaručí tak jejich plnou integraci a ochranu jejich práv. Vzhledem k mezigeneračním aspektům sociálního a hospodářského vyloučení přispívá snižování chudoby a segregace dětí značnou měrou k omezení rizika budoucího vyloučení a sociální, hospodářské a pracovní diskriminace;

33. doporučuje místním a regionálním orgánům, aby si vyměňovaly osvědčené postupy v oblasti integrace Romů a byly si vědomy toho, že síť jako EUROCITIES, mezinárodní

organizace a další subjekty (vládní či nikoli) činné ve všech čtyřech určených prioritních oblastech mohou být přínosem pro provádění rámce EU pro integraci Romů již na místní úrovni a se zapojením měst ve všech evropských zemích;

34. doporučuje členským státům, aby se řídily výzvou Komise a využívaly finanční prostředky EU vyčleněné na podporu úsilí o začlenění Romů, např. strukturální fondy, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a evropský nástroj mikrofinancování Progress, a aby zapojily nejen místní a regionální orgány a romskou občanskou společnost, ale využily i poradenských služeb mezinárodních organizací, náboženských organizací či nevládních organizací při využívání technické pomoci EU v zájmu zlepšování svých kapacit v oblasti řízení, kontroly a hodnocení projektů.

V Bruselu dne 14. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Přezkum evropské politiky sousedství“

(2012/C 54/04)

VÝBOR REGIONŮ

- podotýká, že větší zapojení místních a regionálních orgánů do politiky sousedství může posílit informovanost a účast občanů a jejich ztotožnění s cíli této politiky a odstranit dojem, že za záležitosti našeho kontinentu nesou odpovědnost výlučně vlády jednotlivých států a instituce v Bruselu. Místní a regionální orgány mohou v tomto smyslu také pomoci překonat nebezpečné tendence k izolacionismu či opětovné nacionalizaci, které by jinak mohly ohrozit stabilitu zemí a regionů jak v EU, tak ve třetích zemích;
- vysoce oceňuje činnost a možnosti Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM), které umožňuje zapojení místních a regionálních orgánů do evropsko-středomořské politické diskuse a dává územní rozměr projektům, jež vybral generální sekretariát Unie pro Středomoří. Toto shromáždění zajišťuje také výměnu osvědčených postupů a přispívá k uskutečnění cílů evropské politiky sousedství;
- podporuje rovněž Konferenci regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP) jako síť pro mnohostrannou spolupráci mezi regionálními a místními orgány v EU a v zemích Východního partnerství, jejímž cílem je větší zapojení těchto orgánů do provádění evropské politiky sousedství. Dále má v úmyslu spolupracovat s místními a regionálními orgány východních partnerských zemí s cílem vytvořit stálý institucionální rámec pro spolupráci;
- doporučuje zintenzivnit politiku sousedství v celé oblasti Černého moře. Je třeba zdůraznit přetrvávající geopolitický význam tohoto regionu pro EU, z čehož také plyne důležitost černomořské synergie. EU by měla důrazně podporovat členské státy EU, jež sousedí s touto oblastí, v jejich činnosti týkající se politiky sousedství.

Zpravodaj	pan Jacek PROTAS (PL/ELS), maršálek Varmijsko-mazurského vojvodství
Odkaz	Společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nový přístup k sousedství, jež prochází změnami KOM(2011) 303 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Úvodní připomínky

1. vítá návrh Komise a jeho obecný cíl, který klade velký důraz na význam podpory snah o budování pevné demokracie a o politické reformy v partnerských zemích. Místní a regionální orgány v EU plní nepopiratelnou úlohu jakožto demokratické a politické orgány a mají zásadní význam pro budování demokracie. Rády by tudíž k tomuto úsilí přispěly v rámci politiky sousedství;

2. s velkým uspokojením vítá dosavadní vývoj evropské politiky sousedství spočívající v rostoucí diferenciaci této politiky a jejím přizpůsobování konkrétním potřebám a situacím. Kladně hodnotí skutečnost, že je původní návrh („one suit for all“) z roku 2004 dále rozšiřován vytvářením stále specializovanějších nástrojů;

3. s uspokojením konstatuje, že se prohlubuje specializace evropské politiky sousedství se zaměřením na Východní partnerství, Unii pro Středomoří a vznikající černomořskou synergii;

4. domnívá se, že proces diferenciacie evropské politiky sousedství by měl pokračovat a že by se politika sousedství měla stát důležitou součástí ambiciózní a ucelené evropské zahraniční politiky a jejím stále specializovanějším nástrojem;

5. zdůrazňuje, že politika sousedství prováděná v regionech a regiony může být účinným nástrojem propagace hodnot, na nichž je Evropská unie založena – úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv včetně práv příslušníků menšin;

6. doporučuje, aby politika sousedství vybízela k účasti všechny regiony EU, přičemž by se mělo čerpat ze znalostí a zkušeností místních a regionálních orgánů v oblasti vnějších vztahů;

7. mimořádnou důležitost přikládá zvyšování povědomí veřejnosti v regionech o otázkách politiky sousedství;

8. zdůrazňuje, že je důležité rozvíjet v evropské politice sousedství jak úroveň vlád jednotlivých zemí, tak sociální (mezi-lidskou) úroveň. Místní a regionální orgány mohou hrát zvlášť

důležitou úlohu v cílené a odpovědné spolupráci s organizacemi občanské společnosti, jakožto veřejné orgány by však také měly mít svou roli při navazování kontaktů na administrativní či úřední úrovni;

9. podotýká, že větší zapojení místních a regionálních orgánů do politiky sousedství může posílit informovanost a účast občanů a jejich ztotožnění s cíli této politiky a odstranit dojem, že za záležitosti našeho kontinentu nesou odpovědnost výlučně vlády jednotlivých států a instituce v Bruselu. Místní a regionální orgány mohou v tomto smyslu také pomoci překonat nebezpečné tendence k izolacionismu či opětovné nacionalizaci, které by jinak mohly ohrozit stabilitu zemí a regionů jak v EU, tak ve třetích zemích;

10. vyzdvihuje důležitost spolupráce regionů z EU a regionů ze třetích zemí, jež spolu nesousedí;

11. doporučuje podporovat nejen hospodářský růst jako takový, ale také udržitelný rozvoj v sousedních zemích, se zvláštním důrazem na snížení regionálních a sociálních nerovností;

12. souhlasí s návrhem Komise podněcovat a podporovat partnerství. Dlouhodobá spolupráce mezi všemi zúčastněnými stranami ve společnosti podporuje pluralismus a angažovanost na mnoha úrovních, což zase zlepšuje předpoklady pro udržitelný hospodářský, společenský a demokratický rozvoj;

13. domnívá se, že způsoby činnosti a opatření, jaké nabízejí regiony, mohou být velkým přínosem pro evropskou politiku sousedství a mohou podporovat její nástroje, např. programy TAIEX a Sigma, partnerství regionů a měst, akční plány v rámci evropské politiky sousedství;

14. podporuje doporučení Komise, aby byla budována efektivní regionální partnerství v takových oblastech, jako je rozvoj malých a středních podniků, životní prostředí, vzdělávání, mládež, kultura, doprava, výzkum, rozvoj venkova a zaměstnanost. Místní a regionální orgány v EU mají značné zkušenosti a praktické znalosti v těchto oblastech a rády by se do těchto partnerství zapojily;

15. podporuje hlavní argumenty uvedené ve stanovisku *Intenzivní evropská politika sousedství* a upozorňuje na jeho význam a aktuálnost;

16. poukazuje na úlohu institucí EU v procesu efektivního využívání dostupných prostředků partnerskými zeměmi a navrhuje zaměřit se na praktickou spolupráci, která přináší konkrétní výsledky;

17. jednoznačně zdůrazňuje, že v rozpočtu EU na období 2014–2020 musí být vyčleněny odpovídající prostředky na provádění evropské politiky sousedství;

18. vítá skutečnost, že Komise chce zjednodušit a racionalizovat různé finanční nástroje, a poukazuje na potenciální dopad a přínos tohoto kroku;

Diferenciace politiky sousedství, její metody, úloha regionů

19. je přesvědčen o tom, že potřebná diferenciací politiky sousedství by neměla mít pouze formální charakter spočívající v zeměpisném rozdělování na jižní a východní rozměr;

20. doporučuje diferenciovat politiku sousedství v závislosti na míře fungování demokracie (tj. demokratizaci) a právního státu, respektování lidských a občanských práv a také na průběhu politické a hospodářské transformace (se zvláštním důrazem na zavádění pravidel volného trhu) v jednotlivých zemích. Čím lépe bude politika sousedství zaměřená, tím bude účinnější;

21. považuje za vhodné vytvářet politické nástroje umožňující přistupovat odlišným způsobem k opatřením na sociální úrovni, na úrovni orgánů samosprávy a na úrovni vlád jednotlivých zemí, v souladu s jejich zvláštnostmi a možnostmi. Činnost v těchto různých oblastech by měla být koordinovaná, ale nemusí a často by ani neměla probíhat souběžně;

22. domnívá se, že na úrovni vlád jednotlivých zemí je v politice sousedství přístup „více za více“ jasný a opodstatněný;

23. podotýká, že na sociální úrovni je přístup „více za více“ méně jasný a že příliš formální uplatňování tohoto přístupu může být dokonce kontraproduktivní a může ztěžovat již existující kontakty zdola nahoru. Účinnost sociálních kontaktů totiž závisí na jejich stálosti a co nejmenší formálnosti;

24. domnívá se, že zapojení místních a regionálních orgánů nemůže nahradit zapojení občanů a třetího sektoru;

25. zdůrazňuje, že zapojení třetího sektoru je třeba považovat za důležitý faktor politiky sousedství a že je k tomu zapotřebí specializovaných nástrojů;

26. podtrhuje úlohu místních a regionálních orgánů při upevňování obchodních kontaktů a je toho názoru, že užší hospodářská integrace může být katalyzátorem společenských a politických změn. Vybízí rovněž země zahrnuté do evropské politiky sousedství, aby vytvářely zóny volného obchodu;

27. vysoce oceňuje činnost a možnosti Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM), které umožňuje zapojení místních a regionálních orgánů do evropsko-středomořské politické diskuse a dává územní rozměr projektům, jež vybral generální sekretariát Unie pro Středomoří. Toto shromáždění zajišťuje také výměnu osvědčených postupů a přispívá k uskutečnění cílů evropské politiky sousedství;

28. podporuje rovněž Konferenci regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP) jako síť pro mnohostrannou spolupráci mezi regionálními a místními orgány v EU a v zemích Východního partnerství, jejímž cílem je větší zapojení těchto orgánů do provádění evropské politiky sousedství. Dále má v úmyslu spolupracovat s místními a regionálními orgány východních partnerských zemí s cílem vytvořit stálý institucionální rámec pro spolupráci;

29. žádá Evropskou unii, Unii pro Středomoří, vlády jednotlivých států a mezinárodní aktéry, aby dále spolupracovali se shromážděním ARLEM, které spojuje Výbor regionů a sdružení místních a regionálních orgánů, za účelem dosažení koordinovanější a účinnější činnosti ve Středomoří;

30. doporučuje, aby sociální kontakty měly především přímý, mezilidský charakter. Důležitá je osobní angažovanost účastníků, a ne pouhé vykonávání jejich institucionálních úloh a činností;

31. domnívá se, že je třeba vzbudit zájem měst a regionů o kulturní výměnu. Jedná se o oblast, v níž může být zvlášť účinný třetí sektor. Potřebuje však výraznou podporu ze strany místních a regionálních orgánů a vlád;

32. domnívá se, že je třeba hledat rovnováhu mezi různými zájmy jednotlivých skupin regionů souvisejícími s odlišnou zeměpisnou polohou. Celkovou koordinací zahraniční politiky EU se musí zajistit to, aby rozdíly nevedly ke konkurenci mezi jihem a východem, a specializace regionů v jednotlivých oblastech politiky sousedství nesmí vyvolávat či prohlubovat případné rozdíly v zájmech a nezdravou rivalitu;

33. domnívá se, že institucionalizace politiky sousedství by měla umožňovat a podporovat zapojení regionů a jejich činnost „na dálku“ (např. spolupráce středoevropských regionů ve Středomoří či spolupráce západoevropských regionů na východě). Posílil by se tím pocit spoluodpovědnosti regionů za evropskou politiku sousedství jako celek;

34. soudí, že musí být posílena zvláštní úloha regionů ležících v citlivé oblasti u vnějších hranic EU na východě a na jihu. Právě těchto regionů se přímo dotýkají problémy spojené s evropským sousedstvím. Evropská politika sousedství by v žádném případě neměla být prováděna za jejich zády a měla by zohledňovat jejich specifické zájmy;

35. doporučuje poskytovat regionům ležícím u vnějších hranic EU zvláštní podporu v rámci evropské politiky sousedství;

36. podotýká, že evropská politika sousedství by měla brát v úvahu stávající vztahy se třetími zeměmi a především s Ruskem, a to zejména na východě. Je třeba upozornit regiony na tento aspekt této politiky a podporovat vhodné formy spolupráce se všemi třetími zeměmi, jichž se to týká;

37. prohlašuje, že má v úmyslu podporovat proces demokratizace v jednotlivých zemích sousedících s EU tím, že bude i nadále ve spolupráci s Kongresem místních a regionálních orgánů Rady Evropy pořádat mise sledující průběh voleb;

Podmínky pro politiku sousedství v jednotlivých zemích

38. domnívá se, že je třeba zohlednit zvláštní podmínky působení Východního partnerství a politiky sousedství na Kavkaze;

39. připomíná, že v rámci Východního partnerství je vzhledem k důsledkům konfliktu z roku 2008 nezbytné neustále a systematicky podporovat Gruzii;

40. doporučuje zintenzivnit politiku sousedství v celé oblasti Černého moře. Je třeba zdůraznit přetrvávající geopolitický význam tohoto regionu pro EU, z čehož také plyne důležitost černomořské synergie. EU by měla důrazně podporovat členské státy EU, jež sousedí s touto oblastí, v jejich činnosti týkající se politiky sousedství;

41. pokládá Moldavskou republiku za zvláštní případ. Politika sousedství a Východní partnerství zde dosáhly značného pokroku, je tudíž nutné podněcovat co nejširší zájem o vývoj v této zemi. I dílčí úspěch může mít velký význam pro propagaci politiky sousedství a evropské zahraniční politiky;

42. doporučuje věnovat pozornost specifické situaci Kalinin-gradské oblasti, na kterou se přes její zvláštní polohu politika sousedství nevztahuje. Jedná se však o mimořádně důležité a citlivé území, jež nejen hraničí s EU, ale je jí ze všech stran obklopeno. Při provádění politiky sousedství v okolních oblastech je nutné přihlížet ke zvládnutostem tohoto regionu;

43. je toho názoru, že navzdory zklamání, jež přinesla přetrvávající obtížná situace v Bělorusku, je třeba pokračovat v podpoře provádění politiky sousedství v této zemi;

44. považuje za nezbytné důsledně podporovat demokratickou, politickou, hospodářskou a společenskou transformaci na Ukrajině;

45. doporučuje, že by za současné situace související s „arabským jarem“ měla politika sousedství hrát významnou

úlohu rozvíjením kontaktů mezi jednotlivými společenstvími. Je třeba věnovat této oblasti v nadcházejícím období zvláštní a velmi intenzivní pozornost. Na angažovanost v tomto regionu je nutné nahlížet jako na test odpovědnosti všech zemí EU coby států, regionů a společenství;

46. připomíná, že každá ze zemí jižního Středomoří je odlišná a že přístup EU musí být specifický a musí odpovídat příslušné situaci. Nicméně budování demokracie a přechod k demokracii je univerzálním procesem, který začíná v prvé řadě na místní úrovni a nemůže být nařízen shora, má-li být stabilní a pevně zakotven ve společnosti;

Význam územní spolupráce jakožto nástroje politiky sousedství

47. domnívá se, že euroregiony dodávají politice sousedství důležité zkušenosti. V případě středoevropských zemí se staly užitečným nástrojem během procesu přistoupení a od jejich vstupu do Evropské unie jim napomáhají upravovat vztahy se třetími zeměmi sousedícími s EU;

48. z tohoto důvodu nabízí svou podporu při vytváření trvalých politických a administrativních decentralizovaných struktur, jelikož administrativní a institucionální kapacity místních a regionálních orgánů usnadňují spolupráci na úrovni nižších územních celků, zlepšují účinnost a řádnou správu věcí veřejných a mají klíčový význam pro proces demokratizace;

49. doporučuje prozkoumat možnosti posílení stávajících euroregionů využitím nástroje evropského seskupení pro územní spolupráci. Zvýšila by se tím totiž právní jistota pro zúčastněné strany i transparentnost vytvářených struktur. Opakuje svůj požadavek, aby bylo možné vytvářet na bilaterálním základě evropská seskupení pro územní spolupráci se třetími zeměmi. Vyzývá členské státy, které tak doposud nečinily, aby přijaly nezbytná opatření k usnadnění vytváření a zavádění těchto seskupení;

50. vyzdvihuje praktickou užitečnost programů budování kapacit v souvislosti s rozšířením a evropskou politikou sousedství a znovu připomíná svůj návrh vypracovat podobné iniciativy i pro země v jižním Středomoří, a podpořit tak budování kapacit na místní a regionální úrovni v těchto zemích (konkrétním příkladem může být pilotní program Nástroj pro místní správu LAF⁽¹⁾);

51. konstatuje, že euroregiony umožňují širokou škálu činností, od hospodářských až po kulturní. V jejich rámci lze navazovat spontánní spolupráci se zapojením třetího sektoru. Euroregiony se ukázaly být pružným a mimořádně účinným nástrojem pro činnost na hranicích střední a východní Evropy, tj. na vnější hranici EU;

⁽¹⁾ Výbor regionů již úzce spolupracuje s Evropskou komisí na podpoře tohoto pilotního programu, který je v současné době omezen na kandidátské a potenciální kandidátské země.

52. doporučuje podporovat projekty a podněcovat ke vzniku dalších euroregionů (s využitím zkušeností euroregionů fungujících již nějakou dobu), obzvláště těch, jež by propojovaly oblasti v Alžírsku, Tunisku, Libyi a Egyptě s příslušnými oblastmi v jižní Evropě;

53. domnívá se, že zvláštnost jižní hranice EU, jež je námořní hranicí, by neměla být považována za překážku bránící vytváření euroregionů. Je třeba zdůraznit význam iniciativ pro vznik euroregionů Andalusia-Gibraltar-Morocco, Notio Egeo-Turkey, Vorio Egeo-Turkey, Polis-TrakiaKent, třebaže je jejich vytváření teprve v počáteční fázi;

54. soudí, že existuje naléhavá potřeba řádně fungujícího euroregionu Černé moře;

55. je toho názoru, že euroregiony mohou účinně podporovat nástroje evropské politiky sousedství (ENPI), např. programy TAIEX a Sigma, twinning, akční plány v rámci evropské politiky sousedství;

56. poukazuje na přidanou hodnotu evropských seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) a makroregionální strategie jako inovačních nástrojů územní spolupráce na meziregionální a nadnárodní úrovni, neboť mohou v širším prostoru Středomoří a Černého moře posilovat soudržnost a koordinaci politické činnosti v různých oblastech tím, že budou racionalizovat rozdělení finančních prostředků a propagovat úlohu místních a regionálních orgánů na základě zásad víceúrovňové správy věcí veřejných a za širší účasti organizací občanské společnosti;

Občanský rozměr politiky sousedství podporované činností regionů

57. doporučuje, aby kontakty mezi vládami jednotlivých zemí či dokonce mezi regionálními orgány nenahrazovaly širší a hlubší kontakty mezi společenstvími. Všechny středomořské země by měly být propojeny prostřednictvím euroregionů umožňujících kontakty mezi třetím sektorem a občany;

58. doporučuje využívat opatření, jež jsou typická pro euroregiony, jako účinný nástroj v boji proti množství stereotypů a obav souvisejících s migrací na hranicích EU, a vyjadřuje názor, že k překonání stereotypních představ o Evropě a západu, které panují v mnoha zemích sousedících s Unií, mohou napomoci i přímé zkušenosti ze spolupráce a výměny;

59. domnívá se, že aktivní politika sousedství může být prostředkem k zamezení nekontrolované migrace;

60. domnívá se, že politika sousedství, v jejímž rámci je poskytována pomoc nejaktivnějším osobám a skupinám v regionech a v zemích sousedících s EU, napomáhá procesům politické a hospodářské transformace;

61. zastává názor, že pomoc osobám a skupinám aktivně se podílejícím na demokratických změnách a hospodářských reformách zvyšuje účinnost veškerých činností;

62. zdůrazňuje význam různých forem výměnných programů pro mládež a studenty v rámci politiky sousedství a také vědecké spolupráce;

63. zdůrazňuje, že je důležité posílit administrativní kapacitu v partnerských zemích, a proto vítá posílení národních programů, jako je např. estonské centrum Východního partnerství, jež se zaměřuje na administrativní kapacitu, či akademie veřejné správy Východního partnerství ve Varšavě. Vyzývá, aby tyto programy podporovaly administrativní reformu a budování kapacit také na místní a regionální úrovni;

Meziregionální spolupráce v politice sousedství

64. doporučuje, aby jižní euroregiony měly partnery v jiných částech kontinentu (podobně jako je tomu u regionů). Vztahy tohoto typu by měly být navazovány obzvláště mezi euroregiony ležícími u jižní hranice EU a euroregiony ve střední a severní Evropě hraničící s východní Evropou. Evropská politika sousedství by se neměla dělit na izolované směry a regionální politika EU by tomu měla zabraňovat. Vhodným nástrojem pro utváření těchto vazeb se zdá být evropské seskupení pro územní spolupráci;

65. domnívá se, že je nutné systematicky analyzovat vízovou politiku EU s cílem usnadnit udělování víz občanům zemí zahrnutých do evropské politiky sousedství, jelikož se tak podpoří dialog mezi společenstvími;

66. vyzdvihuje potenciální výhody zavedení malého pohraničního styku na některých hranicích EU.

V Bruselu dne 14. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Méně správních úkonů pro občany: podpora volného pohybu veřejných listin a uznávání účinků dokladů osvědčujících osobní stav“

(2012/C 54/05)

VÝBOR REGIONŮ

- konstatuje, že doklady osvědčující osobní stav, jako jsou rodné, oddací a úmrtí listy, registrace rozvodů, změna jména atd. jsou nezbytné pro totožnost osoby a možnost plně se účastnit společenského, hospodářského a politického života;
- zdůrazňuje, že veřejné listiny plní nepostradatelnou funkci tím, že zajišťují, aby oprávněné osoby mohly účinně využívat svá práva v rámci EU;
- zdůrazňuje, že právní úprava dokladů osvědčujících osobní stav je výhradně v pravomoci členských států a jejich jednotlivých místních a regionálních orgánů; zdůrazňuje, že se vyžaduje dodržování zásad subsidiarity a proporcionality;
- sdílí obecný cíl Komise spočívající v určení a odstranění překážek pro využívání práv EU, zejména v přeshraničních situacích, aby se občanům umožnilo pocítit další praktické a viditelné výhody pokračující integrace EU; naléhá na to, aby se rozvoj politik v této oblasti primárně zaměřoval na řešení potřeb občanů;
- souhlasí, že legalizace veřejných listin mezi členskými státy by neměla být nutná, avšak s ohledem na to, že výměna informací je nespolehlivá a neúplná, tvrdí, že před zavedením právní úpravy bude možná nutné vytvořit zařízení pro správní spolupráci, aby matriční úředníci mohli usilovat o ověření dokumentů, budou-li to potřebovat; domnívá se, že v mezidobí by členské státy měly kvůli usnadnění jednání s nečlenskými státy EU přezkoumat e-APP (s cílem ho přijmout) pro vydávání a využívání elektronických apostil;
- se domnívá, že by se neměla opomíjet možnost vytvořit Evropský úřad pro osobní stav, pokud by se dalo prokázat, že bude účinnější a efektivnější než vytvoření mnoha nových úřadů nebo udržování podobných úřadů v členských státech;
- by navrhoval, aby se zvažilo zavedení pokynů k osvědčeným postupům pro členské státy, a tak se usnadnilo poskytování dokladů osvědčujících osobní stav na přeshraničním základě.

Zpravodaj	pan Patrick McGOWAN (IE/ALDE), člen rady hrabství Donegal a správního úřadu Pohraničního regionu
Odkaz	Zelená kniha: Méně správních úkonů pro občany: Podpora volného pohybu veřejných listin a uznávání účinků dokladů osvědčujících osobní stav KOM(2010) 747 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. vítá iniciativu Evropské komise zaměřenou na dosažení Unie občanů tím, že bude uvedena zelená kniha k zahájení diskuse v EU o možnostech legislativních návrhů ve dvou odlišných, avšak navzájem souvisejících oblastech:

(a) volný pohyb veřejných listin po odstranění legalizace listin mezi členskými státy a

(b) uznávání účinků určitých dokladů osvědčujících osobní stav tak, aby právní status přiznaný v jednom členském státě mohl být uznán se stejnými právními důsledky v jiném členském státě;

2. konstatuje, že mezi veřejné listiny patří různé listiny vydané správními orgány, notářské listiny a soudní písemnosti a dále doklady osvědčující osobní stav, jež určují a představují životní milníky; dále konstatuje, že doklady osvědčující osobní stav, jako jsou rodné, oddací a úmrtí listy, registrace rozvodů, změna jména atd. jsou nezbytné pro totožnost osoby a možnost plně se účastnit společenského, hospodářského a politického života;

3. zdůrazňuje, že veřejné listiny plní nepostradatelnou funkci tím, že zajišťují, aby oprávněné osoby mohly účinně využívat svá práva v rámci EU. Mezi tato patří volný pohyb občanů a jejich rodinných příslušníků, volný pohyb pracovníků, svoboda usazování, sociální zabezpečení, volný pohyb zboží a služeb a účinný výkon spravedlnosti v občanských a obchodních věcech. Při uznávání práv v rámci EU je skutečně důležitá celá škála veřejných listin;

4. sdílí obecný cíl Komise spočívající v určení a odstranění překážek pro využívání práv EU, zejména v přeshraničních situacích, a obecně ve snižování byrokracie, aby se usnadnila přeshraniční spolupráce a umožnilo se občanům pocítit další praktické a viditelné výhody pokračující integrace EU; naléhá na to, aby se rozvoj politik v této oblasti primárně zaměřoval na řešení potřeb občanů;

5. zdůrazňuje, že zásadní různorodost systémů týkajících se osobního stavu (na základě událostí, na základě osoby a evidence obyvatelstva) a různé postupy platné v rámci EU odrážejí ústavní a legislativní uspořádání jejich veřejných orgánů

a představují jejich odlišné společenské hodnoty. Příkladem různorodosti je to, že doklady osvědčující osobní stav mají v různých členských státech různé právní účinky;

6. domnívá se, že ustanovení týkající se zapsání osobního stavu jsou v členských státech obecně účinná, avšak problémy vznikají převážně v souvislosti s vyřizováním přeshraničních záležitostí. Konstatuje nicméně, že přibližně jedna třetina všech zápisů osobního stavu v EU má přeshraniční aspekt a spolu se zvyšující se mobilitou budou narůstat i administrativní problémy. Dalším komplikujícím faktorem, s nímž se musejí občané s přeshraničními záležitostmi vypořádat, je různorodost příslušných právních předpisů, kdy každá země má vlastní pravidla pro kolizní normy;

7. zdůrazňuje, že zatímco některé veřejné listiny (např. odborné kvalifikace) mohou podléhat právu EU, je právní úprava dokladů osvědčujících osobní stav výhradně v pravomoci členských států a jejich jednotlivých místních a regionálních orgánů, a dále zdůrazňuje, že se při rozvoji politiky a legislativy EU v této oblasti vyžaduje dodržování zásad subsidiarity a proporcionality;

8. zdůrazňuje, že příslušné orgány pro ověřování listin se mezi členskými státy i v jejich rámci značně liší, přičemž za doklady osvědčující osobní stav je odpovědná ještě širší škála příslušných orgánů, jejichž odpovědnost na různých úrovních státní správy sahá od soudní, přes církevní až po administrativní. Poukazuje nicméně na to, že občané přicházejí s těmito orgány do styku nejčastěji na místní a regionální úrovni, kde je v celé EU odhadem 80 000 místních rejstříkových úřadů;

9. domnívá se, že na tuto problematiku nelze nahlížet pouze izolovaně, ale je třeba ji zvážit i v souvislosti s širšími politikami EU, jako je hospodářská politika, Digitální agenda, sociální politika a vnější politika, a to s ohledem na posílení soudržnosti, účinnosti a ucelenosti opatření EU;

Volný pohyb veřejných listin

10. konstatuje, že legalizace se obvykle používá k určení presumpce pravosti cizích veřejných listin vzhledem k tomu, že orgány v jednom státě se nemusí vyznat v pečeti, razítkách a podpisech orgánu, který veřejnou listinu vydal, bere však na vědomí, že některé veřejné listiny, například cestovní pasy, řídicí průkazy a rozsudky jsou uznávány bez dalších legalizačních opatření;

11. domnívá se, že legalizace vyžaduje čas, peníze a úsilí a sama o sobě není vhodným opatřením, jak předejít podvodům při přeshraničním využívání veřejných listin. Souhlasí s požadavky Stockholmského programu, aby EU aktivně využívala své členství v Haagské konferenci o mezinárodním právu soukromém k prosazování příslušných úmluv (týkajících se také Mezinárodní komise pro osobní stav), protože členské státy dosud nepřijaly společný přístup při jednání o úmluvách o legalizaci listin;

12. uznává, že uplatňování stávajících úmluv zabývajících se legalizací listin a mozaika dvoustranných smluv jsou nesourodé, například Bruselskou úmluvu z roku 1987 o zrušení legalizace veřejných listin mezi členskými státy podepsala méně než polovina členských států EU a ještě méně států ji ratifikovalo a předběžně ji provádí;

13. souhlasí s názorem, že legalizace veřejných listin mezi členskými státy by neměla být nutná v EU budované na vzájemné důvěře a rovněž se domnívá, že další správní formality, které jsou překážkou k občanství EU a právu volného pohybu, například „osvědčení o tom, že manželství nestojí v cestě žádné překážka“ a „potvrzení o právu dané země“, se mohou stejně tak stát mezi členskými státy zbytečnými;

14. s ohledem na to, že výměna informací mezi rejstříkovými úřady členských států je nespolehlivá a neúplná (některé členské státy totiž nepředávají ani nepřijímají informace o „zahraničních“ událostech týkajících se osobního stavu), však tvrdí, že před zavedením právní úpravy bude možná nutné vytvořit zařízení pro správní spolupráci mezi matričními úředníky v členských státech, aby tyto úředníci mohli usilovat o ověření dokumentů, budou-li to potřebovat. Rovněž bude možná nutné vytvořit kanály pro spolupráci, aby se usnadnilo ověřování dalších úředních listin, např. diplomů a výučních listů nebo notářských listin. Tato zařízení pro spolupráci mohou mimochodem také pomoci úředníkům při ověřování správnosti obsahu listiny a její pravosti;

15. kromě toho se domnívá, že je nutné přezkoumat nejen důvody vedoucí k neochotě ratifikovat příslušné stávající úmluvy (například Bruselskou úmluvu z roku 1987), ale také zkušenosti členských států, které tuto úmluvu předběžně provádějí;

16. domnívá se, že v mezidobí by členské státy měly kvůli usnadnění jednání s nečlenskými státy EU přezkoumat e-APP⁽¹⁾ (s cílem ho přijmout) pro vydávání a využívání elektronických apostil a s elektronickým rejstříkem přístupným online, jež

nedávno v Evropě spustilo Španělsko v rámci projektu e-APP pro Evropu, který podporuje Evropská komise;

Přeshraniční problematika a uznávání účinků dokladů osvědčujících osobní stav

17. zdůrazňuje, že pro mnoho občanů je vážným problémem přeshraniční přenos dokladů osvědčujících osobní stav. V některých členských státech může být vyžadována osobní přítomnost, aby jedinec získal přístup k údajům o svém osobním stavu nebo získal apostily. Tato přílišná byrokracie může osobám, které nyní sídlí mimo příslušný členský stát, přivodit značné náklady. Při dodržování zásady subsidiarity by Výbor navrhoval, aby se zvážilo zavedení pokynů k osvědčeným postupům pro členské státy, a tak se usnadnilo poskytování dokladů osvědčujících osobní stav na přeshraničním základě, se zavedením vhodných záruk snižujících nebezpečí podvodu;

18. zdůrazňuje, že každý členský stát vypracoval vlastní *acquis* v oblasti občanství a osobního stavu v závislosti na své historii, kultuře, politickém a právním systému a že zavedení významné změny by mohlo mít značné ústavní, legislativní a hospodářské dopady na orgány v daném členském státu a mohlo by vyžadovat hromadné právní a administrativní změny struktur a postupů; rovněž by to mohlo vyvolat podstatné sociální a kulturní změny pro občany a společnost;

19. uznává nicméně, že občané EU, především ti, kteří žijí a pracují v jiném členském státě, očekávají, že by se jejich život neměl zbytečně komplikovat byrokracií při vyřizování přeshraničních záležitostí týkajících se osobního stavu;

20. uznává, že logistika a náklady spojené s poskytováním průběžného školení o systému a postupech týkajících se osobního stavu v jiných členských státech pro přibližně 125 000 matričních úředníků v EU jsou nereálné, a proto podtrhuje potřebu vypracovat jiná, proveditelnější řešení současných problémů, před nimiž občané stojí;

21. bere na vědomí, že současné neúplné a ad hoc kontakty mezi matričními úředníky v členských státech mohou být způsobeny právními, procedurálními, logistickými a především jazykovými problémy. Navrhuje tedy, aby Evropská komise přikročila k ustavení expertní skupiny složené z odborníků z matričních úřadů každého členského státu, aby návrhy na řešení přeshraniční problematiky těžily z široké základny zkušeností a aby se usnadnila větší spolupráce EU na mezinárodních fórech;

22. domnívá se, že nákladná a časově náročná potřeba překladů a ověřených překladů veřejných listin by měla být omezena větším využíváním standardizovaných formulářů a uplatňováním elektronického kódování a čtecích systémů; má za to, že k pokroku v této oblasti by mohlo dojít na širších mezinárodních fórech;

(¹) Haagská konference o mezinárodním právu soukromém a Národní notářská asociace USA (National Notary Association) v rámci pilotního projektu elektronické apostily (e-APP) společně s kterýmkoli zainteresovaným státem (nebo jeho jakýmkoli vnitrostátním správním orgánem) vypracovávají a prosazují levnou, funkční a bezpečnou softwarovou technologii pro vydávání a využívání elektronických apostil a vytvoření a fungování elektronického rejstříku apostil a napomáhají při jejich zavádění.

23. bere na vědomí, že existuje všeobecná chuť ke zjednodušení byrokracie, a to nejen přesunem listinných postupů na internet, což spolu s možnostmi poskytovanými uchováváním a přenosem údajů v elektronické podobě představuje příležitost a podnět k modernizaci a centralizaci informačních systémů;

24. považuje zaznamenání všech událostí týkajících se osobního stavu jedince v jediném místě za smysluplný cíl v těch členských státech, v nichž se tak neděje. Kromě toho by se tak mělo usnadnit zaznamenávání „mimonárodních“ událostí týkajících se osobního stavu; uvědomuje si však, že to může mít značný dopad na náklady a vyvolat u příslušných orgánů obavy, pokud jde o subsidiaritu, a v některých případech to může být politicky neprůchodné;

25. uznává však, že centrální rejstřík existuje v mnoha členských státech a že jediné kontaktní místo by mohlo pomoci minimalizovat praktické problémy, před nimiž stojí matriční úředníci a občané. V závislosti na otázkách, jako je elektronická dostupnost záznamů, velikost země, rozdělení legislativních pravomocí, jazykové záležitosti atd. v rámci členských států, se domnívá, že by bylo možné vytvořit takové centrální informační místo na regionální úrovni;

26. má za to, že existuje potřeba ukázat, že pilotní projekty vytvořené za účelem elektronické výměny dokladů osvědčujících osobní stav mohou být efektivní a účinné a mohou být přizpůsobeny širšímu užití. Uvítal by provedení přezkumu stávajících elektronických nástrojů, jež usnadňují spolupráci mezi veřejnými orgány EU a považuje za prioritní zavést záruky, aby se předešlo podvodům a ochránilo se soukromí občanů a jejich osobní údaje;

27. domnívá se, že by mohly být posíleny vazby mezi informačními zdroji EU a příslušnými poskytovateli informací v členských státech, pokud jde obecně o poskytování informací občanům o jejich právech v rámci EU, a má za to, že místní a regionální orgány mají dobrou pozici k tomu, aby byly v tomto ohledu nápomocny;

28. uznává, že myšlenka harmonizovaného evropského osvědčení o osobním stavu je velmi ambiciózní, protože členské státy mají velmi rozdílné představy o povaze, podobě a obsahu osvědčení o osobním stavu – například rodné listy v rámci EU, nehledě na rozdíly v jejich důkazní hodnotě a na to, jak je lze doplnit, mohou obsahovat informace o manželském původu a náboženském vyznání dítěte a o manželském a sociálně-ekonomickém stavu rodičů;

29. z diskuse vyplývá, že evropské osvědčení o osobním stavu by zpočátku vyžadovalo současné fungování vnitrostátních a unijních systémů, což by mohlo způsobit problémy s právním výkladem souladu a příbuzností různých systémů vzhledem k tomu, že již existuje mnoho kombinací a obměn občanských, náboženských a zahraničních právních norem, o nichž možná budou muset soudy v členských státech rozhodovat;

30. s ohledem na různorodé právní a správní struktury a postupy, pokud jde o registraci obyvatel v různých zemích EU, je návrh na automatické uznávání osvědčení o osobním

stavu, která vydaly jiné členské státy, rovněž problematický a nemohl by fungovat bez doprovodné podstatné změny vnitrostátní právní úpravy v členských státech, aby se odstranily nesrovnalosti v zacházení s občany;

31. domnívá se, že s ohledem na rozdíly mezi členskými státy v této problematice by Evropská komise mohla, i na základě posílené spolupráce, přikročit k tomu, aby usilovala o standardizaci kolizních norem a soudních otázek pro další záležitosti týkající se osobního stavu, a tak je učinit pro občany srozumitelnějšími;

32. domnívá se však, že povolí-li se občanům, aby si pro události týkající se osobního stavu zvolili použitelnou právní úpravu jednoho členského státu místo jiné, mohlo by to způsobit potíže – například manželský pár se neshodne na soudní příslušnosti, což by mohlo vést k praxi, kdy jednotlivci vyhledávají postupy, jež nejvíce vyhovují jejich vlastní situaci;

33. domnívá se, že by se neměla opomíjet možnost vytvořit Evropský úřad pro osobní stav, pokud by se dalo prokázat, že bude účinnější a efektivnější než vytvoření mnoha nových úřadů nebo udržování podobných úřadů v členských státech. Dále má za to, že by tento úřad mohl: a) pomáhat při rozvoji akademičtějšího přístupu EU k mezinárodním úmluvám, b) zlepšit správní spolupráci díky shromažďování a výměně osvědčených postupů a zkušeností, např. za účelem kompatibility v oblastech souvisejících s IT, a také poskytovat rady vnitrostátním orgánům k mezinárodním otázkám, c) fungovat jako ústřední kontaktní místo pro dotazy týkající se osobního stavu s přeshraničním aspektem, což může být ku prospěchu matričním úředníkům, a samozřejmě pomáhat s řešením trvalých problémů, s nimiž se občané potýkají při svých oprávněných očekávaních při výkonu svých práv v EU a d) případně fungovat jako centralizovaná záloha nebo referenční rejstřík EU pro doklady osvědčující osobní stav;

34. vybízí ke včasnějšímu provedení a uplatňování stávajících právních norem, jež ovlivňují užívání práv souvisejících s občanstvím EU a povzbuzuje další spolupráci členských států prostřednictvím jejich účasti ve stávajících mezivládních organizacích, aby se tak usnadnila mezinárodní spolupráce v záležitostech týkajících se osobního stavu a širší ratifikace stávajících úmluv;

35. pobízí rejstříkové úřady v členských státech, aby na internetu zpřístupnily vzory (s překladem) svých dokladů osvědčujících osobní stav, aby se s nimi matriční úředníci z jiných zemí mohli alespoň částečně seznámit; Evropská komise by možná mohla pomoci s koordinací nebo usnadněním této iniciativy;

36. podporuje, aby Evropská komise vytvořila síť matričních úředníků / konzulárních odborníků ze všech členských států, která by zjistila, zda lze zavést dostatečnou správní spolupráci za účelem odstranění legalizace listin, a podporuje kroky vedoucí k vypracování návrhů týkajících se harmonizace kolizních norem. Domnívá se však, že otázka vzájemného uznávání a evropského osvědčení o osobním stavu možná bude potřebovat další podrobnější zvážení;

37. zdůrazňuje, že ačkoli se zelená kniha nezbytně zabývá otázkami z pohledu EU-27 a z dlouhodobějšího hlediska, lze také využít lokalizovanější řešení problémů, před nimiž občané opakovaně stojí, a to zejména občané z pohraničních oblastí, kteří mohou bydlet a pracovat v různých jurisdikcích. V této souvislosti povzbuzuje další dvoustranné a mnohostranné smlouvy mezi členskými státy a s jinými zeměmi, a rovněž iniciativy na nižší než celostátní úrovni, které jsou obdobné projektům ESÚS pro územní spolupráci;

38. podtrhuje, že posouzení dopadu každé navržené právní normy musí být provedeno zvláště s ohledem na sociální, hospodářské a legislativní dopady v členských státech;

39. s ohledem na příslušné pravomoci místních a regionálních orgánů se VR chce plně účastnit rozvíjející se diskuse a chtěl by v tomto smyslu dát své konzultační síť⁽²⁾ k dispozici Evropské komisi.

V Bruselu dne 14. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

⁽²⁾ Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), Platforma pro monitorování strategie Evropa 2020 a Síť pro monitorování subsidiarity (která v období od 13. července do 2. září 2011 provedla konzultaci k zelené knize).

Stanovisko Výboru regionů „Na cestě ke kosmické strategii Evropské unie sloužící občanům“

(2012/C 54/06)

VÝBOR REGIONŮ

- poukazuje na to, že místní a regionální orgány podstatnou měrou přispívají k rozvoji odvětví kosmických technologií tím, že vytvářejí klastry a oblasti konkurenceschopnosti, které sdružují výrobce (včetně malých a středních podniků), vysokoškolské instituce a vědecký výzkum. Hrají tak rozhodující úlohu v procesech inovací a transferu technologií;
- zdůrazňuje, že místní a regionální orgány mají zásadní význam také coby uživatelé;
- očekává, že s rozšířením pravomocí Unie budou i místní a regionální orgány trvale a rozsáhle zapojeny do definování a provádění evropské kosmické politiky;
- vyzývá Komisi, aby předložila návrh týkající se toho, jakým způsobem bude v budoucnu v rámci rozpočtu EU zajištěno udržitelné financování provozu infrastruktury GMES, a vyjadřuje se odmítavě k záměru Komise financovat tuto infrastrukturu z prostředků mimo rozpočet EU, poněvadž GMES je stejně jako Galileo evropský projekt a jako takový rovněž patří do rozpočtu EU, aby byla zajištěna jak finanční udržitelnost, tak transparentnost a demokratická kontrola financování;
- naléhavě doporučuje podporovat zřizování regionálních středisek pro vývoj a aplikace GMES, jakož i činnost a rozvoj evropských sítí, jako je např. NEREUS.

Zpravodaj pan Hermann KUHN (DE/SES), poslanec parlamentu města Brémy

Odkaz Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Na cestě ke kosmické strategii Evropské unie sloužící občanům
KOM(2011) 152 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. vítá, že Komise sdělením *Na cestě ke kosmické strategii Evropské unie sloužící občanům* učinila první významný krok směrem k definování budoucí evropské kosmické politiky na novém základě, který poskytl Lisabonská smlouva (článek 189 SFEU);

2. je přesvědčen o tom, že společná evropská kosmická politika posílí hospodářskou a politickou nezávislost Evropy a její schopnost jednat, že může rozsáhlou měrou přispět k inovativnosti a konkurenceschopnosti evropského hospodářství a evropské společnosti a může mít dalekosáhlý a mnohotvárný přínos v oblasti ochrany životního prostředí, boje proti změně klimatu, veřejné bezpečnosti a civilní ochrany, humanitární pomoci, komunikace a poskytování informací všem občanům;

3. upozorňuje na to, že cíle evropské kosmické politiky se na regionální úrovni setkávají s nejrůznější společenskou, hospodářskou, ekologickou a územní situací a že jsou to teprve místní a regionální orgány, kdo umožňují konkrétní provádění a realizaci velkých částí evropské kosmické politiky;

4. připomíná, že v regionech již působí nejrůznější inovativní vývojáři a koncoví uživatelé kosmických technologií. Místní a regionální orgány podstatnou měrou přispívají k vytváření klastrů a oblastí konkurenceschopnosti, které sdružují výrobce (včetně malých a středních podniků), vysokoškolské instituce a vědecký výzkum. Hrají tak rozhodující úlohu v procesech inovací a transferu technologií. Místní a regionální orgány zajišťují instalaci, rozvoj a údržbu kosmické infrastruktury, pokud jde o startovací rampy, integraci družic, vybavení a software, a obecnou pozemní infrastrukturu;

5. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány mají zásadní význam také coby uživatelé. Mají např. na starosti územní plánování, ochranu životního prostředí a civilní ochranu nebo plní ostatní úkoly, pro něž jsou shromažďována a zpracovávána družicová data. Regiony a jejich obyvatelé navíc představují vlastní trh pro uplatnění a využití kosmických technologií. Místní a regionální orgány potřebují nejrůznější kosmické technologie a služby ke správě svého území, k zabezpečení veřejných služeb a pro podporu regionálního rozvoje;

6. proto vždy bedlivě sledoval otázky týkající se kosmické politiky a ve svých stanoviscích nesčetněkrát upozorňoval na praktický význam evropských kosmických programů;

7. očekává, že s rozšířením pravomocí Unie budou i místní a regionální orgány trvale a rozsáhle zapojeny do definování a provádění evropské kosmické politiky;

8. o to více lituje, že Komise ve svém sdělení zcela opomíjí význam místních a regionálních orgánů pro rozvoj evropské kosmické politiky, ačkoliv tento rozvoj na jejich účasti do značné míry závisí;

9. podotýká, že ve sdělení Komise je sice respektována zásada subsidiarity, že se ale musí více dbát na význam a úlohu místních a regionálních orgánů při dalším rozpracovávání kosmické politiky;

II. PRIORITNÍ KROKY PRO KOSMICKOU POLITIKU UNIE

10. podporuje vypracování a zavedení rozsáhlého a ambiciózního evropského kosmického programu, který bude vycházet z dosažených výsledků a bude dále rozvíjet stěžejní témata, jako je sledování životního prostředí, změna klimatu, bezpečnost, konkurenceschopnost a výzkum vesmíru;

11. je přesvědčen o tom, že tento program bude mít pro regiony značný hospodářský a společenský užitek. Vedle toho, že Evropa získá přední postavení v otázkách životního prostředí, boje proti změně klimatu, bezpečnosti a základního a aplikovaného výzkumu, se dá počítat se zvýšením evropské konkurenceschopnosti v oblasti nejnovějších technologií, v podpoře inovativních podniků a při vytváření vysoce kvalifikovaných pracovních míst;

12. doporučuje urychleně pokročit ve zprovoznování stěžejních programů Galileo a GMES, aby tak bylo možné co nejdříve využívat jejich hospodářského, společenského a environmentálního potenciálu;

13. navrhuje, aby byly do evropského kosmického programu zahrnuty programy k zajištění nezávislého přístupu Evropy do vesmíru a pro výzkum vesmíru coby další priority tohoto programu;

Evropské družicové navigační programy Galileo a EGNOS

14. podporuje veškeré úsilí, jež je vyvíjeno za účelem dokončení spolehlivého vybudování kapacit programu Galileo pokud možno do roku 2014, aby byly realizovány hospodářské, společenské a environmentální výhody, jež může tento projekt přinést právě místním a regionálním orgánům;

15. je znepokojen tím, že zatím nebyl předložen žádný návrh na poskytnutí dodatečných prostředků na programy EGNOS a Galileo úpravou stávajícího víceletého finančního rámce. To je ovšem nezbytné, aby se zabránilo dalšímu zpoždění a vzniku dodatečných nákladů;

16. považuje za nutné, aby EU zajistila financování provozní etapy programu Galileo (např. údržba a obnova satelitů, zajištění integrity systému, pozemní provoz a přístup k údajům) i v období po roce 2014. Jen tak lze dlouhodobě dosahovat očekávaných hospodářských účinků;

17. požaduje, aby Komise zintenzívnila svou pomoc a podporu vývoji a přípravě provozních lokalizačních služeb a s tím spojených produktů, především pak také demonstračních projektů;

18. zdůrazňuje, že dlouhodobá struktura vedení a řízení globálního družicového navigačního systému by měla být demokratická, zcela transparentní, z finančního hlediska stabilní a sociálně odpovědná. O to se musí postarat Evropská komise v úzké spolupráci s nejdůležitějšími zúčastněnými stranami, včetně subjektů na místní a regionální úrovni;

Evropský program monitorování Země GMES

19. spatřuje v programu GMES nezbytný nástroj EU k zajišťování údajů, jež jsou naléhavě potřebné především ke sledování životního prostředí a pro civilní bezpečnost, a považuje jej tudíž za nástroj zásadního významu pro místní a regionální orgány;

20. vítá opatření k posílení aspektu změny klimatu programu GMES a vyzvedává jeho význam pro evropské regiony při boji proti změně klimatu a zmírňování jejích následků (např. co se týče zajišťování potravin na celosvětové úrovni);

21. naléhá na to, aby byla urychleně zřízena k tomu potřebná infrastruktura (do roku 2014), aby byl zintenzívněn vývoj a příprava provozních služeb – a to včetně programu Galileo a nových telekomunikačních systémů, jako jsou např. plánované evropské družice pro přenos dat EDRS – a aby byla zajištěna udržitelnost připravovaných služeb. Měla by sem být zahrnuta i nabídka stávajících vnitrostátních služeb a evropské družicové meteorologické služby EUMETSAT;

22. vyzývá Komisi, aby předložila návrh týkající se toho, jakým způsobem bude v budoucnu v rámci rozpočtu EU zajištěno udržitelné financování provozu infrastruktury GMES, a vyjadřuje se odmítavě k záměru Komise financovat tuto infrastrukturu z prostředků mimo rozpočet EU, poněvadž GMES je stejně jako Galileo evropský projekt a jako takový rovněž patří do rozpočtu EU, aby byla zajištěna jak finanční udržitelnost, tak transparentnost a demokratická kontrola financování;

23. v této souvislosti opětovně zdůrazňuje rozhodující význam evropských regionů pro rozvoj služeb v oblasti životního prostředí a veřejné bezpečnosti, pro šíření aplikací v oblasti kosmických technologií na místní úrovni a pro výměnu zkušeností a osvědčených postupů;

24. proto naléhavě doporučuje podporovat zřizování regionálních středisek pro vývoj a aplikace GMES, jakož i činnost a rozvoj evropských sítí, jako je např. NEREUS;

25. kriticky hodnotí skutečnost, že stávající služby programů GMES a Galileo nelze vždy snadno přizpůsobit potřebám místních a regionálních orgánů;

26. připomíná, že volný a bezplatný přístup k družicovým datům je stanoven v nařízení o Evropském programu pozorování Země (GMES) a jeho počátečních provozních činnostech (2011–2013), a žádá, aby byl tento volný a bezplatný přístup zaručen i v provozní fázi od roku 2014. V tomto ohledu je nutné objasnit otázky ochrany údajů a ochrany aplikací;

Bezpečnost a obrana

27. zdůrazňuje, že GMES je projektem civilním a že aplikace GMES se zaměřují především na civilní oblast;

28. upozorňuje na to, že aspekty bezpečnosti a možného provázání s obranou mají mimořádný politický význam. Sdělení Komise je však ohledně této ústřední problematiky velmi neurčitě. Výbor se proto domnívá, že je naléhavě nutné tuto otázku upřesnit;

29. vyslovuje se pro zohlednění aspektu bezpečnosti v programu GMES, považuje však za nezbytnou jasnější civilní definici této oblasti a vymezení vojenského využití;

30. domnívá se, že je nutné pečlivě objasnit, zda a jakým způsobem mohou být do posílení aspektu bezpečnosti v programu GMES zapojeny vnitrostátní civilní a vojenské pozorovací kapacity s cílem zlepšit výsledky a zabránit zbytečnému zdvojování struktur;

31. považuje za nezbytné, aby bylo důkladně objasněno, na jakém právním základě a v jakém politickém rámci mají být údaje a služby infrastruktury GMES využívány k podpoře evropské obranné politiky;

Výzkum vesmíru

32. podporuje usnesení Rady pro vesmír z roku 2008, „že je nutné, aby Evropa vypracovala společnou vizi a dlouhodobé strategické plánování průzkumu, které zajistí klíčová postavení pro Evropu, a bude tedy založeno na evropských oblastech excelence“; I díky vědeckému výzkumu vesmíru se Evropa stala spolehlivým partnerem v globálním kosmickém průmyslu. Programy pro výzkum vesmíru přinášejí nové poznatky, podněcují inovace a technologie, značnou měrou přispívají ke konkurenceschopnosti evropského kosmického průmyslu a probouzejí objevitelského ducha u mladých lidí;

33. z tohoto důvodu naléhá na to, aby byla urychleně vypracována a zavedena takováto strategie včetně odpovídajících opatření s cílem zdůraznit výzkum vesmíru coby globální mírovou výzvu pro lidstvo a zakotvit ji jako svébytnou součást evropské kosmické politiky v globálním kontextu;

34. vybízí k tomu, aby EU a Evropská kosmická agentura za účasti členských států a místních a regionálních orgánů přijaly společný plán stanovící hlavní zásady budoucího evropského výzkumu a průzkumu vesmíru (např. Měsíce, Marsu);

35. pokládá zachování a financování provozu mezinárodní vesmírné stanice ISS do roku 2020 za nedílnou součást evropské kosmické strategie. Vedle přípravných systémů, jakou jsou specializované kliniky, výškové výzkumné rakety, pádové věže a parabolické lety, by mělo být stěžejním prvkem evropské kosmické strategie využívání ISS k základnímu a aplikovanému výzkumu (mj. nových materiálů, biologie, lékařství);

36. proto požaduje, aby byla jasně definována úloha EU při stanovování těchto potřeb výzkumu při zohlednění výzkumných činností členských států, aby mohly i místní a regionální orgány formulovat své potřeby, očekávání a přínosy;

Přístup do vesmíru

37. přikládá velký význam zajištění nezávislého přístupu Evropy do vesmíru, neboť ten přispívá ke značnému komerčnímu potenciálu evropského hospodářství, resp. teprve on jej umožňuje;

38. v této souvislosti požaduje, aby bylo dlouhodobě zabezpečeno financování evropského kosmického střediska v Kourou a aby byla dlouhodobá evropské strategie nosičů (rakety typu Ariane) začleněna do evropského kosmického programu;

III. KONKURENCESCHOPNOST A STRATEGIE EVROPA 2020

39. sdílí názor, že evropské iniciativy na podporu kosmických technologií mohou a měly by být klíčovým faktorem pro uskutečňování cílů výzkumu a inovační politiky v EU. Např.

program GMES a z něj plynoucí aplikace přinášejí v první řadě užitek environmentální a bezpečnostní politice, kromě toho však také podstatnou měrou přispívají k růstu, inovativnosti a konkurenceschopnosti Evropy obecně. Z inovací souvisejících s vesmírem těží rovněž další oblasti, např. vzdělávání, kultura, komunikace a energetika. Kosmické technologie a jejich aplikace se staly součástí každodenního života lidí a jejich význam roste;

40. proto zdůrazňuje, že udržitelnost evropské kosmické politiky je důležitým prvkem komplexní strategie Evropa 2020, jelikož je spojena s nejnovějšími technologiemi, inovativními podniky a vysoce kvalifikovanými pracovními místy. Mimořádný význam při tom má budování základní infrastruktury v evropských regionech, protože vytváří udržitelný růst a zaměstnanost;

41. podporuje úvahy Komise týkající se definování kosmické průmyslové politiky vytvořené na míru konkrétním potřebám každého pododvětví, jež by se měla mj. zabývat aspekty nezávislosti Evropy, podpory malých a středních podniků a koordinace evropských, národních a regionálních programů;

Podpora výzkumu a inovací

42. vítá skutečnost, že Komise v návrhu společné strategie financování výzkumu a inovací označila kosmický průmysl za klíčovou technologii. Jde především o vývoj pokročilých materiálů, nanotechnologie a automatizaci (roboty, inteligentní systémy) jakožto důležité oblasti pro zachování evropské konkurenceschopnosti;

43. očekává, že budou mj. na podporu spuštění inovačních aplikací a jejich rozšíření v regionech poskytnuty účinné podpůrné finanční nástroje;

Družicová telekomunikace

44. pokládá družicovou telekomunikaci za klíčový faktor pro evropský kosmický průmysl;

45. vyzdvihuje význam následných hospodářských účinků družicové telekomunikace, a to obzvláště v evropských regionech. Ta neodmyslitelným způsobem přispívá k územní soudržnosti při přístupu občanů, správních orgánů a podniků do digitálního světa;

46. proto očekává, že bude družicová telekomunikace dále rozvíjena coby opatření evropské kosmické politiky. Při tom je nezbytné udržitelným způsobem zajistit vedle dostupnosti vhodných frekvencí podporu nových inovačních komunikačních služeb – i v kombinaci s programy Galileo a GMES –, příp. zavádět nové systémy (např. družicový automatický identifikační systém AIS ke globálnímu sledování loďní dopravy);

IV. MEZINÁRODNÍ ROZMĚR KOSMICKÉ POLITIKY UNIE

47. podporuje Komisi v jejím názoru, že mezinárodní spolupráce musí být podstatným a neodmyslitelným prvkem kosmické politiky EU;

48. vychází z toho, že evropský kosmický program umožní tuto mezinárodní spolupráci na rovnoprávné úrovni a zvýší šance evropských výrobků, systémů a služeb v mezinárodní hospodářské soutěži;

49. souhlasí, aby EU poskytla svou odbornost a infrastrukturu zejména Africe, a přispěla tak ke zlepšení tamních životních podmínek (např. v otázkách využívání půdy, potravinových zdrojů a vodního hospodářství);

V. ŘÍZENÍ PŘÍZPŮBENÉ NOVÉ SITUACI

50. očekává, že nové pravomoci EU v oblasti kosmické politiky, jež přinesla Lisabonská smlouva, povedou také ke změnám v řízení. Úkolem EU nyní je strategicky navrhnout celoevropskou kosmickou politiku a prosazovat její provádění. Mimořádný význam při tom má posílení spolupráce mezi EU a členskými státy;

51. zdůrazňuje, že pro úspěšnost kosmické politiky EU bude mít rozhodující význam politická a hospodářská podpora ze strany EU v rámci spravedlivých a efektivních předpisů pro řízení a účinné rozhodovací struktury na základě uznání pravomocí na všech úrovních;

52. zdůrazňuje důležitost Evropské kosmické agentury ESA, ale také vnitrostátních kosmických agentur, jež až dosud úspěšně prosazovaly provádění vnitrostátních a evropských kosmických strategií a jejichž pravidla umožnila rozvoj silného a konkurenceschopného průmyslu a výzkumu. Struktury a dovednosti ESA musejí být zejména při budoucím definování správy a jejich pravidel odpovídajícím způsobem zohledněny tak, aby to odpovídalo jejich významu;

53. navrhuje, že by EU mohla mít v rámci budoucího řízení evropského kosmického průmyslu na starosti definování evropské kosmické politiky a strategických vizí a koncipování nezbytných opatření. ESA by jakožto výkonná agentura mohla být pověřena jejím prováděním na evropské úrovni;

54. znovu důrazně upozorňuje na to, že místní a regionální orgány hrají klíčovou úlohu při rozvoji a provádění evropské kosmické politiky a při informování veřejnosti o této politice. Je tedy důležité, aby byly zapojeny do utváření budoucí kosmické politiky EU;

55. zasazuje se tudíž o to, aby bylo místním a regionálním orgánům umožněno přiměřené zapojení do vytvářených struktur řízení kosmických programů EU a aby se v orgánech

programů vedle účasti institucí EU a členských států počítalo i s účastí jejich zástupců. Místní a regionální orgány musejí mít možnost využívat rozvoje kosmické technologie a současně k němu přispívat;

Financování

56. připomíná, že regiony již investovaly značné prostředky do vytváření evropských schopností v oblasti kosmického průmyslu a že tak budou činit i v budoucnu. Současně je však nezbytné, aby byly kosmické programy spolehlivě financovány ze strany EU. Jen tak lze zaručit, že budou mít činnosti v této oblasti nadnárodní a konkurenceschopný charakter;

57. spatřuje obzvláště nutnost vyššího, cílenějšího a udržitelnějšího financování výzkumu vesmíru a současně požaduje účinnější koordinaci s cílem zajistit součinnost mezi výzkumem vesmíru a dalšími inovačními směry výzkumu a vývoje;

58. domnívá se, že kosmická politika EU by měla být koordinována i s dalšími politikami a nástroji pro jejich financování (výzkum, inovace, soudržnost, regionální spolupráce atd.), aby se tak právě regionům usnadnila účast na jejím rozvoji a využívání;

59. vyzývá Komisi, aby v souvislosti se střednědobým finančním plánem od roku 2014 předložila návrh ohledně toho, jakým způsobem nahlížet na příspěvky EU, ESA a jednotlivých členských států („národní programy“ a „regionální“ investice) obecně pro dosažení co největší součinnosti a zabránění duplicitě činností;

VI. ZÁVĚRY

60. vyzývá Komisi, aby na základě kosmické strategie EU co nejdříve předložila komplexní návrh evropského kosmického programu, který bude pokrývat jak aplikační potenciál zaměřený na uživatele, tak výzkumný a inovační potenciál kosmického průmyslu a bude – v neposlední řadě s ohledem na programy Galileo a GMES – plně zakotven ve střednědobém finančním plánu od roku 2014;

61. potvrzuje ústřední úlohu místních a regionálních orgánů při vývoji, zavádění a využívání kosmických technologií;

62. proto požaduje, aby Evropská komise při vypracovávání kosmické strategie EU a potřebného prováděcího plánu co nejdříve konzultovala zúčastněné institucionální subjekty a nejdůležitější zájmové skupiny. Upozorňuje na to, že místní a regionální orgány by měly být v souladu s jejich významem a pravomocemi zapojeny do přípravy a provádění kosmické strategie EU;

63. domnívá se, že by Komise měla místním a regionálním orgánům pomáhat při informování občanů, podniků a správních orgánů v jednotlivých regionech o výsledcích a možnostech evropských kosmických programů.

V Bruselu dne 15. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Příspěvek místních a regionálních orgánů EU ke konferenci OSN o udržitelném rozvoji 2012 (RIO+20)“

(2012/C 54/07)

VÝBOR REGIONŮ

- vyzývá k tomu, aby summit Rio+20 výslovně uznal urbanizaci za klíčovou nově vznikající výzvu, již musí svět řešit, a větší podporu získala výměna zkušeností a přenos znalostí o udržitelném rozvoji měst mezi subnárodní správou a místními orgány v celosvětovém měřítku;
- vyzývá k tomu, aby se v rámci summitu Rio+20 přijal plán zelené ekonomiky, jenž by obsahoval zvláštní oddíl věnovaný zelené místní ekonomice, který by uznal klíčovou úlohu subnárodní správy a místních orgánů a zejména propagoval mezinárodní pakt starostů a regionů a podporoval decentralizovanou rozvojovou spolupráci; případný program rozvoje schopností by měl zavázat země, které by ho využívaly, k tomu, aby do procesu úzce zapojovaly své subnárodní správní úrovně;
- žádá, aby subnárodní správa a místní orgány měly v institucionálním rámci pro udržitelný rozvoj své místo jako příslušné a plně uznávané orgány veřejné správy vedle národních vlád a útvarů OSN. summit Rio+20 by měl přizpůsobit stávající struktury tzv. hlavních skupin, například vytvořením nové a vše zahrnující kategorie „zainteresovaných stran z oblasti samosprávy“, a pověřit budoucí světovou organizací pro životní prostředí (nebo UNEP), případně budoucí radu pro udržitelný rozvoj, vytvořením stálého výboru pro subnárodní a místní správu;
- žádá, aby summit Rio+20 definoval budoucí rámce správy nezbytné pro další rozvoj místní Agendy 21 a podpořil na celosvětové úrovni prosazování environmentální demokracie, například prostřednictvím podpory uzavření dalších regionálních úmluv, podobných Aarhuské úmluvě EHK OSNO, nebo zahájením jednání o celosvětové úmluvě o zásadě č. 10 Deklarace z Ria.

Zpravodaj	Ilmar REEPALU (SE/SES), radní města Malmö
Odkaz	Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Rio+20: na cestě k zelené ekonomice a lepší správě KOM(2011) 363 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

A. Obecné připomínky

1. vítá rozhodnutí Valného shromáždění OSN svolat v červnu 2012 v Riu de Janeiru konferenci OSN o udržitelném rozvoji na nejvyšší možné úrovni (summit UNCSD či Rio+20) s cílem zajistit obnovu politického závazku k udržitelnému rozvoji, posoudit dosavadní pokrok a stanovit zbývající mezery v provádění výsledků hlavních předchozích summitů o udržitelném rozvoji a vyjádřit se k novým a vznikajícím výzvám. K tomu dojde v kontextu dvou konkrétních témat: „zelená ekonomika v kontextu udržitelného rozvoje a odstranění chudoby“ a „institucionální rámec pro udržitelný rozvoj“;

2. žádá všechny účastníky konference Rio+20 i ty, kdož se budou podílet na opatřeních z ní vyplývajících, aby zajistili úspěch konference a **prosadili skutečný pokrok** udržitelného rozvoje;

3. při různých příležitostech vyzdvihl význam opatření a změn zaměřených na **podporu a rozvoj činnosti v oblasti udržitelného rozvoje**. VR se domnívá, že všichni aktéři – globální, unijní i národní, subnárodní a místní správa – **společně nesou odpovědnost** za vytváření udržitelné společnosti, šetrné k disponibilním přírodním zdrojům. Členové VR, města a subnárodní správa, musí v této otázce sehrát významnou úlohu a jsou do velké míry hnací silou práce věnované udržitelnému rozvoji, v neposlední řadě pro svou blízkost **občanům EU**;

4. vyzývá proto k tomu, aby **zazněl explicitní odkaz na subnárodní správu a místní orgány** ⁽¹⁾ a byla jim umožněna **účast na všech rokováních v rámci summitu Rio+20**. Subnárodní správa a místní orgány se musí aktivně zapojit jak do přípravy summitu, tak do jeho průběhu a činnosti po něm následující, jakož i do provádění na něm přijatých rozhodnutí. Vyzýváme členské státy k tomu, aby v souvislosti s přípravou summitu Rio+20 zakládaly fóra s orgány subnárodní správy a místními orgány;

5. vyzývá Evropskou radu a Evropskou komisi, aby **pro konferenci OSN vypracovaly jasné a jednotné stanovisko EU** a zajistily, že po politické dohodě z Ria de Janeiro budou

(1) Stanovisko používá termín „subnárodní správa a místní orgány“, jak je používán v kontextu OSN (kde jsou regiony chápány spíše jako regiony světa). V kontextu EU jsou tím míněny „místní a regionální orgány“.

následovat také konkrétní činy. V této souvislosti zdůrazňuje, že **angažovanost občanů, kompetentnost a pravomoci na subnárodní a místní úrovni** jsou základními předpoklady udržitelné společnosti. Za tímto účelem je třeba dodržovat a rozvíjet zásady **subsidiarity a proporcionality**, a to na všech úrovních správy, od globální, prostřednictvím procesu plánování a rozhodovacího procesu Evropské unie, až po úroveň národní a subnárodní. Subnárodní správa a místní orgány musí být v úsilí o udržitelný rozvoj uznány za zcela rovnocenné partnery a za nevhodnější úroveň správy, a to jak při přípravě konference OSN, tak při provádění jejích výsledků;

6. vyzývá k tomu, aby summit Rio+20 výslovně uznal urbanizaci za klíčovou nově vznikající výzvu, již musí svět řešit. Pro subnárodní správu a místní orgány je **urbanizace obzvláště důležitým tématem**, protože se jako první musí vyrovnat s výzvami i příležitostmi, které přináší. Od počátku tohoto století žije většina ze 7 miliard světové populace ve městech. Světová populace může narůst ze současných 7 na 9 miliard do roku 2050 a některé odhady hovoří o tom, že v roce 2030 bude žít 60 % světové populace ve městech. Tento trend je obzvláště patrný v rozvojových zemích a v zemích, v nichž dochází k rychlé přeměně. **Udržitelný rozvoj měst** vyžaduje celostní a integrovaný přístup k řízení ekonomického, environmentálního a společensko-kulturního rozměru rozvoje, zasazený do prostorového a materiálního rámce. VR doporučuje, aby bylo vyvíjeno intenzivnější úsilí o rozvoj a podporu udržitelného rozvoje měst;

7. zdůrazňuje, že udržitelný rozvoj spočívá ve sladění sociálních, ekologických a hospodářských faktorů a že klíčovými tématy konference Rio+20 proto musí být vedle ochrany zdrojů, boje proti změně klimatu a dalších cílů v oblasti životního prostředí také **boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení**;

8. přál by si, aby bylo vyvíjeno větší úsilí o vytváření, vyhodnocování, prezentaci a šíření dobrých příkladů udržitelného rozvoje měst. Existuje výrazná poptávka po **výměně zkušeností a přenosu znalostí**, jak pokud jde o institucionální faktory, tak co se týče celostního a integrovaného systémového přístupu v rámci procesu plánování a rozhodovacího procesu. Rádná správa měst, prostorové plánování, systémy pro územní plánování, legislativa, politiky, financování, spolupráce veřejného a soukromého sektoru, účast veřejnosti, vzdělávání, odborná příprava a informování, to všechno jsou oblasti, v nichž je velmi zapotřebí výměna zkušeností a přenos znalostí mezi subnárodní správou a místními orgány v celosvětovém měřítku;

9. chtěl by podtrhnout, že je důležité zaměřit se na **města a jejich okolí** a rozvíjet různé formy partnerství a interakci mezi nimi. Růst populace ve městech přináší silnou poptávku po výrobě a dodávce zboží, například potravin, a rovněž po souvisejícím nakládání s odpadovými produkty a odpadem. Konkrétním příkladem oblasti, kde je zapotřebí větší spolupráce mezi městy a jejich okolí, je nakládání s biologickým odpadem; zde jsou zapotřebí funkční systémy pro vrácení rostlinných živin do orné půdy v zájmu fungování biologického ekocyklu jako uzavřené smyčky;

10. má za to, že **vzdělávání, odborná příprava a šíření informací** mají zásadní význam pro zvýšení povědomí veřejnosti. Zvláště důležitý pro potřebnou přeměnu je rozvoj výukových programů, které by zahrnovaly nejen technické znalosti o specifických aspektech, ale také celostní a integrovaný systémový přístup;

11. chtěl by upozornit na to, že mnohé z výzev, které stojí před mezinárodním společenstvím, pokud jde o činnost zaměřenou na dosažení udržitelného rozvoje, a mnohá ze souvisejících konkrétních opatření nelze vyřešit výlučně novými technologiemi a zvýšením finančních investic. Jsou zapotřebí také opatření zaměřená na posílení znalostí s cílem přizpůsobit a **změnit chování lidí**, spotřební vzorce atd.;

12. zdůrazňuje v této souvislosti značný význam tradičních i sociálních **médií**. Měly by být učiněny kroky na podporu rozvoje těchto médií jakožto nástrojů k výměně informací, mobilizaci lidí, propojování iniciativ a vytváření kritické veřejnosti, a tím k podpoře udržitelné společnosti;

13. podtrhuje, že jedním z nástrojů používaných v rámci úsilí o dosažení udržitelné společnosti, jsou **twinningová partnerství měst**. Mnoho twinningových projektů již probíhá nebo je na dvoustranné či vícestranné tematické bázi zahajováno na subnárodní a místní úrovni. Do těchto procesů je zapojena řada aktérů, jak na národní, subnárodní a místní úrovni, tak na úrovni Evropské unie či mezinárodní. Twinningové partnerství je zvláště účinným nástrojem, pokud má tematické zaměření, usiluje o udržitelnost a zahrnuje nejen národní vlády a místní orgány, ale také organizace občanské společnosti, jež jsou ještě důležitější pro jeho úspěšnost;

14. zdůrazňuje, že důležitou roli při usnadňování výměn a přenášení názoru subnárodní správy a místních orgánů na globální scénu mají i mezinárodní, regionální nebo celostátní **sdrůžení subnárodních úrovní správy**. Sám VR je v tomto ohledu důležitým institucionálním subjektem v kontextu EU a má za to, že je zapotřebí dalšího úsilí za účelem koordinace stávajících struktur a sítí a zlepšení vyhodnocování inovačních projektů a šíření osvědčených postupů;

B. Umožnit přechod na zelenou ekonomiku

15. chtěl by upozornit, že udržitelný rozvoj se svými **třemi rozměry** – hospodářským, ekologickým a sociálním – tvoří

základ pro růst, zvýšení počtu pracovních příležitostí, zelenou ekonomiku, větší prosperitu a čistší a zdravější prostředí;

16. konstatuje, že stávající hospodářský systém přesahuje možnosti planety z hlediska udržitelného využívání zdrojů a že Evropská unie dováží čím dál tím více fosilních zdrojů energie a surovin, přičemž některých těchto zdrojů a surovin, jež mají strategický význam pro současnost i budoucnost Unie, by mohlo být v budoucích desetiletích nedostatek. Toto zjištění naznačuje nutnost **transformace hospodářství** směrem k udržitelnější podobě rozvoje, šetrnější ke zdrojům;

17. výslovně vyzdvihuje, že přechod na udržitelnější podobu rozvoje nepředstavuje pouze problém překonání překážek, ale že naopak skýtá celou řadu **příležitostí**, zejména když jsou zlepšení životního prostředí a tvorba přidané ekonomické a sociální hodnoty posuzovány z hlediska přínosné kombinace. Příležitostí je třeba využít prostřednictvím odpovídajících opatření v oblasti hospodářské politiky, vzdělávání a společenských změn;

18. došel k závěru, že i vzhledem k finančním podmínkám panujícím v současné době v Evropské unii i na mezinárodním poli bychom měli usilovat o udržitelné hospodářství i o vytváření udržitelné situace v zaměstnanosti;

19. zdůrazňuje důležitost „**zelených**“ **pracovních míst** a žádá, aby se podporovala jejich stimulace – jedná se o důstojná pracovní místa v hospodářských odvětvích souvisejících s udržitelností (jak vznikajících, tak i těch tradičních) –, jelikož umožňují pokrok směrem k sociální soudržnosti. Proto musí být vzdělávání a získávání dovedností v oblasti udržitelnosti na všech úrovních považováno za klíčové prvky dosažení plně zaměstnanosti v těchto zásadních odvětvích;

20. doporučuje, aby summit Rio+20 poskytl nový alternativní model pro měření růstu a blahobytu, který by šel **nad rámec HDP**. Je to nezbytné pro změnu zaměření diskusí o politikách a dosažení zásadních změn ve způsobu chápání „pokroku“. Potřebujeme ukazatele, které zohlední změnu klimatu, biologickou rozmanitost, účinnost využívání zdrojů a sociální začlenění;

21. je přesvědčen, že EU může na konferenci OSN sehrát důležitou úlohu zejména tehdy, půjde-li sama dobrým příkladem: její vyjednávací pozice se posílí, pokud si sama stanoví ambiciózní cíle na cestě k zelené ekonomice, např. v oblastech zahrnutých ve **stěžejní iniciativě strategie Evropa 2020 Evropa účinněji využívající zdroje**;

22. podporuje návrh Evropské komise, že by měl summit Rio+20 přijmout **plán zelené ekonomiky**, který by stanovil cíle a vhodné ukazatele a formuloval jak přímá mezinárodní opatření, tak i jasný rámec pro iniciativy na celosvětové, regionální (včetně unijní), národní a subnárodní úrovni a zahrnoval harmonogram jejich provádění;

23. v této souvislosti podporuje požadavek EU, aby summit Rio+20 vytvořil **program rozvoje schopností**, který by všem zemím, které budou mít zájem, poskytoval cílené, pro každou zemi specifické rady o přechodu k zelené ekonomice a o tom, jak získat přístup k dostupným zdrojům financování. VR zdůrazňuje, že tento program by měl dané země zavázat k tomu, aby do procesu úzce zapojovaly své subnárodní správní úrovně;

24. má za to, že by měl plán obsahovat zvláštní **oddíl věnovaný zelené místní ekonomice**, který by uznal klíčovou úlohu subnárodní správy a místních orgánů v přechodu na zelenou ekonomiku. Tento oddíl by se měl zabývat zejména hlavními výzvami v podobě urbanizace a zelené městské ekonomiky, měl by propagovat mezinárodní pakt starostů a regionů a podporovat decentralizovanou rozvojovou spolupráci mezi subnárodní správou a místními orgány;

25. žádá, aby byly početné úspěšné příklady subnárodní správy a místních orgánů prosazujících zelenou ekonomiku zahrnuty do **souboru nástrojů zelené ekonomiky Rio+20**, který navrhuje Evropská komise;

26. připomíná **důležitou úlohu a četné aktivity subnárodní a místní úrovně v oblasti rozvojové pomoci a decentralizované spolupráce v užší spolupráci mezi VR**, jeho členy a Evropskou komisí, jako např. Atlas decentralizované rozvojové spolupráce VR, internetový portál a tzv. konference o decentralizované spolupráci;

27. přál by si, aby existovala opatření na celosvětové úrovni, zaměřená na rozvoj **podnikatelského sektoru v oblasti životního prostředí** – ten by mohl vzniknout v důsledku:

— podpory rozvoje ekologické technologie a ekologických řešení, mimo jiné díky zvýšení investic do VaV, včetně investic, jejichž cílem je přispívat k ochraně biologické rozmanitosti a k rozvoji a obnově ekosystémů – k čemuž se inspirují přístupem zvaným ekosystémové služby – a zároveň nabízet nové zdroje hospodářských příležitostí;

— prováděcích opatření za účelem usnadnění vývozu a dovozu ekologických produktů a služeb na celosvětové úrovni a propagování inteligentní organizace práce;

— zavedení environmentálních, klimatických a etických požadavků v oblasti veřejných zakázek i jiných typů zakázek;

— podpory rozvoje průmyslové ekologie a cyklického hospodářství (princip „od kolébky ke kolébce“), jež usilují o uzavírání cyklů výroby a spotřeby, tak aby byly nezbytné suroviny čerpány v rámci uzavřené smyčky, a to s cílem co nejvíce snížit spotřebu přírodních zdrojů, jež nejsou obnovitelné;

— rozvoje a zavedení metod zaměřených na funkční zadávání zakázek;

— koordinace a rozvoje vzorů environmentálních certifikací výrobků a služeb vyráběných a poskytovaných podniky, zejména prostřednictvím srovnávacích analýz životních cyklů výrobků a služeb;

— koordinace a rozvoje vzorů systémů environmentálního řízení pro podniky a organizace, zejména prostřednictvím environmentálního účetnictví;

— vytváření nových vzorů financování ekologických řešení a zelených podniků;

28. uznává, že je zapotřebí pokročit směrem k rozvoji **nových mechanismů a nástrojů spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem** (sociálními a hospodářskými subjekty) zaměřených na tvorbu a provádění politik vlastních zelené ekonomice, přičemž důraz by měl být kladen na stimulaci a konsolidaci partnerství sestávajících z více subjektů;

29. opakuje, že jedním z hlavních úkolů dnešní doby je dosáhnout radikálního snížení klimatického dopadu, jak na celosvětové, tak na místní úrovni, za současného zajištění dodávek energie a zaručení prosperity. V tomto procesu mají obce a subnárodní správy zásadní roli. Přebírají v Evropské unii odpovědnost za široké spektrum iniciativ zaměřených na snižování klimatického dopadu, zajišťování dodávek energie a přizpůsobení změně klimatu. Cancúnské dohody, přijaté v prosinci 2010, uznávají místní správu coby zainteresovaný správní subjekt a otevřený přístup k mezinárodním finančním mechanismům pro města. Subnárodní a místní správa musí být aktivně zapojena do národních akčních plánů v oblasti klimatu a očekávat přístup k finanční podpoře;

30. zdůrazňuje, že je třeba přijmout opatření na ochranu, zajištění a obnovu klíčových zdrojů, materiálů a přírodního bohatství. VR by si přál, aby summit Rio+20 věnoval zvláštní pozornost vodě. Přístup k vodě je rychle rostoucím problémem a velkou výzvou, zejména pro velká města. VR proto podporuje ustavení mezinárodního partnerství v oblasti vody, které by se zabývalo tímto problémem. Odkazuje v této souvislosti na svá doporučení k úloze subnárodní správy a místních orgánů při podpoře udržitelného hospodaření s vodními zdroji (stanovisko CdR 5/2011 fin);

31. klade důraz na to, že je nutné zlepšit **správu a ochranu mořského prostředí a oceánů**, a domnívá se, že tato problematika se vedle ochrany klimatu a biologické rozmanitosti stává jedním z klíčových pilířů rámce z Ria;

32. zdůrazňuje konstatování Komise, že „**udržitelné využití půdy a zemědělství** se stanou úhelným kamenem zelené ekonomiky“, a domnívá se tedy, že udržitelný rozvoj měst a územní plánování musí být koncipovány tak, aby úrodná zemědělská půda byla zabírána pro výstavbu v co nejmenším rozsahu, aby se do budoucna neznemožnilo její využívání k pěstování;

33. má za to, že pro umožnění přechodu na globální zelenou ekonomiku je nutné vyčlenit značné finanční prostředky. Daně a ceny by měly lépe odrážet náklady a užitek z hlediska životního prostředí. VR opakovaně vyzývá k tomu, aby byla v rámci všech politik zohledněna zásada „znečišťovatel platí“, rozšířená odpovědnost výrobce a rovněž možnosti návratnosti nákladů v oblasti hospodaření s přírodními zdroji. Plán zelené ekonomiky by měl obsahovat nové iniciativy veřejného i soukromého financování a partnerství;

34. navrhuje, aby tento plán kromě toho obsahoval řadu konkrétních a časově vymezených kroků, jak **do roku 2020 odstranit všechny dotace, které negativně ovlivňují životní prostředí**. To by uvolnilo dodatečné finanční prostředky na jiné aktivity. Kromě toho by měly být na mezinárodní úrovni aplikovány cíle v oblasti úspor a norem účinnosti, tak jak byly v EU vyvinuty pro celou řadu výrobků a postupů;

C. Institucionální rámec – na cestě k lepší správě věcí veřejných

35. doporučuje transformaci Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) ve **světovou organizaci pro životní prostředí** (World Environmental Organization, WEO). Díky této přeměně UNEP ve specializovanou agenturu OSN by vznikla celosvětová multilaterální organizace pro životní prostředí, což je nejslibnější cesta ke zlepšení mezinárodní správy v oblasti životního prostředí. Měl by být přezkoumán a posílen její mandát a měla by mít rovnocennou pozici s ostatními specializovanými agenturami OSN. Navíc by její součástí měla být realizační složka, decentralizovaná na regionální či vnitrostátní úrovni, jejímž cílem by bylo poskytovat zemím, subnárodní správě a místním orgánům více přímé podpory v efektivním provádění mnohostranných dohod o životním prostředí, např. v oblasti změny klimatu a biologické rozmanitosti;

36. doporučuje též, aby byla vytvořena **rada pro udržitelný rozvoj** (Sustainable Development Council, SDC), která by nahradila stávající Komisi pro udržitelný rozvoj (CSD). Cílem tohoto návrhu je dosáhnout zlepšení správy věcí veřejných, společného pohledu a koordinace činnosti v oblasti udržitelného rozvoje na všech úrovních;

37. podporuje vytvoření cílů v oblasti udržitelného rozvoje – zejména dlouhodobých –, po vzoru rozvojových cílů tisíciletí. Široký politický závazek založený na společných cílech by pak měl být rozepsán do souboru specifických a konkrétních cílů a způsobů jejich měření;

38. zdůrazňuje, že summit Rio+20 uznává, že správa věcí veřejných musí zahrnovat všechny úrovně veřejné správy, od místní a subnárodní přes národní a regionální až po celosvětovou. Proces Rio+20 by měl podpořit z toho vyplývající **přístup vycházející z víceúrovňové správy**, založený na interakci, synergii a komplementaritě všech úrovní správy;

39. upozorňuje na to, že v rámci úmluv z Ria se poslední dobou **stále častěji uznává zvláštní status subnárodní správy a místních orgánů coby vládních institucí** – včetně například jejich uznání za subjekty veřejné správy v dohodě z Cancúnu a rozhodnutí X/22 z 10. zasedání konference smluvních stran týkající se „Akčního plánu pro subnárodní správy, města a jiné místní orgány“. VR tento vývoj událostí aktivně podporoval;

40. žádá, aby subnárodní správa a místní orgány měly v **institucionálním rámci pro udržitelný rozvoj své místo** jako příslušné a plně uznávané orgány veřejné správy vedle národních vlád a útvarů OSN. Summit Rio+20 by se měl chopit příležitosti a přizpůsobit stávající struktury tzv. hlavních skupin, aby odrážely vývoj od roku 1992, zejména v úloze správy na místní a subnárodní úrovni, například vytvořením nové a vše zahrnující kategorie „zajímavých stran z oblasti samosprávy“. VR lituje, že ve stávající struktuře mezinárodní správy je zastoupení samosprávy na subnárodní úrovni v orgánech OSN navzdory jejich specifické a stále významnější správní roli staví na stejnou úroveň s občanskou společností, podniky či důležitými skupinami, které jsou spíše než svou úlohou v systému správy definovány sociálněekonomickými kritérii;

41. v této souvislosti navrhuje, že summit Rio+20 by měl pověřit UNEP (nebo budoucí světovou organizaci pro životní prostředí), případně radu pro udržitelný rozvoj, vytvořením **stálého výboru pro subnárodní a místní správu jakožto nové struktury, do níž se vhodným způsobem promítá víceúrovňová správa** a která poskytuje stálý mechanismus pro konzultace a spolupráci s orgány subnárodní správy a s místními orgány na celém světě. Jako vzor by v tomto ohledu mohl posloužit Výbor regionů;

42. uznává, že povinnosti a úlohy subnárodní a místní úrovně se velmi liší, jak v rámci Evropské unie, tak v celosvětovém měřítku, a **subnárodní a místní samospráva** se stále vyvíjí. Je proto třeba brát na tyto rozdíly ohled v rámci úsilí o co nejužší zapojení subnárodní a místní správy do procesů rozvoje udržitelných společností;

43. chtěl by vyzdvihnout význam dosažení **společného pohledu a koordinace** činnosti v oblasti udržitelného rozvoje na celosvětové úrovni. Hlavními aktéry tohoto procesu jsou města a subnárodní správa. Důležitými platformami pro koordinaci a výměnu zkušeností jsou **Pakt starostů a primátorů, Agenda 21 a strategie udržitelného rozvoje**;

44. podtrhuje, že důraz, který klade Evropská komise na soukromý sektor, by neměl odvádět pozornost od toho, že je nezbytné, aby summit Rio+20, EU a členské státy podporovaly řízení udržitelného rozvoje na úrovni orgánů subnárodní a místní správy, včetně posilování postavení občanů;

45. chtěl by zdůraznit, že je důležité, aby se úsilí o udržitelnou společnost **zaměřilo na občany**. Z tohoto důvodu je třeba cíle a opatření tohoto procesu přizpůsobit různým místním situacím. Dialog o materiálních a finančních opatřeních a o změnách ve spotřebě a chování musí vycházet z podmínek daných na subnárodních a místních úrovních. Jsou nezbytná opatření na podporu přímé účasti občanů v činnosti zaměřené na dosažení udržitelné společnosti, mezi něž patří

- rozvoj procesů konzultace a vytvoření míst pro setkávání, dialog a výměnu zkušeností,
- podpora subnárodních a místních rozvojových projektů, jak na národní, tak na mezinárodní úrovni,
- zvyšování úrovně vědomostí a povědomí o potřebě spojit síly k dosažení udržitelné společnosti;

46. přál by si, aby summit Rio+20 podpořil **na celosvětové úrovni prosazování environmentální demokracie**. To by mohlo být učiněno stranami Aarhuské úmluvy, které by na summitu Rio+20 zopakovaly svou vůli *otevřít úmluvu celému světu*, ale i jinými způsoby – například prostřednictvím podpory uzavření dalších regionálních úmluv, podobných té Aarhuské, nebo zahájením jednání o celosvětové úmluvě o zásadě č. 10 Deklarace z Ria ⁽²⁾;

47. přál by si, aby byla obnovena a rozvíjena **činnost Agendy 21**. Summit Rio+20 by měl definovat budoucí rámce správy nezbytné pro další rozvoj místní Agendy 21 v tomto ohledu. Místní Agenda 21, jež byla zahájena po summitu v Riu v roce 1992, je dobrým příkladem procesu vycházejícího z místní úrovně, jež přinesl dobré a dlouhodobé výsledky v podobě konkrétních opatření i lepšího povědomí – pokud jde o tematiku udržitelnosti – mezi společenskými aktéry a jejich zvýšené angažovanosti. Povědomí a účast občanů je základem místní Agendy 21. Místní Agenda 21 vedla v mnoha případech k vytvoření nových zelených pracovních míst;

48. přál by si zejména, aby se subnárodní a místní úrovni dostalo lepší **znalostní podpory**. Aby bylo úsilí o dosažení udržitelné společnosti účinné, potřebují všichni aktéři přístupnou základnu pro plánování a rozhodování. To je důležité také v souvislosti s monitorováním, hodnocením a zpětnou vazbou výsledků a zkušeností získaných při činnosti zaměřené na dosažení udržitelné společnosti;

49. očekává, že Komise ve své pokračující práci na přípravě na summit Rio+20 **rozvine a posílí dialog** s VR a jeho členy. VR doufá, že v delegaci EU na summitu Rio+20 bude také přiměřený počet delegátů z VR.

V Bruselu dne 15. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

⁽²⁾ Zásada č. 10 Deklarace z Rio de Janeira o životním prostředí a rozvoji, konference OSN o životním prostředí a rozvoji v roce 1992 – viz: <http://www.un.org/documents/ga/conf151/aconf15126-1annex1.htm>.

III

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

93. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ 14. A 15. PROSINCE 2011

Stanovisko Výboru regionů „Nový víceletý finanční rámec po roce 2013“

(2012/C 54/08)

VÝBOR REGIONŮ

- je toho názoru, že navrhovaná výše finančních prostředků by měla být chápána jako naprosté minimum potřebné ke splnění náročných cílů EU, na nichž se členské státy dohodly ve Smlouvě a ve strategii Evropa 2020;
- znovu připomíná, že se rozhodně staví proti jakékoliv makroekonomické podmíněnosti;
- podporuje zavedení pouze takové podmíněnosti *ex ante*, jež je nástrojem ke zlepšení účinnosti programů, a vyzývá k tomu, aby zvláštní podmínkou *ex ante* bylo uzavření formální dohody o partnerství daného členského státu s jeho místními a regionálními orgány;
- znovu připomíná, že nesouhlasí s navrhovanou výkonnostní rezervou, a současně zdůrazňuje, že podmíněnost *ex post* by se měla využívat a k pozastavení financování by se mělo přikračovat pouze za jednoznačně stanovených podmínek v případě, že očekávané výsledky budou extrémně nedostatečné;
- podporuje návrh uvedený ve VFR týkající se zavedení nové kategorie přechodových regionů;
- zdůrazňuje, že by navrhovaný strop pro čerpání neměl v žádném z členských států v období 2007–2013 vést k tomu, že by byly závazky nižší než stávající výdaje;
- vyzývá k rozsáhlému zapojení místních a regionálních orgánů do dohledu nad projekty v oblasti infrastruktury financovanými v rámci nástroje pro propojení Evropy a do jejich řízení;
- vítá podstatné navýšení prostředků určených na výzkum a inovace, jež je navrhováno ve VFR;
- vítá závazek k ekologizaci SZP a návrhy týkající se konvergence plateb a omezení úrovně přímých plateb;
- vyjadřuje politování nad tím, že rozpočet na rozvoj venkova bude i nadále nepřiměřeně nízký ve srovnání s výší prostředků vyčleněných na přímé platby;
- nedomnívá se, že by hlavní oblasti výdajů EU, k nimž patří např. Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci nebo program Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti (GMES), měly být financovány mimo VFR;
- je přesvědčen o tom, že zavedení vlastních zdrojů EU by mělo nahradit příspěvky jednotlivých států, a plně podporuje návrhy Komise týkající se DPH a daně z finančních transakcí.

Zpravodajka	paní Flo CLUCAS (UK/ALDE), členka rady města Liverpool
Odkazy	Evropská komise (2011), sdělení Komise Rozpočet – Evropa 2020, KOM(2011) 500 v konečném znění Evropská komise (2011), návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020, KOM(2011) 398 v konečném znění – 2011/0177 (APP) Evropská komise (2011), návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie, KOM(2011) 510 v konečném znění – 2011/0183 (CNS) Evropská komise (2011), návrh nařízení Rady, kterým se stanoví prováděcí opatření pro systém vlastních zdrojů Evropské unie, KOM(2011) 511 v konečném znění – 2011/0184 (APP) Evropská komise (2011), návrh nařízení Rady o metodách a postupu pro poskytování tradičních vlastních zdrojů a vlastních zdrojů z HND a o opatřeních ke krytí hotovostních nároků, KOM(2011) 512 v konečném znění – 2011/0185 (CNS)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

Obecný přístup k rozpočtu

1. vítá zveřejnění návrhu Komise ze dne 29. června 2011, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (VFR), návrhu nařízení Rady o provádění VFR, interinstitucionální dohody o rozpočtových záležitostech a balíčku týkajícího se vlastních zdrojů EU. VR se domnívá, že tyto návrhy dohromady poskytují věrohodný rámec pro financování budoucích priorit EU a jsou solidním základem pro zahájení dalších jednání;

2. má za to, že rozpočet EU je přes svou omezenou výši nezbytný k řešení výzev, jimž EU čelí. Oproti vnitrostátním rozpočtům spočívá specifičnost rozpočtu EU v jeho evropské přidané hodnotě, pákovém efektu a ve skutečnosti, že je z 94,5 % tvořen investičními výdaji a jen 5,5 % z něj připadá na administrativní výdaje. VR se proto domnívá, že je třeba změnit postoj – obzvláště ze strany ministerstev financí jednotlivých zemí – tak, aby bylo na klíčové úkoly EU nahlíženo spíše jako na investici než jako na výdaj. VFR by měl usilovat o to, aby se stal nejen vzorem finanční účinnosti a efektivity, ale také vzorem demokratické správy a transparentnosti;

3. poukazuje zejména na závažnost hospodářských a sociálních potíží, jimž v současnosti čelí členské státy, a zdůrazňuje, že rozpočet EU, strategie Evropa 2020 a evropská správa ekonomických záležitostí by měly společně

a koordinovaným způsobem jednat, aby tak podpořily stabilitu, udržitelný hospodářský růst, ochranu životního prostředí, sociální blahobyt a územní soudržnost a aby obnovily důvěru v evropskou integraci;

4. podporuje hlavní zásady víceletého finančního rámce na období 2014–20, včetně zaměření na výsledky, posílení investic z jiných zdrojů a především zjednodušení jeho provádění, včetně integrace řady různých programů financování. Mimořádnou pozornost je třeba věnovat skupinám, jež mají obtíže s čerpáním prostředků EU. VR proto požaduje, aby byly zintenzivněny informační a propagační činnosti a dostupné poradenské služby na úrovni EU týkající se fondů;

5. upozorňuje na to, že k sestavování a provádění VFR mohou výrazně přispět místní a regionální orgány. Tyto orgány nesou stejnou odpovědnost za veřejné investice jako centrální vlády. V souvislosti s tím jim připadá mimořádně významná úloha nejen v řízení projektů financovaných EU, ale i při podněcování k čerpání prostředků a zajišťování koordinovaného využívání různých fondů;

6. se tudíž domnívá, že je zde značný potenciál propagace víceúrovňové správy při sestavování a provádění VFR. Vyzývá proto Komisi, aby zvážila nové způsoby práce a nové formy partnerství s místními a regionálními orgány jakožto zásadní součást veškerých nových forem správy a financování souvisejících s VFR;

7. lituje, že v návrhu Komise nehrají nijak zvlášť významnou roli rovné postavení žen a mužů a rovnost mezi lidmi obecně, a vyzývá členské státy a Evropský parlament, aby sestavily takový rozpočet EU, který bude zohledňovat rovnost mužů a žen;

Výše, struktura a trvání rozpočtu

8. znovu připomíná, že EU musí mít věrohodný rozpočet odpovídající alespoň 1 % HND EU ⁽¹⁾, aby mohly být dosaženy hlavní evropské cíle v souladu se záměry strategie Evropa 2020 a potřebami obcí a regionů. VR se domnívá, že stávající návrhy ve výši 1 025 miliard EUR, tj. 1,05 % HND EU, stěží umožní dosažení tohoto cíle;

9. je toho názoru, že navrhovaná výše finančních prostředků by tudíž měla být chápána jako naprosté minimum potřebné ke splnění náročných cílů EU, na nichž se členské státy dohodly ve Smlouvě a ve strategii Evropa 2020. Vzhledem k tomu, že Evropská komise a Evropský parlament – za důrazné podpory ze strany Výboru regionů – navrhly skromný VFR, který v reálných hodnotách odpovídá stávajícímu rámci, musejí nyní učinit vše pro to, aby během vyjednávání obhájily navrhovanou částku a zamezily jejímu snížení;

10. vítá skutečnost, že byly přejmenovány rozpočtové okruhy tak, aby lépe odrážely priority strategie Evropa 2020. Lituje ovšem toho, že nebyla využita příležitost k zahrnutí všech fondů EU na podporu územního rozvoje do jednoho okruhu;

11. dále podotýká, že Komise nevyužila příležitosti k přechodu na desetileté rozpočtové období. Vítá však možnost zavést tento cyklus od roku 2020, a zajistit tak stabilní a dlouhodobější financování a lepší demokratickou kontrolu;

Flexibilita rozpočtu, přezkum v polovině období, podmíněnost

12. lituje toho, že stávající rozpočet není flexibilní, a zdůrazňuje potřebu větší flexibility, aby mohly být v budoucnu prostředky přesouvány v rámci jednotlivých rozpočtových okruhů;

13. vyjadřuje politování nad tím, že zde není zmíněna možnost přesunutí nevyužitých rozpočtových prostředků či rozpětí do rezervy EU pro zajištění flexibility namísto jejich vrácení zpět členským státům;

14. bere na vědomí návrh zhodnotit v roce 2016 provádění VFR. Zdůrazňuje však, že by namísto toho měl být v roce 2017 proveden plný přezkum v polovině období (zahrnující navrhované zhodnocení) s tím, že by bylo do určité výše možné přizpůsobit výdaje na základě nových priorit;

⁽¹⁾ Všechny údaje v rozpočtu se vztahují k závazkům, a nikoli k platbám.

15. znovu připomíná, že se rozhodně staví proti jakémoliv makroekonomické podmíněnosti, jež by měla za následek zastavení přísunu finančních prostředků místním a regionálním orgánům kvůli hospodářským rozhodnutím národních vlád;

16. podporuje ovšem zavedení pouze takové podmíněnosti *ex ante* do řízení programů EU, jež je nástrojem ke zlepšení účinnosti programů a k posouzení dostupných technických a administrativních kapacit, a ne provádění právních předpisů EU. Požadavek, aby byly vypracovány strategie, plány nebo opatření jakožto podmíněnost *ex ante*, nesmí znamenat, že bude poskytnutí prostředků podmíněno jejich následným provedením (ani provedením plánů, které nejsou spolufinancovány z prostředků EU), jelikož by to bylo v rozporu se zásadami proporcionality a subsidiarity;

17. vyzývá k tomu, aby zvláštní podmínkou *ex ante* ověřovanou Komisí bylo uzavření formální dohody o partnerství daného členského státu s jeho místními a regionálními orgány;

18. zdůrazňuje, že podmíněnost *ex post* by se měla využívat a k pozastavení financování by se mělo přikračovat pouze za jednoznačně stanovených podmínek v případě, že očekávané výsledky budou extrémně nedostatečné, a požaduje, aby byly zohledněny vnitrostátní podmínky pro vrácení již přidělených prostředků zpět. Stejně tak musí docházet k úzké spolupráci s vnitrostátními, regionálními a místními orgány, pokud jde o zavádění uvedené podmíněnosti *ex post*, s cílem vyhnout se riziku pozastavení financování na základě ne zcela objektivních a měřitelných kritérií;

19. zdůrazňuje, že je nutné sjednávat výsledky a cíle ve spolupráci s místními a regionálními orgány a omezit jakoukoliv novou administrativní zátěž na minimum. Přechod k hodnocení výsledků by měl být doprovázen zrušením stávajícího systému hodnocení jednotlivých vstupů a výstupů. Předpokladem přístupu založeného na podmíněnosti je, že zainteresovaným stranám bude jasněji a lépe objasněno, jak bude v praxi fungovat;

20. zdůrazňuje, že nový víceletý finanční rámec EU by měl být v plném souladu s udržitelným využíváním zdrojů, a požaduje, aby byla podrobněji analyzována uhlíková stopa investic činěných s pomocí prostředků z rozpočtu EU;

Rozpočtový okruh 1 – inteligentní růst podporující začlenění

Návrhy týkající se politiky soudržnosti

21. podporuje celounijní charakter navrhované politiky soudržnosti, která se má vztahovat na všechny regiony, přičemž většina prostředků má být investována do chudších regionů a současně mají mít lépe prosperující regiony možnost pokračovat v řešení výzev, jimž čelí. VR vítá výslovný odkaz na

hospodářskou, sociální a územní soudržnost v podobě dílčího stropu v rozpočtovém okruhu 1, lituje ovšem, že zde není stanoveno rozpětí. To by umožnilo navýšit prostředky v rámci tohoto dílčího stropu, pokud by byly jinde k dispozici nevyužité prostředky;

22. podotýká rovněž, že navrhovaná částka určená na strukturální fondy (336 miliard EUR na EFRR, ESF a Fond soudržnosti, avšak vyjma nástroje pro propojení Evropy) představuje snížení o 3 % oproti stávajícímu rámci, v němž je na tyto fondy vyčleněno 347 miliard EUR. Mělo by se usilovat o to, aby financování programů strukturálních fondů bylo v reálných hodnotách alespoň stejné jako ve stávajícím rámci;

23. odmítá návrh, podle něhož by bohatší regiony „především věnovaly celý svůj příděl“ ze strukturálních fondů (s výjimkou ESF) na energetiku, rozvoj malých a středních podniků a inovace. Zatímco u každého operačního programu je určitá zaměřenost nezbytná, na úrovni EU toto omezení nepřinese žádnou přidanou hodnotu vzhledem k tomu, že evropské regiony mají rozmanitý charakter a čelí různým výzvám. Měla by být dána možnost svobodnějšího výběru ze širší nabídky tematických cílů strategie Evropa 2020;

24. znovu připomíná, že nesouhlasí s navrhovanou výkonnostní rezervou ve výši odpovídající 5 % rozpočtu na politiku soudržnosti. Hrozí tím riziko, že dojde k situaci, z níž nebude mít nikdo prospěch, neboť rezervy se vyčleňují na základě předem definovaných přidělů pro jednotlivé státy. V případě, že nebudou dodržena kritéria výkonu (pro což mohou existovat objektivní a vnější důvody), přijdou částky vyčleněné na výkonnostní rezervu jednoduše nazmar. Úspěšné provedení programu bude samo o sobě dostatečnou odměnou a bylo by vhodnější přidělit tyto prostředky na preventivní opatření, např. na technickou podporu při budování institucionální kapacity;

25. podporuje návrh uvedený ve VFR týkající se zavedení nové kategorie přechodových regionů, jejichž HDP se pohybuje v rozmezí 75 % až 90 % průměru v EU, a vítá návrh vytvořit záchrannou síť pro regiony, které již nejsou způsobilé pro podporu v rámci cíle konvergence. Zdůrazňuje však, že věrohodnost politiky soudržnosti snižuje využívání údajů o HDP, jež zaostávají o několik let za aktuální hospodářskou situací;

26. Komise musí vzít v potaz řadu regionů, jejichž HDP od referenčního období 2006–2008 poklesl, a využít flexibilitu navrhovaného finančního rámce, postup úprav podle článku 5 návrhu nařízení Rady o VFR a přezkum VFR v polovině období v roce 2017. V programových dokumentech musí být zohledněn nestejný dopad hospodářského poklesu na jednotlivé regiony;

27. znovu připomíná, že Evropský sociální fond (ESF) musí být i nadále pevně zakotven v rámci politiky soudržnosti EU. Je vskutku vhodnější provádět ESF na územní úrovni prostřednictvím integrovaných místních programů než pomocí samostatných tematických či odvětvových programů na celostátní úrovni;

28. zdůrazňuje, že je důležité podporovat v EU a ve třetích zemích rovné postavení žen a mužů a rovnost mezi lidmi obecně vyčleňováním dostatečných zdrojů na ESF, Evropský rozvojový fond a další programy v sociální oblasti;

29. vítá návrh, aby byly přiděly do Fondu soudržnosti udržovány na úrovni odpovídající jedné třetině celkových prostředků určených na soudržnost na vnitrostátní úrovni ve způsobilých členských státech (jejichž HND nepřekračuje 90 % průměru v EU);

30. podporuje navýšení rozpočtu na evropskou územní spolupráci z 9 na 13 miliard EUR a poukazuje na značnou evropskou přidanou hodnotu programu INTERREG a dalších programů, jež podněcují evropské regiony ke spolupráci při zvládání společných výzev;

31. důrazně podporuje návrh zavést společný strategický rámec, který by přinesl jednotný soubor strategických pokynů pro nejdůležitější fondy EU, jež mají územní rozměr. Tento společný strategický rámec se však nesmí omezovat pouze na sladění fondů na strategické úrovni, má-li zajistit společné prováděcí postupy a pravidla pro jednotlivé fondy;

32. souhlasí s návrhem stanovit takový strop pro přiděly prostředků na soudržnost, který bude lépe odrážet skutečnou míru plnění a skutečnou schopnost čerpat prostředky v jednotlivých členských státech. Zdůrazňuje však, že nový strop musí být stanoven na úroveň, jež umožní účinné provádění politiky soudržnosti ve všech členských státech. Obzvláště by navrhovaný strop pro čerpání neměl v žádném z členských států v období 2007–2013 vést k tomu, že by byly závazky nižší než stávající výdaje (se zohledněním inflace);

33. důrazně požaduje, aby se zásada partnerství stala skutečností a aby byla aktivně propagována a striktně uplatňována. Vítá dohody o partnerství jakožto nástroj pro strategické plánování programů, upozorňuje však na to, že provádění těchto dohod v praxi musí respektovat zásadu subsidiarity a zohledňovat rozdělení pravomocí v členských státech. Jejich působnost proto musí být omezena pouze na opatření v rámci politiky soudržnosti a na ostatní fondy SSR. K příslušným místním a regionálním orgánům je nutné přistupovat jako k rovnocenným partnerům s celostátními orgány při přípravě,

provádění, sledování a vyhodnocování programů strukturálních fondů a s nimi souvisejících dohod o partnerství. Mělo by být rovněž možné uzavírat územní pakty mezi místními, regionálními a celostátními orgány, jež by formalizovaly partnerství v součinnosti s národními vládami;

34. znovu připomíná svou výzvu k zavedení a propagování občanských dluhopisů na podporu místního rozvoje. Tyto dluhopisy by projektům podporovaným ze strany EU mohly přinést další finanční prostředky od jednotlivých občanů či z jiných veřejných fondů, pro které by to představovalo investici se zaručeným a spravedlivým výnosem;

35. dále zdůrazňuje, že je třeba vyvíjet místní energetická řešení prostřednictvím „inteligentních měst“, jež podporují účinné dodávky čisté energie, a požaduje větší podporu pro místní a regionální orgány, zejména pokud jde o zajištění technických odborných znalostí nezbytných k přípravě místních či regionálních akčních plánů boje proti změně klimatu a podněcování ke vzájemnému zužitkování nápadů. Upozorňuje v tomto ohledu na klíčovou úlohu, kterou sehrává Pakt starostů a primátorů. Jeho rozpočet by měl být navýšen, aby se mohla rozšířit oblast jeho působení při poskytování technických znalostí místním a regionálním orgánům pro navrhování akčních plánů v oblasti změny klimatu a pro řešení konkrétnějších problémů spojených s energetikou a zdroji, např. ve vodohospodářské politice;

Nástroj pro propojení Evropy

36. bere na vědomí návrh vytvořit nový nástroj pro propojení Evropy na podporu investic do infrastruktury evropského významu v oblasti dopravy, energetiky a IKT a přidělit na něj 40 miliard EUR. Domnívá se, že odstranění překážek v těchto sítích přinese společnosti značnou přidanou hodnotu. Do dohledu nad těmito projekty týkajícími se infrastruktury a do jejich řízení je však třeba rozsáhle zapojit místní a regionální orgány, což není v navrhovaných ustanoveních o centralizovaném řízení uvedeno;

37. připomíná, že podporuje zavedení projektových dluhopisů EU pro financování infrastruktury a že tyto dluhopisy mohou mít velmi příznivý pákový efekt na rozpočet EU. Tyto nástroje by však měly být chápány spíše jako hodnotný doplněk, a nikoli náhrada podpory ze strukturálních fondů;

Financování výzkumu a inovací – Horizont 2020

38. považuje stávající rozpočet EU na výzkum za nedostačující a z tohoto důvodu vítá podstatné navýšení prostředků určených na výzkum a inovace, jež je navrhováno ve VFR (z 53 na 80 miliard EUR). To přibližuje EU cíli stanovenému ve strategii Evropa 2020 – investovat 3 % HDP EU do výzkumu a inovací a vytvořit Unii inovací. VR vyzývá obzvláště k posílení

programu Regiony znalostí, považuje ovšem za nezbytné urychlit uplatňování výsledků výzkumu na trhu. VR souhlasí s myšlenkou větší podpory určené klastrům a jiným místním dohodám, jež přispívají k posílení inovačního potenciálu;

39. podporuje vytvoření společného strategického rámce pro výzkum a inovace pod názvem Horizont 2020, jelikož umožňuje zjednodušení a konsolidaci různých programů financování v této oblasti, např. 7. rámcového programu pro výzkum a rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace. VR však upozorňuje na to, že by tento společný strategický rámec pro výzkum a inovace měl být řádně koordinován a měl by být v souladu s navrhovaným společným strategickým rámcem pro územní fondy;

Vzdělávání, odborná příprava a mládež

40. vítá navrhované navýšení finančních prostředků určených na programy EU v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže (včetně sportu) na 15 miliard EUR. Tyto programy by měly být doplněny prostředky z ESF. VR vítá především zaměření na racionalizaci a zjednodušení stávající řady programů v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže v rámci jediného integrovaného programu a současně zjednodušení postupů. Program „Vzdělaná Evropa“ by se však neměl zaměřovat pouze na vysokoškolské studenty, ale měl by řešit i komplexní jev předčasného ukončování školní docházky, kde musí hrát významnou úlohu místní a regionální orgány. Kromě toho zdůrazňuje rostoucí hospodářský a sociální význam kulturního a tvůrčího odvětví a potřebu dostatečné podpory těchto odvětví v rámci EFRR a ESF;

41. považuje za naléhavě nutné, aby byla v nově uspořádaném systému programů podpory i nadále zahrnuta podpora mládeže, zaměřená na specifické potřeby mladých lidí. Tento nový integrovaný program by měl stavět na pozitivních základech stávajícího programu Mládež v akci. V souladu se strategií EU pro mládež by měl podporovat nejen intenzivnější výměnu mládeže a odborníků, ale i větší zapojení mladých lidí do demokratického života v Evropě;

Rozpočtový okruh 2 – udržitelný růst: přírodní zdroje

42. konstatuje, že stejně jako u strukturálních fondů došlo i u navrhovaných prostředků na společnou zemědělskou politiku (SZP) ke snížení z 396 na 372 miliard EUR. Nicméně podotýká, že na SZP a její dva pilíře je v rozpočtu i nadále vyčleněno více prostředků než na strukturální fondy, pro které je navrhováno 336 miliard EUR;

43. vzhledem k naléhavému požadavku, aby SZP nejen uspokojovala potravinové potřeby, ale také přispívala k dosažení hlavních evropských cílů, má za to, že by měla být více sladěna se strategií Evropa 2020, aby zemědělci dostávali na spravedlivém základě platby na dodávání veřejných

statků, jako je např. lepší přístup k zabezpečování potravin, udržitelné řízení přírodních zdrojů, ochrana biologické rozmanitosti, boj proti změně klimatu a obnova venkovských oblastí jako celku;

44. vítá obzvláště skutečnost, že Komise nezvolila možnost dalšího roztržštění unijního systému financování vytvořením samostatného odvětvového fondu pro oblast změny klimatu, ale že namísto toho zvolila ucelenější začleňující přístup ekologizace 30 % výdajů v rámci pilíře I. Zdůrazňuje však, že tato ekologizace nesmí vést k narušení agroenvironmentálních programů jednotlivých členských států;

45. vítá závazek k ekologizaci SZP a požaduje, aby ekologizace SZP zahrnovala jasná, závazná a explicitní kritéria pro příjemce, co se týče ochrany půdy a účinného využívání podzemních vod, a také opatření na zrušení veškerých dotací škodlivých pro životní prostředí;

46. vítá návrhy týkající se konvergence plateb a omezení úrovně přímých plateb. Mělo by to vnést větší spravedlnost do systému přidělování prostředků v členských státech. VR plně podporuje také návrh umožnit větší flexibilitu mezi oběma pilíři SZP – mezi přímými platbami a rozvojem venkova;

47. je znepokojen tím, že návrh vytvořit novou rezervu na krizi v zemědělství ve výši 3,5 miliardy EUR a rozšířit působnost Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci lze chápat tak, že Komise dává přednost reaktivním opatřením před opatřeními preventivními, a je toho názoru, že k překonávání krizí je zapotřebí větší flexibility rozpočtu, a nikoli rozrůstající se škály různých rezerv, fondů a nástrojů pro mimořádné situace mimo VFR. V této souvislosti soudí, že životaschopnost společné zemědělské politiky je neoddelitelně spjata se zachováním mechanismů tržní regulace, které brání cenové volatilitě a zaručují výrobcům i spotřebitelům stabilní ceny;

48. vyjadřuje politování nad tím, že rozpočet na rozvoj venkova (90 miliard EUR) bude i nadále nepřiměřeně nízký ve srovnání s výší prostředků vyčleněných na přímé platby. Vítá však skutečnost, že Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) bude pevněji propojen s ostatními územními fondy v rámci společného strategického rámce. Na SZP a na politiku soudržnosti nelze pohlížet odděleně a tyto politiky musí být koordinovány úžeji než doposud. V souvislosti s upuštěním od koncepce os upozorňuje VR na to, že se nesmí snížit pozornost věnovaná jiným, nezemědělským projektům, jako je podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářský rozvoj ve venkovských oblastech (nová šestá priorita);

49. vyzývá k tomu, aby byl zachován evropský program potravinové pomoci určené nejchudšímu obyvatelstvu na stejné úrovni jako ve stávajícím období. Pokud bude tento program nově spadat pod Evropský sociální fond, a nikoli pod společnou

zemědělskou politiku, pak by mělo dojít i k přesunutí příslušných prostředků v rámci struktury rozpočtu;

50. obává se toho, že začlenění rybářské politiky do integrované námořní politiky v rámci Evropského námořního a rybářského fondu (EMFF) povede ke snížení množství finančních prostředků určených na oblast rybolovu. Vzhledem k výzvám, před nimiž stojí rybářské komunity, není toto snížení žádoucí;

51. vyzdvihuje význam programu LIFE+ a vítá navýšení prostředků na tento program na 3,2 miliardy EUR;

Rozpočtový okruh 3 – bezpečnost a občanství

52. vítá rozpočtové návrhy k tomuto okruhu a zdůrazňuje význam plného financování rozpočtu na oblast přístěhovalectví, azylové politiky a bezpečnosti. VR obzvláště zdůrazňuje potřebu koordinovaného přístupu ke správě vnějších hranic EU a vítá kroky podniknuté za účelem vytvoření společného evropského azylového systému, protože se jedná o oblast, v níž je spolupráce na úrovni EU jednoznačně jediným řešením. Je ovšem třeba nalézt rovnováhu mezi výdaji souvisejícími s bezpečností (včetně vnitřní bezpečnosti) a hranicemi na jedné straně a na druhé straně výdaji v takových oblastech, jako je začleňování migrantů a podmínky pro přijímání žadatelů o azyl, v nichž může být činnost místních a regionálních orgánů jednoznačným přínosem;

53. zdůrazňuje, že je důležité zajistit odpovídající prostředky na podporu základních práv, demokracie a zapojení občanů do snah o vytvoření evropského občanství. Z tohoto důvodu pokládá za prvořadý důraz, jenž je v programu „Evropa pro občany“ kladen na partnerství pro podporu občanské společnosti na úrovni EU;

54. je toho názoru, že bezpečnost EU je úzce spjata s podporou demokracie, řádné správy věcí veřejných a právního státu jak v EU, tak ve třetích zemích, a že je povinností EU propagovat tyto hodnoty po celém světě;

55. vyzdvihuje důležitost navrhovaných 396 miliard EUR na program EU v oblasti veřejného zdraví a zdůrazňuje, že je nutné vyčlenit dostatečné prostředky na sociální, biologické a technologické inovace ve zdravotnictví. VR poukazuje na význam zdravotní a sociální péče jakožto významné hnací síly zaměstnanosti v budoucnu a proto zdůrazňuje, že odstraňování nerovností v oblasti zdraví musí být považováno za rozpočtovou prioritu;

56. zdůrazňuje význam navrhované částky 1,6 miliardy EUR na program Tvůrčí Evropa a připomíná, že musí být k dispozici dostatečné financování pro všechny subjekty v kulturních a tvůrčích odvětvích, jež významně přispívají k dosahování cílů strategie Evropa 2020;

Rozpočtový okruh 4 – EU jako globální partner

57. uznává, že EU má na mezinárodním poli značnou váhu, větší než všechny jednotlivé členské státy dohromady, a že výzvy, jimž EU čelí, si žádají celosvětovou reakci. VR tudíž vítá navýšení rozpočtu na politiku sousedství a rozvojovou spolupráci (36 miliard EUR);

58. podporuje návrh Komise racionalizovat nástroje pro přístupující země vytvořením jediného integrovaného před vstupního nástroje;

59. opakuje svůj požadavek, aby bylo místním a regionálním orgánům ze zemí zahrnutých do evropské politiky sousedství (EPS) umožněno dostávat finanční podporu na účast v příslušných orgánech;

60. zdůrazňuje svou angažovanost při zmírňování chudoby a především při plnění rozvojových cílů tisíciletí, jichž má být dosaženo do roku 2015, a podporuje závazek poskytnout 0,7 % HNP členských států na zahraniční rozvoj. Podtrhuje především významnou úlohu, kterou EU hraje při zajišťování koordinovaného přístupu k poskytování humanitární pomoci, a vyzývá všechny členské státy, aby podnikly kroky pro splnění svých závazků v oblasti rozvojové politiky;

Rozpočtový okruh 5 – správa

61. zdůrazňuje, že je třeba neustále zjišťovat možnosti úspor a zavádět úsporná opatření v oblasti správy ve všech institucích a poradních orgánech EU, přičemž ovšem nesmí být ohrožena jejich důležitá úloha při dosahování evropských cílů;

62. zdůrazňuje, že značných úspor lze dosáhnout prostřednictvím restrukturalizace a interinstitucionální spolupráce, a také prostřednictvím lepší organizace činnosti jednotlivých institucí díky integrovanému používání elektronických řešení;

Fondy mimo VFR a opravné mechanismy

63. v zásadě se nedomnívá, že by hlavní oblasti výdajů EU, k nimž patří např. Evropský rozvojový fond (ERF), Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, program Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti (GMES) spolu s dalšími nástroji, jež představují 58 miliard EUR ve výdajích EU, měly být financovány mimo VFR. Omezilo by to uplatňování parlamentní demokracie a narušilo transparentnost. Veškeré položky výdajů EU, i ty plánované v delším časovém horizontu nebo ty, jež možná nebudou využity, by v zásadě měly být projednávány za stejných podmínek jako u VFR;

64. podporuje plánované zjednodušení velmi složitého systému rabatů a oprav a vítá časové omezení nových oprav v podobě paušálních částek. Vítá rovněž návrh Komise nahradit stávající systémy rabatů všeobecným opravným mechanismem. Tento opravný mechanismus musí v každém případě zaručit, aby se položky v zásadě nezvyšovaly a aby ve výsledku došlo ke spravedlivému vyrovnání mezi jednotlivými členskými státy. Rada opravných mechanismů automaticky skončí koncem roku 2013, u opravy ve prospěch Spojeného království a s ní spojených rabatů poskytnutých Německu, Nizozemsku, Rakousku a Švédsku však zatím není stanoven konec platnosti. VR se však domnívá, že při přezkumu opravných mechanismů je nezbytné zabývat se také oprávněností a odůvodněním těchto mechanismů;

Vlastní zdroje EU

65. je přesvědčen o tom, že zavedení vlastních zdrojů EU by mělo nahradit příspěvky jednotlivých států, a připomíná, že všechny členské státy a vnitrostátní parlamenty schválily článek 311 SFEU, v němž se stanoví, že rozpočet EU má být v plném rozsahu financován z vlastních zdrojů. VR tudíž podporuje iniciativy, jež mají vést ke snížení přímých příspěvků členských států do rozpočtu EU a k současnému zvýšení dostupných vlastních zdrojů EU pro řešení budoucích výzev;

66. z tohoto důvodu podporuje návrh Komise zavést nový zdroj z DPH. Tento návrh je ambiciózní, ale velice potřebný;

67. vítá návrh zavést daň z finančních transakcí, jež by byla koordinována na evropské úrovni. Zdanění finančního sektoru by významně přispělo k větší spravedlnosti a vedlo by ke snížení počtu finančních aktivit, obzvláště spekulací;

68. soudí, že jakýkoli nový systém financování rozpočtu EU by měl zaručovat dodržování zásad spravedlnosti, hospodářské stability, solidarity, transparentnosti a jednoduchosti a měl by se vztahovat na všechny členské státy. Pro tento účel musí být provedeno důkladné posouzení dopadu a proveditelnosti předtím, než budou odsouhlaseny jakékoli nové vlastní zdroje. Ještě důležitější je potřeba zahájit diskusi v jednotlivých členských státech s úzkým zapojením místních a regionálních orgánů;

Postup a harmonogram

69. vítá skutečnost, že VFR obsahuje konkrétní ustanovení pro případ, že by nebyl přijat do konce roku 2012. Uznává ovšem, že by to vlastně mohlo zabránit včasnému dosažení shody. VR proto vyzývá instituce EU, aby se ohledně těchto návrhů dohodly ve stanovené lhůtě;

70. vyjadřuje politování nad tím, že Evropský parlament má i nadále pouze možnost vyjádřit svůj souhlas s VFR, a nikoli plnou spouštěcí pravomoc. To znamená, že nemůže formálně pozměňovat návrhy. Vyzývá proto Radu a Komisi, aby zajistily co nejrozsáhlejší zapojení Výboru regionů a Evropského parlamentu zavedením mechanismů posílené spolupráce;

71. vyhrazuje si možnost přehodnotit toto stanovisko v průběhu roku 2012 podle toho, jak se budou vyvíjet jednání o VFR.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Bod 2 odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Vzhledem k potřebě vhodné úrovně předvídatelnosti při přípravě a provádění střednědobých investic, měla by být platnost finančního rámce stanovena na sedm let počínaje 1. lednem 2014, s hodnocením provádění finančního rámce v polovině období. Výsledek tohoto hodnocení by se měl zohlednit v průběhu posledních třech let platnosti finančního rámce.	Vzhledem k potřebě vhodné úrovně předvídatelnosti při přípravě a provádění střednědobých investic, měla by být platnost finančního rámce stanovena na sedm let počínaje 1. lednem 2014, s průzkumem hodnocením provádění finančního rámce v polovině období. Výsledek tohoto průzkumu hodnocení by se měl zohlednit v průběhu posledních třech let platnosti finančního rámce.

Odůvodnění

Viz odstavec 13 návrhu stanoviska.

Výbor regionů obdržel dne 24. října 2011 ze sekretariátu Rady dopis s žádostí o vypracování stanoviska k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (KOM(2011) 398 v konečném znění). Návrh stanoviska by měl na tuto žádost reagovat.

Pozměňovací návrh 2

Bod 8 odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Příděly jednotlivých států na Soudržnost pro růst a zaměstnanost se určují na základě prognózy hrubého domácího produktu (dále jen „HDP“) z jara 2011. Vzhledem k nejisté přesnosti prognóz a dopadu na členské státy, které mají omezení odvodů z HDP, by se mělo v polovině období provést posouzení, aby se porovnal předpovídaný a skutečný HDP a dopad na příděly. V případě, že se HDP na roky 2014–2016 budou od prognózy z roku 2011 odchylovat o více než +/- 5 %, bude dotčeným členským státům třeba upravit příděly na roky 2018–2020. Je třeba stanovit pravidla této úpravy.	Příděly jednotlivých států na Soudržnost pro růst a zaměstnanost se určují na základě prognózy hrubého domácího produktu (dále jen „HDP“) z jara 2011. Vzhledem k nejisté přesnosti prognóz a dopadu na členské státy, které mají omezení odvodů z HDP, by se mělo v polovině období provést průzkum posouzení , aby se porovnal předpovídaný a skutečný HDP a dopad na příděly. V případě, že se HDP na roky 2014–2016 budou od prognózy z roku 2011 odchylovat o více než +/- 5 %, bude dotčeným členským státům třeba upravit příděly na roky 2018–2020 <u>tak, že jakékoliv dodatečné zdroje budou směřovány do těch regionů, jejichž HDP poklesl nejvíce</u> . Je třeba stanovit pravidla této úpravy.

Odůvodnění

Viz odstavec 20 návrhu stanoviska.

Výbor regionů obdržel dne 24. října 2011 ze sekretariátu Rady dopis s žádostí o vypracování stanoviska k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (KOM(2011) 398 v konečném znění). Návrh stanoviska by měl na tuto žádost reagovat.

Pozměňovací návrh 3

Článek 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Bude-li zjištěno, že se souhrnný hrubý domácí produkt („HDP“) členského státu v období 2014–2016 odchýlil o více než +/- 5 % od souhrnného HDP předpokládaného v roce 2011 při stanovování přidělů na politiku soudržnosti pro členské státy na období 2014–2020, Komise dotčenému členskému státu pro dané období ve své technické úpravě na rok 2018 upraví výši částek přidělených z fondů pro podporu soudržnosti.	Bude-li zjištěno, že se souhrnný hrubý domácí produkt („HDP“) členského státu v období 2014–2016 odchýlil o více než +/- 5 % od souhrnného HDP předpokládaného v roce 2011 při stanovování přidělů na politiku soudržnosti pro členské státy na období 2014–2020, Komise dotčenému členskému státu pro dané období ve své technické úpravě na rok 2018 upraví výši částek přidělených z fondů pro podporu soudržnosti. <u>Tyto zdroje by měly být směřovány do regionů, jejichž HDP poklesl nejvíce.</u>

Odůvodnění

Viz odstavec 20 návrhu stanoviska.

Výbor regionů obdržel dne 24. října 2011 ze sekretariátu Rady dopis s žádostí o vypracování stanoviska k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (KOM(2011) 398 v konečném znění). Návrh stanoviska by měl na tuto žádost reagovat.

Pozměňovací návrh 4

Článek 15

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V roce 2016 předloží Komise hodnocení provádění finančního rámce, k němuž případně přiloží příslušné návrhy.	V roce 2017 2016 předloží Komise <u>přezkum</u> hodnocení provádění finančního rámce <u>v polovině období (zahrnující navrhované zhodnocení)</u> , k němuž případně přiloží příslušné návrhy.

Odůvodnění

Účelem je objasnit, že navrhovaný plný přezkum v polovině období bude zahrnovat zhodnocení a že nepůjde o dva oddělené postupy.

V Bruselu dne 14. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Energetická účinnost“

(2012/C 54/09)

VÝBOR REGIONŮ

- připomíná, že při uplatňování opatření ke zvyšování energetické účinnosti je velice důležité respektovat pravomoci jednotlivých úrovní správy a zásadu subsidiarity;
- vítá návrh směrnice a opatření týkající se energetické účinnosti, které Komise navrhuje za účelem dosažení cíle 20 % úspor primární energie v roce 2020;
- je toho názoru, že návrh směrnice o energetické účinnosti má jisté mezery a nedostatky:
- oblasti uplatnění stanovených opatření jsou omezené;
- snižuje úlohu regionálních a místních subjektů;
- neobsahuje opatření pro zvyšování povědomí občanů kromě těch, která byla přijata za účelem podpory informování spotřebitelů v reálném čase o jejich spotřebě energie;
- odmítá návrh směrnice, jehož cílem je ve veřejném sektoru prosadit roční tempo 3 % renovace budov v jeho vlastnictví a nákup výrobků, služeb a budov s vysokou energetickou účinností.

Zpravodaj	pan Jean-Louis JOSEPH (FR/SES), starosta obce La Bastidonne
Odkaz	Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické účinnosti a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES KOM(2011) 370 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

A. Obecné připomínky

1. zdůrazňuje přidanou hodnotu opatření na evropské úrovni v oblasti energetické účinnosti, jež jsou nutná k tomu, aby byla při uskutečňování cílů úspor zajištěna soudržnost a účinnost jednotlivých opatření a aby se zabránilo narušování hospodářské soutěže mezi členskými státy. Zároveň zdůrazňuje, že tato opatření musí být samozřejmě prováděna na národní, regionální a místní úrovni. Výbor tedy připomíná, že při uplatňování opatření ke zvyšování energetické účinnosti je velice důležité respektovat pravomoci jednotlivých úrovní správy a zásadu subsidiarity;

2. je toho názoru, že otázky související s energetickou účinností jsou v boji proti změně klimatu a pro kontrolu naší spotřeby energie zásadní a spadají do rámce udržitelného a odpovědného hospodářského růstu podporujícího začlenění, jehož cílem je i nadále snižování emisí skleníkových plynů a zabezpečování dodávek energie;

3. konstatuje, že Evropská unie je v situaci narůstající závislosti na dovozu energie v období, kdy stoupají ceny; soudí, že přístup k bezpečným a udržitelným energetickým zdrojům bude mít rostoucí význam a rozhodne o budoucím hospodářském růstu a o dalším vývoji energetické spravedlnosti;

4. připomíná, že Výbor regionů několikrát zdůraznil, že přechod k hospodářství účinně využívajícímu zdroje, zejména energetické, umožní vznik obrovských příležitostí hospodářského růstu, pracovních míst, která nebude možné přemístit, a technologického rozvoje zajišťujícího konkurenceschopnost Unie;

5. zdůrazňuje význam modelu energetické triády, který stanovuje cíl 20-20-20 v takových oblastech, jako je snižování emisí skleníkových plynů, energetická účinnost a rozvoj obnovitelných zdrojů energie do roku 2020. Energetická účinnost je i nadále opěrným bodem evropské politiky omezování dopadu klimatu v oblasti zabezpečování dodávek, výroby a spotřeby energie;

6. vítá návrh směrnice a opatření týkající se energetické účinnosti, které Komise navrhuje za účelem dosažení cíle 20 % úspor primární energie v roce 2020;

7. upozorňuje však na to, že jak se uvádí v plánu energetické účinnosti 2011 ⁽¹⁾, nedávné studie provedené Komisí ukazují, že Evropská unie bude schopna uskutečnit pouze polovinu svých závazků v oblasti energetické účinnosti do roku 2020. Z tohoto důvodu má návrh směrnice obzvláště zásadní význam;

8. lituje, že návrh směrnice nepokrývá období po roce 2020, zvláště co se týče klíčového cíle na rok 2050 (snížení emisí skleníkových plynů o 80–95 % do roku 2050 ve srovnání s rokem 1990), který by umožnil omezit dopady změny klimatu;

9. je toho názoru, že návrh směrnice o energetické účinnosti má jisté mezery a nedostatky:

— neobsahuje závazné vnitrostátní cíle stanovené nejdříve v roce 2014;

— oblasti uplatnění stanovených opatření jsou omezené;

— snižuje úlohu regionálních a místních subjektů;

— dává členským státům možnost vyhnout se povinnému provádění závazných opatření a konkrétněji opatření týkajících se systémů povinného zvyšování energetické účinnosti a plánů rozvoje kombinované výroby tepla a elektřiny s vysokou účinností;

— neobsahuje opatření pro zvyšování povědomí občanů kromě těch, která byla přijata za účelem podpory informování spotřebitelů v reálném čase o jejich spotřebě energie;

— chybí opatření pro rozvoj a podporu odborné přípravy subjektů na trhu, zejména odborníků a řemeslníků různých povolání souvisejících s energetickou účinností;

⁽¹⁾ KOM(2011) 109 v konečném znění, Plán energetické účinnosti 2011.

B. Úprava návrhu směrnice o energetické účinnosti

10. zdůrazňuje, že směrnice ukládá členským státům, aby stanovily **vnitrostátní orientační cíl energetické účinnosti** vyjádřený jako absolutní míra spotřeby primární energie v roce 2020. Komise musí do 30. června 2014 posoudit, zda je Evropská unie schopna dosáhnout svého cíle 20 % úspor primární energie do roku 2020 s ohledem na součet vnitrostátních cílů. V této souvislosti Výbor:

- a. lituje, že ve směrnici nejsou stanoveny závazné vnitrostátní cíle a že rozhodnutí odložené na rok 2014 není jisté. Navrhuje, aby byly do směrnice zařazeny vnitrostátní cíle energetické účinnosti pro každý členský stát stanovené v souladu s jeho předpoklady. Těmito cíli se bude řídit sestavování vnitrostátních plánů energetické účinnosti a budou závazné od roku 2014;
- b. velice si přeje, aby Komise navrhla společnou metodiku pro stanovení závazných vnitrostátních cílů. Tato metodika zohlední specifickou situaci každého členského státu, zejména jeho hospodářské výsledky a opatření ke zvyšování energetické účinnosti přijatá v raném stádiu;
- c. považuje dvoufázový proces popsaný v bodu odůvodnění (13) ⁽²⁾, který stanovuje pouze volitelná opatření a cíle, jež jsou v počátku orientační, za nedostatečný. Vzhledem k tomuto procesu je splnění cílů stanovených na rok 2020 nejisté. Výbor se obává, že tento proces ohrozí účinnost opatření stanovených v současném návrhu projednávané směrnice;

11. odmítá **kvantifikované cíle stanovené pro veřejný sektor a sektor distribuce energie a prodeje energie**, ale lituje, že nejsou stanoveny takovéto cíle pro odvětví přepravy osob a zboží, obchodní odvětví a průmyslová odvětví, na která se nevztahuje systém pro obchodování s emisemi (ETS). Konkrétněji Výbor:

- a. odmítá návrh směrnice, jehož cílem je ve veřejném sektoru prosadit roční tempo 3 % renovace budov v jeho vlastnictví a nákup výrobků, služeb a budov s vysokou energetickou účinností. Výbor:

⁽²⁾ Bod odůvodnění (13) popisuje zavedení vnitrostátních opatření pro dosažení cíle 20 % v oblasti energetické účinnosti. Pokud by se ukázalo, že pro dosažení toho cíle je nutné posílit politický rámec, dvoufázový proces stanovující systém závazných cílů bude zaveden: 1) prostřednictvím členských států, které stanoví orientační či závazné cíle, vnitrostátní systémy a programy v oblasti energetické účinnosti; 2) prostřednictvím Komise, která zváží možnost dosažení cíle podle předem stanovených cílů. Pokud by hodnocení Komise bylo negativní, měla by stanovit vnitrostátní cíle na rok 2020 vzhledem k výchozí situaci každého členského státu, jeho hospodářských výsledků a opatření přijatých v raném stádiu.

— klade důraz na zohlednění zásady subsidiarity;

— požaduje proto, aby bylo možné provádět alternativní přístupy pro dosažení cílů v oblasti snížení spotřeby energie, za předpokladu, že bude dosaženo stejné úrovně snížení spotřeby energie;

— zastává názor, že u sociálního bydlení by práce spojené se zvyšováním energetické účinnosti měly doprovázet pobídky, jež by zabránily růstu nájmů;

— zdůrazňuje, že větší energetické účinnosti bude možné dosáhnout pouze za pomoci finančních prostředků uvolněných na evropské, národní, regionální a místní úrovni a obdobných nástrojů, jako jsou smlouvy o energetické náročnosti a partnerství soukromého a veřejného sektoru. Vyzdvihuje význam zavedení opatření s cílem motivovat členské státy a orgány územní správy k tomu, aby využívaly prostředky, jež jsou k dispozici ze strukturálních fondů, k podpoře investic do energetické účinnosti; výslovně zdůrazňuje svou podporu tomuto kurzu, jenž je obsažen v návrhu Komise k víceletému finančnímu rámci;

— připomíná, že je nutné najít na úrovni členských států vyvážená pravidla umožňující transparentním způsobem rozdělit náklady a přínosy opatření na úsporu energie mezi vlastníky domů a jejich nájemce. Dokud taková pravidla neexistují, bude obtížné mobilizovat nezbytné investice;

- b. vyzývá veřejné orgány, aby zvážily zavedení dalších cílů, které by zahrnovaly konkrétně oblast veřejného osvětlení a veřejné dopravy, pod podmínkou vyčlenění dostatečných finančních prostředků;

- c. doporučuje zavedení závazných cílů pro odvětví dopravy a terciární, obchodní a průmyslová odvětví a zaměření zvláště na ta zařízení, na která se nevztahuje systém pro obchodování s emisemi (ETS);

12. vítá zavedení systémů povinného zvyšování energetické účinnosti a zvláště opatření, jejichž cílem je přimět distributory energie k ročním úsporám energie odpovídajícím 1,5 % jejich objemu prodeje energie, ⁽³⁾ a připomíná význam zohlednění zásady subsidiarity při zavádění systémů povinného zvyšování energetické účinnosti;

⁽³⁾ Systémy povinného zvyšování energetické účinnosti jsou podle čl. 6 odst. 1 návrhu směrnice všechna stanovená opatření zajišťující, že všichni distributoři energie nebo všechny společnosti zabývající se maloobchodním prodejem energie operující na území členského státu dosahují ročních úspor energie odpovídajících 1,5 % jejich objemu prodeje energie v tomto členském státě za předchozí rok vyjma energie používané v odvětví dopravy.

lituje, že:

- a. je členským státům poskytnuta možnost navrhnout alternativní zástupná opatření, která by mohla způsobit přesun povinností ze soukromého sektoru na veřejný sektor, což by způsobilo zvýšení zátěže daňových poplatníků;
- b. směrnice neřeší ústřední problém, jak stimulovat distributory energie a společnosti zabývající se maloobchodním prodejem energie k tomu, aby meziročně snižovaly prodej energie o 1,5 %, ani to, že ustanovení o tom, že členské státy mohou „zahrnout do povinných úspor, jež stanoví, požadavky v sociální oblasti“ (směrnice, článek 6, odstavec 5 a)), nepostačí k ochraně našich nejchudších občanů před dalším zvyšováním cen energie;
- c. se v systémech povinného zvyšování energetické účinnosti navrhuje alternativní opatření nejpozději do 1. ledna 2013, která by umožnila dosáhnout úspor energie u konečných uživatelů. Znepokojuje jej, že tak, jak jsou tato alternativní opatření definována, umožňují obejít navrhovaný cíl pro tyto systémy;

13. zdůrazňuje **klíčovou úlohu regionálních a místních subjektů** v procesu přípravy a provádění programů energetické účinnosti. Územní samosprávy provádějí místní politiky zaměřené na bydlení, práci, dopravu a odbornou přípravu, a jsou tedy ve styku s občany a se všemi místními subjekty při přípravě politik odpovídajících potřebám občanů a územní problematice energetické účinnosti a v nové éře malých produkčních jednotek, technologie inteligentních sítí a variabilní cenotvorby mají nejlepší výchozí pozici z hlediska vlivu na změnu chování občanů, pokud jde o využívání energie. V této souvislosti Výbor navrhuje posílit míru zapojení regionálních a místních subjektů díky opatřením stimulujícím:

- a. členské státy k tomu, aby při sestavování vnitrostátních plánů pořádaly konzultace, jichž by se účastnily místní a regionální subjekty (přístup zdola nahoru), což by umožnilo tyto plány připravit v souladu s národními, regionálními a místními cíli a prostředky;
- b. místní a regionální samosprávy k tomu, aby zavedly místní a regionální plány energetické účinnosti, které by například podpořily decentralizovanou výrobu energie, programy pro obnovu veřejných budov či plány mobility pro blízké okolí a udržitelnou dopravu. Kromě toho připomíná význam evropské iniciativy Pakt starostů a primátorů a iniciativy Pakt ostrovů a navrhuje zahrnout do směrnice opatření na podporu a propagaci těchto iniciativ ze strany členských států;
- c. regionální orgány k tomu, aby podporovaly místní subjekty vzhledem k jejich znalostem a schopnostem analyzovat příležitosti a překážky týkající se zavedení opatření ke zvyšování

energetické účinnosti a vzhledem k úsilí, jež vynaložily na zvyšování povědomí občanů, podporu provádění místních programů a projektů a odbornou přípravu subjektů;

- d. místní a regionální orgány k tomu, aby zavedly systémy sledování a měření pro energii a skleníkové plyny v případě, že dosud neexistují, a zajistily tak lepší výsledky politických rozhodnutí;
- e. orgány k tomu, aby podpořily či posílily programy mezi-regionální spolupráce, jež podporují přenos know-how v oblasti energetické účinnosti mezi regiony;

14. připomíná význam **zvyšování povědomí a informovanosti občanů**. Individuální úsilí je základním pilířem ochrany životního prostředí a správného uplatňování opatření ke zvyšování energetické účinnosti, jež se týkají občanů. Zvyšování jejich povědomí a informovanosti jsou nezbytné. V této souvislosti Výbor:

- a. podporuje opatření přijatá za účelem podpory informování spotřebitelů v reálném čase o jejich spotřebě a účtech za energii (elektrinu, plyn, teplo);
- b. zdůrazňuje zásadní význam ochrany osobních údajů, zejména vůči dodavatelům, a bezplatného a snadného přístupu konečného zákazníka k těmto údajům, a trvá na tom, aby tyto údaje byly snadno srozumitelné a použitelné konečnými zákazníky;
- c. doporučuje zavedení systému měření spotřeby, který by zahrnoval funkce umožňující konečnému uživateli spravovat své platby a snížit spotřebu podle různých možností sazby nabízených distributorem energie;
- d. v této souvislosti lituje, že směrnice nestanovuje doplňující opatření zaměřená na zvyšování povědomí občanů v oblasti snižování spotřeby energie;

15. vítá podporu energetických auditů pro podniky a cenově dostupné auditní programy pro konečné zákazníky a malé a střední podniky. Za účelem optimalizace kvality auditů však doporučuje:

- a. navrhnout odbornou přípravu expertů umožňující získat platné osvědčení a oficiální uznání jejich pravomocí;

- b. zahrnout výslovný odkaz na evropské technické normy (EN 16001) vztahující se na systémy pro hospodaření s energií, a tak podporovat certifikaci, kterou stanovují;
- c. zapojit veřejnou službu do tohoto opatření;
- d. zavést opatření navrhovaná v auditech;
16. vítá opatření navrhovaná za účelem rozvoje **energetických služeb**. Nicméně Výbor:
- a. doporučuje neomezovat se pouze na smlouvy o energetické náročnosti a podporovat veškeré energetické služby, jako
- jsou pravidelné povinné kontroly systémů vytápění a chlazení či zavádění systémů tepelné regulace;
- b. lituje, že nebyla stanovena specifická opatření, jejichž účelem by bylo omezit administrativní a právní překážky při zavádění smluv o energetické náročnosti podle vzoru opatření ke zvyšování energetické účinnosti;
17. připomíná důležitost aspektů **odborné přípravy**. V této souvislosti zdůrazňuje, že pro členské státy a regionální a místní subjekty je důležité pořádat odborná školení expertů a pracovníků v této oblasti, která by odpovídala cílům projednávané směrnice.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Čl. 1 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Tato směrnice zavádí společný rámec na podporu energetické účinnosti v Unii s cílem zajistit splnění cíle Unie dosáhnout do roku 2020 úspory primární energie o 20 % a vytvořit podmínky pro další zvyšování energetické účinnosti i po tomto datu.	1. Tato směrnice zavádí společný rámec na podporu energetické účinnosti v Unii s cílem zajistit splnění cíle Unie dosáhnout do roku 2020 úspory primární energie o 20 % a vytvořit podmínky pro další zvyšování energetické účinnosti i po tomto datu, <u>a to za účelem dosažení cíle EU snížit do roku 2050 emise skleníkových plynů o 80–95 % ve srovnání s rokem 1990.</u>

Odůvodnění

Dne 8. března 2011 přijala Komise Plán přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050 ⁽⁴⁾, který poukázal na potřebu klást větší důraz na energetickou účinnost. Opatření ke zvyšování energetické účinnosti stanovená v návrhu směrnice nepokrývají období po roce 2020, ani výhled na rok 2050, který sama Komise přijala.

Pozměňovací návrh 2

Čl. 2 odst. 7

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
7. „distributorem energie“ fyzická nebo právnická osoba, včetně provozovatelů distribučního systému, jež odpovídá za dopravu energie s ohledem na její dodání konečným zákazníkům nebo distribučním místům, která energii konečným zákazníkům prodávají;	7. „distributorem energie“ fyzická nebo právnická osoba, včetně provozovatelů distribučního systému, <u>jejíž hlavní činností je jež odpovídá za dopravu</u> energie s ohledem na její dodání konečným zákazníkům nebo distribučním místům, která energii konečným zákazníkům prodávají;

Odůvodnění

Tento a související pozměňovací návrh k čl. 2 odst. 9 lépe definují „distributora energie“ a „společnost zabývající se maloobchodním prodejem energie“, čímž předcházejí možným nechtěným důsledkům.

Příkladně nájemníkům lze účtovat energie různým způsobem. Na mnoha místech fakturu zasílá nájemníkovi přímo dodavatel energie, ovšem jinde mu ji účtuje pronajímatel buď jednotlivě za energii či v rámci celkové platby za služby, která zahrnuje různé položky, jež lze oddělit a vykázat odděleně.

⁽⁴⁾ KOM(2011) 112 v konečném znění.

Účelem tohoto pozm. návrhu je poskytnout větší míru právní jistoty proto, aby se na ty, kteří účtují nájemníkům energii dodávanou do celé budovy, zbytečně nevztahovaly povinnosti plynoucí z této směrnice, ačkoliv pro ně původně nebyly určeny. Výjimka pro malé distributory energie a malé maloobchodní prodejce energie (čl. 6 odst. 8) neposkytuje dostatečnou ochranu.

Pozměňovací návrh 3

Čl. 2 odst. 9

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
9. „maloobchodním prodejcem energie“ fyzická nebo právnická osoba, která se zabývá prodejem energie konečným zákazníkům;	9. „maloobchodním prodejcem energie“ fyzická nebo právnická osoba, jejíž hlavní činností je která se zabývá prodejem energie konečným zákazníkům;

Odůvodnění

Tento a související pozměňovací návrh k čl. 2 odst. 7 lépe definují „distributora energie“ a „společnost zabývající se maloobchodním prodejem energie“, čímž předcházejí možným nechtěným důsledkům.

Příkladně nájemníkům lze účtovat energie různým způsobem. Na mnoha místech fakturu zasílá nájemníkovi přímo dodavatel energie, ovšem jinde mu ji účtuje pronajímatel buď jednotlivě za energii či v rámci celkové platby za služby, která zahrnuje různé položky, jež lze oddělit a vykázat odděleně.

Účelem tohoto pozm. návrhu je poskytnout větší míru právní jistoty proto, aby se na ty, kteří účtují nájemníkům energii dodávanou do celé budovy, zbytečně nevztahovaly povinnosti plynoucí z této směrnice, ačkoliv pro ně původně nebyly určeny. Výjimka pro malé distributory energie a malé maloobchodní prodejce energie (čl. 6 odst. 8) neposkytuje dostatečnou ochranu.

Pozměňovací návrh 4

Čl. 3 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Členské státy stanoví vnitrostátní cíl energetické účinnosti vyjádřený jako absolutní míra spotřeby primární energie v roce 2020. Při stanovení těchto cílů zohlední cíl Unie dosáhnout úspory energie o 20 %, opatření stanovená touto směrnicí, opatření k dosažení vnitrostátních cílů úspory energie přijatá podle čl. 4 odst. 1 směrnice 2006/32/ES a další opatření na podporu energetické účinnosti v členských státech a na úrovni Unie.	<p>1. Členské státy stanoví vnitrostátní cíl energetické účinnosti vyjádřený jako absolutní míra spotřeby primární energie v roce 2020. Při stanovení těchto cílů zohlední cíl Unie dosáhnout úspory energie o 20 %, opatření stanovená touto směrnicí, opatření k dosažení vnitrostátních cílů úspory energie přijatá podle čl. 4 odst. 1 směrnice 2006/32/ES a další opatření na podporu energetické účinnosti v členských státech a na úrovni Unie.</p> <p><u>1. Komise navrhuje vnitrostátní cíle umožňující dosáhnout cíle zvýšení energetické účinnosti na rok 2020, vyjádřeného jako absolutní míra spotřeby primární energie. Metoda použitá Komisí pro stanovení vnitrostátních cílů zohledňuje výchozí situaci každého členského státu, jeho hospodářské výsledky a opatření přijatá v raném stádiu. Tyto cíle bude závazné od 30. června 2014.</u></p> <p><u>Členské státy provádějí tyto cíle v souladu s místními a regionálními orgány ve všech odvětvích stanovených v této směrnici i v odvětví přepravy osob a zboží a v terciárních, obchodních a průmyslových odvětvích, zvláště co se týče zařízení, na která se nevztahuje systém pro obchodování s emisemi (ETS).</u></p> <p><u>Tyto cíle se vztahují rovněž na další oblasti činnosti, které spotřebovávají energii, jako je primární sektor.</u></p>

Odůvodnění

Za současného stavu nebude Evropská unie moci splnit polovinu svých závazků v oblasti energetické účinnosti do roku 2020. Výbor navrhuje, aby směrnice obsahovala vnitrostátní cíle, které budou od roku 2014 závazné. Navíc si přeje, aby do plánů prováděných členskými státy byla zahrnuta odvětví přepravy osob a zboží a obchodní a průmyslová odvětví, na která se nevztahuje systém pro obchodování s emisemi (ETS), a tato odvětví podléhala vnitrostátním cílům stejně jako ostatní odvětví.

V zásadě je třeba podpořit cíl Evropské komise dosáhnout do roku 2020 20 % úspor energie. Období do roku 2020 je relativně krátké a tato krátkodobá a střednědobá opatření musí být provedena co nejrychleji. Navrhujeme tedy metodiku hodnocení pokroku každého členského státu v oblasti energetické účinnosti. Evropská komise mohla ve směrnici 2009/28 o obnovitelných energiích stanovit celkový cíl 20 % přízpusobený podmínkám jednotlivých členských států podle jejich schopnosti tohoto cíle dosáhnout. Navrhujeme tedy použít stejný postup v oblasti energetické účinnosti, se zohledněním úrovně pokroku v každé zemi.

Kromě toho je třeba zdůraznit, že spotřeba energie v primárním sektoru (zemědělství, chov, rybolov) odpovídá fosilním zdrojům energie, z velké části dováženým. Hospodářské a environmentální dopady tohoto stavu jsou dostatečným důvodem pro specifické zahrnutí primárního sektoru do projednávaného článku.

Pozměňovací návrh 5

Článek 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Aniž by byl dotčen článek 7 směrnice 2010/31/EU, členské státy zajistí, aby počínaje 1. lednem 2014 byly každoročně renovovány 3 % celkové podlahové plochy budov ve vlastnictví jejich veřejných subjektů, s cílem splnit požadavky na minimální energetickou náročnost stanovené příslušným členským státem podle článku 4 směrnice 2010/31/EU. Tento 3 % podíl se vypočítává z celkové podlahové plochy budov s celkovou užitkovou podlahovou plochou nad 250 m² ve vlastnictví veřejných subjektů příslušného členského státu, která k 1. lednu každého roku nesplňuje vnitrostátní požadavky na minimální energetickou náročnost stanovené podle článku 4 směrnice 2010/31/EU.</p>	<p>1. Aniž by byl dotčen článek 7 směrnice 2010/31/EU, členské státy zajistí, aby počínaje 1. lednem 2014 byly každoročně renovovány 3 % celkové podlahové plochy budovy ve vlastnictví jejich veřejných subjektů, s cílem splnit požadavky na minimální energetickou náročnost stanovené příslušným členským státem podle článku 4 směrnice 2010/31/EU. Tento 3 % podíl se vypočítává z celkové podlahové plochy <u>To platí pro budovy s celkovou užitkovou podlahovou plochou nad 250 m² ve vlastnictví veřejných subjektů příslušného členského státu, které k 1. lednu každého roku nesplňují vnitrostátní požadavky na minimální energetickou náročnost stanovené podle článku 4 směrnice 2010/31/EU. <u>U naku-povaných materiálů a služeb se bude uplatňovat zásada nákladové efektivity.</u></u></p>
<p>2. Členské státy mohou svým veřejným subjektům povolit, aby ke svému ročnímu tempu renovace započítali nadbytek renovované podlahové plochy budov v daném roce tak, jako by byl renovován v jakémkoliv ze dvou předchozích nebo následujících let.</p>	<p><u>2. V souladu s čl. 4 odst. 2 směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov se mohou členské státy rozhodnout, že nestanoví nebo nebudou uplatňovat požadavky uvedené v odstavci 1 na budovy oficiálně chráněné, jež jsou součástí vymezeného prostředí, nebo z důvodu specifické architektonické či historické hodnoty, pokud by uplatnění konkrétních požadavků na minimální energetickou náročnost nepříjemným způsobem změnilo jejich charakter či vzhled.</u></p>
<p>3. Pro účely stanovené odstavcem 1 členské státy nejpozději do 1. ledna 2014 vypracují a zpřístupní veřejnosti soupis budov ve vlastnictví jejich veřejných subjektů, ve kterém bude uvedeno:</p>	<p>3. Pro účely stanovené odstavcem 1 členské státy a <u>místní a regionální orgány</u> nejpozději do 1. ledna 2014 vypracují a zpřístupní veřejnosti soupis budov ve vlastnictví jejich veřejných subjektů, ve kterém bude uvedeno:</p>
<p>a) podlahová plocha v m² a</p>	<p>a) podlahová plocha v m² a</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>b) energetická náročnost každé budovy.</p> <p>4. Členské státy podpoří veřejné subjekty v tom, aby:</p> <p>a) přijaly plán pro energetickou účinnost, samostatný nebo jako součást širšího klimatického nebo environmentálního plánu, který bude obsahovat konkrétní cíle energetické účinnosti s ohledem na trvalé zvyšování energetické účinnosti u tohoto subjektu;</p> <p>b) v rámci provádění tohoto plánu zavedly systém pro hospodaření s energií.</p>	<p>b) energetická náročnost každé budovy.</p> <p>4. Členské státy podpoří <u>žádají</u> veřejné subjekty v tom, aby:</p> <p>a) přijaly plán pro energetickou účinnost, samostatný nebo jako součást širšího klimatického nebo environmentálního plánu, který bude obsahovat konkrétní cíle energetické účinnosti s ohledem na trvalé zvyšování energetické účinnosti u tohoto subjektu;</p> <p>b) v rámci provádění tohoto plánu zavedly systém pro hospodaření s energií;</p> <p><u>c) zavedly povinný systém měření spotřeby energie ve veřejném sektoru, pokud možno na základě mezinárodní normy ISO 50001;</u></p> <p><u>d) zavedly systém nepřetržité kontroly vhodnosti používání smluv o energetické náročnosti jako vzorové energetické služby, jejímž účelem je usnadnit snížení spotřeby energie veřejných budov a obecních objektů, jako jsou např. veřejné osvětlení či čistírny odpadních vod;</u></p> <p><u>e) poskytly finanční či jinou pomoc veřejným orgánům místní, regionální a státní úrovně, nutnou k provedení vnitrostátních plánů energetické účinnosti uvedených v článku 3;</u></p> <p><u>f) informovaly obyvatele těchto budov o šetrném zacházení s energií a správce o řádné správě a údržbě tohoto kulturního dědictví.</u></p>

Odůvodnění

V současné situaci Evropská unie dokáže splnit jen polovinu cílů energetické účinnosti. Tyto činnosti je třeba posílit, zejména stanovením závazných cílů. Při neexistenci vnitrostátních závazných cílů je důležité prosazovat odvětvové cíle, zejména v odvětví stavebnictví, jež z hlediska energetické účinnosti představuje největší oblast potenciálních úspor.

Vzhledem k následujícím bodům jsme připraveni podpořit směrnici:

- 1) Evropská unie vytvořila finanční mechanismy (ELENA, JESSICA ...) a fondy určené na energetickou účinnost (EEE-F ...), finanční rámec 2014-2020, který k dnešnímu dni počítá s vysokým procentem strukturálních fondů věnovaných na energetickou účinnost. Existují jiné finanční nástroje, např. smlouvy o energetické náročnosti, partnerství veřejného a soukromého sektoru a vnitrostátní či regionální fondy energetické účinnosti, jež podporují činnosti v oblasti energetické účinnosti v období nedostatku veřejných financí.
- 2) Existují méně nákladná řešení, s kratší návratností investic, jako revize systémů topení a chlazení, systémů termické regulace budov, jež umožňují postupné investice.
- 3) Směrnice o energetické náročnosti budov zohledňuje různorodost budov a některé z nich vyjímá (historické budovy, dočasné budovy, hangáry apod.) Pamatuje rovněž na klimatickou různorodost mezi státy severními a jižními.
- 4) Energetická účinnost v odvětví stavebnictví s sebou rovněž nese pracovní místa na místní úrovni, jež nejsou přemístitelná – zvýšení energetické účinnosti čtyř bydlíšť odpovídá vytvoření jednoho pracovního místa.
- 5) Členským státům byl právě poskytnut plán odborné přípravy řemeslníků pro provádění směrnice o energetické náročnosti budov.

Návrh směrnice by nicméně mohl být zlepšen zohledněním následujících bodů:

- 1) Zdá se důležité připomenout, že směrnice o energetické náročnosti budov 2010/31 ponechává členských státům možnost volby předložit (či nikoli) renovaci chráněných budov jako součást vymezeného prostředí.
- 2) Je třeba se opřít o evropské normy pro řízení a měření spotřeby energie.
- 3) Je vhodné usnadnit a posílit přístup ke smlouvám o energetické náročnosti.
- 4) Členské státy musí podporovat regiony a místní orgány tím, že navrhnou finanční pomoc nebo pomoc jiné povahy.
- 5) Bylo by vhodné povzbudit veřejné orgány k tomu, aby vytvořily nástroje pro odbornou přípravu a informování orientované na řádnou správu a údržbu budov, a také na šetrné zacházení s energií jejich uživateli.

Tyto prvky jsou důležité pro dosažení cíle energetické účinnosti do roku 2020.

Pozměňovací návrh 6

Článek 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Nakupování veřejnými subjekty Členské státy zajistí, aby veřejné subjekty nakupovaly pouze výrobky, služby a budovy s vysokou energetickou účinností, jak je uvedeno v příloze III.	Nakupování veřejnými subjekty <u>Aniž je dotčena směrnice 2004/18/ES, členské státy zajistí, aby veřejné subjekty nakupovaly pouze výrobky, služby a budovy s nejvyšší vysokou energetickou účinností, jak je uvedeno v příloze III.</u> <u>Členské státy podpoří vývoj a zavádění energetických služeb, jak jsou definovány v článku 2. V této souvislosti posoudí veřejné subjekty podle potřeby možnost uzavírání dlouhodobých smluv o energetické náročnosti, jak je uvedeno v čl.14 písm. b).</u>

Odůvodnění

Požadavek na veřejné orgány, aby nakupovaly pouze výrobky, služby a budovy s vysokou energetickou účinností, vzbuzuje obavy, že jde o snahu EU o využívání veřejných zakázek k dosahování strategických politických cílů. Rozhodnutí, zda zahrnout kritéria energetické účinnosti do veřejných zakázek, by mělo být ponecháno na samotných místních a regionálních orgánech a jakýkoliv požadavek EU v této oblasti musí být nadále naprosto dobrovolný.

V zájmu právní jistoty a integrity jednotného trhu je nutné, aby projednávaná směrnice byla v souladu s ustanoveními existující legislativy EU o veřejných zakázkách. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že členské státy jsou přímo odpovědné za nakupování veřejnými subjekty, jež musí být orientováno na realizaci cílů energetické účinnosti, jichž by jinak nemohlo být dosaženo. Zdá se vhodné doporučit, v souladu s návrhem zprávy Evropského parlamentu, nejen vysoké energetické normy, ale co nejvyšší možné energetické normy.

Tam, kde se návrh směrnice zabývá otázkou služeb účinných z energetického hlediska v kontextu veřejných výdajů, se formulace týká pouze služeb, které používají produkty vykazující nízkou energetickou náročnost. Bylo by vhodnější zmínit služby v širším smyslu, včetně energeticky účinných služeb v souladu s definicí v článku 2.

Pozměňovací návrh 7

Čl. 6 odst. 9

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>9. Alternativně k odstavci 1 se mohou členské státy za účelem dosažení úspor energie mezi konečnými zákazníky rozhodnout k přijetí jiných opatření. Roční objem úspor energie dosažený prostřednictvím tohoto přístupu musí odpovídat objemu úspor energie požadovanému v odstavci 1. Členské státy, které zvolí tuto možnost, oznámí Komisi nejpozději do 1. ledna 2013, jaká alternativní opatření plánují přijmout, včetně pravidel o sankcích uvedených v článku 9, a dokázat, jakým způsobem by požadovaného objemu úspor dosáhly. Komise může tato opatření zamítnout nebo navrhnout jejich změnu do třech měsíců od data oznámení. V takových případech dotčený členský stát alternativní přístup neuplatní, dokud Komise znovu předložený nebo upravený návrh opatření výslovně nepřijme.</p>	<p>9. <u>Alternativně k odstavci 1 mají členské státy možnost povolit zúčastněným stranám, aby své závazky splnily částečně tím, že poskytnou dodatečné částky na finanční nástroje určené k podpoře veřejných investic v souvislosti s energetickou účinností. Pro orientaci se doporučuje, aby členské státy zúčastněným stranám umožnily splnit závazky na 25 % až 50 % ročně provedením úhrad na finanční nástroje. Musí to být provedeno tak, aby těmto nástrojům byl poskytnut příspěvek rovnající se odhadovanému nákladu investic s cílem nést odpovídající část závazku. Obecně vzato členské státy budou muset zajistit, aby tyto nástroje sloužily k financování veřejných investic, v prvé řadě do energetické účinnosti.</u></p> <p>9. Alternativně k odstavci 1 se mohou členské státy za účelem dosažení úspor energie mezi konečnými zákazníky rozhodnout k přijetí jiných opatření. Roční objem úspor energie dosažený prostřednictvím tohoto přístupu musí odpovídat objemu úspor energie požadovanému v odstavci 1. Členské státy, které zvolí tuto možnost, oznámí Komisi nejpozději do 1. ledna 2013, jaká alternativní opatření plánují přijmout, včetně pravidel o sankcích uvedených v článku 9, a dokázat, jakým způsobem by požadovaného objemu úspor dosáhly. Komise může tato opatření zamítnout nebo navrhnout jejich změnu do třech měsíců od data oznámení. V takových případech dotčený členský stát alternativní přístup neuplatní, dokud Komise znovu předložený nebo upravený návrh opatření výslovně nepřijme.</p>

Odůvodnění

Členským státům se navrhuje, aby přijaly další opatření pro dosažení úspor energie. Jsou na místě obavy, že pokud členské státy nedokáží zapojit soukromý sektor, budou tato opatření prováděna využíváním veřejných fondů, což bude mít za následek, že tíhu těchto opatření ponese občané. Doporučujeme vyškrtnout tento odstavec, aby se odstranily veškeré nejasnosti.

Lze též uvažovat o alternativním opatření, jako se navrhuje v návrhu zprávy o směrnici o energetické účinnosti Evropského parlamentu, jež by umožnilo podpořit finanční nástroje orientované na opatření energetické účinnosti.

Pozměňovací návrh 8

Čl. 6 odst. 10

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>10. Komise aktem v přenesené pravomoci v souladu s článkem 18 případně zavede systém vzájemného uznávání úspor energie dosažených v rámci vnitrostátních systémů povinného zvyšování energetické účinnosti. Takový systém umožní odpovědným stranám započítávat úspory energie dosažené a certifikované v daném členském státě do plnění svých povinností v jiném členském státě.</p>	<p>10. Komise aktem v přenesené pravomoci v souladu s článkem 18 případně zavede systém vzájemného uznávání úspor energie dosažených v rámci vnitrostátních systémů povinného zvyšování energetické účinnosti. Takový systém umožní odpovědným stranám započítávat úspory energie dosažené a certifikované v daném členském státě do plnění svých povinností v jiném členském státě.</p>

Odůvodnění

Systém vzájemného uznávání úspor energie umožňující započítávat úspory energie dosažené odpovědnými stranami v daném členském státě do plnění povinností v jiném členském státě může mít jako hlavní důsledek to, že bude na místní úrovni znevýhodněna zaměstnanost v daných členských státech. Naléhavě doporučujeme vyškrtnutí tohoto odstavce, aby nedošlo k podobným následkům.

Pozměňovací návrh 9

Čl. 8 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Členské státy zajistí, aby konečným uživatelům elektřiny, zemního plynu, dálkového vytápění nebo chlazení a dálkově dodávané místní teplé vody byly poskytnuty individuální měřiče, které přesně změří a zpřístupní jim jejich skutečnou spotřebu energie a poskytnou údaje o skutečném čase spotřeby, v souladu s přílohou VI.</p> <p>Při zavádění inteligentních měřičů podle směrnice 2009/72/ES a 2009/73/ES týkajících se trhů s elektřinou a s plynem a při stanovení minimálních funkčních požadavků na měřiče a o vinnosti pro účastníky trhu členské státy zajistí, aby byly plně zohledněny cíle energetické účinnosti a přínosy pro konečné zákazníky.</p> <p>V případě elektřiny a na žádost konečného zákazníka provozovatelé měřičů zajistí, aby měřidlo mohlo započítávat elektřinu vyrobenou v budově konečného zákazníka a dodanou do elektrické sítě. Pokud o to koneční zákazníci požádají, členské státy zajistí, aby byly údaje měření jejich výroby nebo spotřeby v reálném čase zpřístupněny třetí straně, která jedná jménem konečného zákazníka.</p> <p>V případě vytápění a chlazení, pokud je budova zásobována ze sítě dálkového vytápění, musí být na vstupu do budovy instalován měřič tepla. Také v budovách s více bytovými jednotkami musí být nainstalovány individuální měřiče spotřeby tepla, aby bylo možné měřit spotřebu tepla nebo chlazení u každého bytu. Pokud použití individuálních měřičů spotřeby tepla není technicky možné, použijí se individuální indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění v souladu se specifikacemi uvedenými v příloze VI bodu 1.2 pro měření spotřeby tepla na každém radiátoru.</p> <p>Členské státy stanoví pravidla pro rozdělování nákladů na spotřebu tepla v budovách s více bytovými jednotkami zásobovanými dálkovým vytápěním nebo chlazením. Taková pravidla musí zahrnovat pokyny týkající se opravných koeficientů, jež mohou zohlednit vlastnosti budov, například přenos tepla mezi bytovými jednotkami.</p>	<p>1. Členské státy zajistí, aby <u>tam, kde je to technicky proveditelné a nákladově efektivní, byly</u> konečným uživatelům elektřiny <u>a paliv, jakož i zemního plynu,</u> dálkového vytápění nebo chlazení a dálkově dodávané místní teplé vody byly poskytnuty individuální měřiče, které přesně změří a zpřístupní jim jejich skutečnou spotřebu energie a poskytnou údaje o skutečném čase spotřeby, v souladu s přílohou VI.</p> <p>Při zavádění inteligentních měřičů podle směrnice 2009/72/ES a 2009/73/ES týkajících se trhů s elektřinou a s plynem a při stanovení minimálních funkčních požadavků na měřiče a o vinnosti pro účastníky trhu členské státy zajistí, aby byly plně zohledněny cíle energetické účinnosti a přínosy pro konečné zákazníky.</p> <p><u>Členské státy zajistí zavedení měřičů umožňujících konečnému uživateli řídit své náklady a snížit spotřebu a budou rovněž dbát na to, aby náklady na instalaci takových systémů nenesl konečný uživatel.</u></p> <p>V případě elektřiny a na žádost konečného zákazníka provozovatelé měřičů zajistí, aby měřidlo mohlo započítávat elektřinu vyrobenou v budově konečného zákazníka a dodanou do elektrické sítě. Pokud o to koneční zákazníci požádají, členské státy zajistí, aby byly údaje měření jejich výroby nebo spotřeby v reálném čase zpřístupněny třetí straně, která jedná jménem konečného zákazníka.</p> <p>V případě vytápění a chlazení, pokud je budova zásobována ze sítě dálkového vytápění, musí být na vstupu do budovy instalován měřič tepla. Také v budovách s více bytovými jednotkami musí být nainstalovány individuální měřiče spotřeby tepla, aby bylo možné měřit spotřebu tepla nebo chlazení u každého bytu. Pokud použití individuálních měřičů spotřeby tepla není technicky možné, použijí se individuální indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění v souladu se specifikacemi uvedenými v příloze VI bodu 1.2 pro měření spotřeby tepla na každém radiátoru.</p> <p>Členské státy stanoví pravidla pro rozdělování nákladů na spotřebu tepla v budovách s více bytovými jednotkami zásobovanými dálkovým vytápěním nebo chlazením. Taková pravidla musí zahrnovat pokyny týkající se opravných koeficientů, jež mohou zohlednit vlastnosti budov, například přenos tepla mezi bytovými jednotkami.</p>

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že zpravidla v návrhu stanoviska podtrhuje zásadu subsidiarity, musejí si členské státy zachovat jistou míru flexibility v provádění tohoto návrhu, jelikož rozdíly v konstrukci budov mohou ovlivnit spotřebu tepla ze strany konečným uživatelů.

Celkové ekonomické a environmentální náklady návrhu musejí také být zváženy, aby byla zajištěna jeho celková efektivnost. Sem patří náklady na údržbu, řízení a výměnu.

Na jedné straně se navrhuje zavedení inteligentních měřičů pro celou škálu paliv. Na druhé straně a v souladu s obecnými připomínkami se zdá rozumné zmínit, že koneční uživatelé musí mít možnost řídit své náklady, a snížit tak svou spotřebu energie. Je důležité upřesnit, že náklady na instalaci těchto systémů nesmí nést konečný uživatel.

Pozměňovací návrh 10

Čl. 8 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. Údaje z měření nebo vyúčtování individuální spotřeby energie, jakož i ostatní údaje uvedené v člancích 1, 2, 3 a příloze VI se poskytují konečným zákazníkům bezplatně.	3. Údaje z měření nebo vyúčtování individuální spotřeby energie, jakož i ostatní údaje uvedené v člancích 1, 2, 3 a příloze VI se poskytují konečným zákazníkům bezplatně <u>nebo třetím stranám jednajícím jejich jménem. Členské státy ověřují ochranu osobních údajů, pokud jde o dodavatele energie.</u>

Odůvodnění

Aby nedošlo k nedorozumění, je vhodné zde upřesnit, že přístup k těmto osobním údajům mohou mít pouze osoby jednající jménem konečného zákazníka. Vývoj způsobů měření a vyúčtování směrem k inteligentnímu systému měření vytváří osobní digitální data. Je třeba tyto informace chránit za účelem zachování důvěrnosti a ochrany údajů konečného zákazníka o spotřebě.

Pozměňovací návrh 11

Čl. 8 odst. 4 – nový odstavec

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<u>4. Členské státy v těsné spolupráci s místními a regionálními orgány a subjekty dbají na to, aby byly zavedeny osvětové kampaně a poradenské služby pro občany. Smyslem těchto plánů je vytvoření nové energetické kultury, v níž občané hrají aktivní úlohu při tvorbě rozhodnutí o spotřebě energie.</u>

Odůvodnění

Směrnice nevyzdvihuje přínos, který mohou mít snahy jednotlivých občanů. Při uplatňování opatření ke zvyšování energetické účinnosti nelze opomíjet úroveň jednotlivců. Zvyšování povědomí občanů je přínosem, který při plnění cíle na rok 2020 nelze zanedbat.

Pozměňovací návrh 12

Čl. 10 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Členské státy nejpozději do 1. ledna 2014 stanoví vnitrostátní plán vytápění a chlazení zaměřený na využití potenciálu kombinované výroby tepla a elektřiny s vysokou účinností a účinného dálkového vytápění a chlazení, který bude obsahovat údaje stanovené v příloze VII, a uvědomí o nich Komisi. Tyto plány budou aktualizovány a Komise o nich bude informována jednou za pět let. Členské státy prostřednictvím svého regulačního rámce zajistí, aby vnitrostátní plány vytápění a chlazení byly zohledňovány v plánech místního a regionálního rozvoje, včetně územních plánů měst a obcí, a aby splňovaly strukturální kritéria podle přílohy VII.	1. Členské státy nejpozději do 1. ledna 2014 stanoví po konzultaci s místními a regionálními orgány vnitrostátní plán vytápění a chlazení zaměřený na využití potenciálu kombinované výroby tepla a elektřiny s vysokou účinností a účinného dálkového vytápění a chlazení, který bude obsahovat údaje stanovené v příloze VII, a uvědomí o nich Komisi. Tyto plány budou aktualizovány a Komise o nich bude informována jednou za pět let. Členské státy prostřednictvím svého regulačního rámce zajistí, aby vnitrostátní plány vytápění a chlazení byly zohledňovány v plánech místního a regionálního rozvoje, včetně územních plánů měst a obcí, a aby splňovaly strukturální kritéria podle přílohy VII.

Odůvodnění

Je důležité, aby byly místní a regionální orgány konzultovány při vypracování a provádění plánů v oblasti účinného dálkového vytápění a chlazení.

Pozměňovací návrh 13

Čl. 10 odst. 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>4. Členské státy mohou stanovit podmínky pro vyjmutí z působnosti ustanovení odstavce 3, když:</p> <p>a) nebyla splněna kritéria prahových hodnot související s dostupností tepelného zatížení stanovená v bodě 1 přílohy VIII;</p> <p>b) požadavek uvedený v odst. 3 písm. b) související s umístěním zařízení nemůže být splněn vzhledem k potřebě umístit zařízení do blízkosti geologického úložiště povoleného podle směrnice 2009/31/ES; nebo</p> <p>c) analýza nákladů a přínosů ukáže, že náklady včetně investic do infrastruktury převyšují přínosy ve srovnání s náklady na poskytování stejného množství elektřiny a tepla pomocí odděleného vytápění nebo chlazení.</p> <p>O takových podmínkách pro vyjmutí členské státy uvědomí Komisi nejpozději do 1. ledna 2014. Komise může tyto podmínky zamítnout nebo navrhnout jejich změnu do 6 měsíců od data uvědomění. V takových případech členský stát podmínky pro vyjmutí neuplatní, dokud Komise výslovně nepřijme znovu předložené nebo upravené podmínky.</p>	<p>4. Členské státy mohou stanovit podmínky pro vyjmutí z působnosti ustanovení odstavce 3, když:</p> <p>a) nebyla splněna kritéria prahových hodnot související s dostupností tepelného zatížení stanovená v bodě 1 přílohy VIII;</p> <p>b) požadavek uvedený v odst. 3 písm. b) související s umístěním zařízení nemůže být splněn vzhledem k potřebě umístit zařízení do blízkosti geologického úložiště povoleného podle směrnice 2009/31/ES; nebo</p> <p>c) analýza nákladů a přínosů ukáže, že náklady včetně investic do infrastruktury převyšují přínosy ve srovnání s náklady na poskytování stejného množství elektřiny a tepla pomocí odděleného vytápění nebo chlazení;</p> <p><u>d) je třeba z ekonomických důvodů a v zájmu zajištění stability sítě povolit výjimku ze strany členského státu pro vysoce účinné nové plynárny či uhelné elektrárny.</u></p> <p>O takových podmínkách pro vyjmutí členské státy uvědomí Komisi nejpozději do 1. ledna 2014. Komise může tyto podmínky zamítnout nebo navrhnout jejich změnu do 6 měsíců od data uvědomění. V takových případech členský stát podmínky pro vyjmutí neuplatní, dokud Komise výslovně nepřijme znovu předložené nebo upravené podmínky.</p>

Odůvodnění

Vedle využití vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny by měly mít členské státy z ekonomických důvodů a v zájmu zajištění stability sítě možnost povolit využívání vysoce účinných nových plynáren či uhelných elektráren. Výjimka stanovená v návrhu směrnice, která stanoví výhradu přezkumu Komise, není dostatečná. Posouzení ekonomického přínosu elektrárny a jejího podílu na zajištění stability sítě musí být i nadále přenecháno členským státům.

Pozměňovací návrh 14

Čl. 19 odst. 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Komise zhodnotí výroční zprávy a doplňující zprávy a posoudí, jakého pokroku členské státy dosáhly při plnění vnitrostátních plánů pro energetickou účinnost, jež vyžaduje čl. 3 odst. 1, a při provádění této směrnice. Své hodnocení zašle Komise Evropskému parlamentu a Radě. Na základě posouzení těchto zpráv může Komise vydat doporučení pro členské státy.</p>	<p>Komise zhodnotí výroční zprávy a doplňující zprávy a posoudí, jakého pokroku členské státy dosáhly při plnění vnitrostátních plánů pro energetickou účinnost, jež vyžaduje čl. 3 odst. 1, a při provádění této směrnice. Své hodnocení zašle Komise Evropskému parlamentu a Radě. Na základě posouzení těchto zpráv může Komise vydat doporučení pro členské státy.</p> <p><u>Pokud jde o výroční zprávy a doplňující zprávy, měly by členské státy zavést mechanismy umožňující regionálním a místním orgánům přístup k informacím, které jsou nutné pro jejich vypracování.</u></p>

Odůvodnění

V odstavci 13 politických doporučení zdůrazňuje Výbor regionů klíčovou úlohu místních a regionálních aktérů při provádění programů energetické účinnosti. V tomto smyslu navrhuje prohloubit tuto míru účasti pomocí opatření, zejména těch uvedených v odst. 13 písm. d) tohoto stanoviska v tom smyslu, že je nutné stimulovat místní a regionální orgány k tomu, aby zavedly systémy sledování a měření pro energii a skleníkové plyny, a zajistily tak lepší výsledky politických rozhodnutí. Pro zavedení těchto mechanismů, které budou základem pro vypracování výročních zpráv a doplňujících zpráv (ve spolupráci s členskými státy), jež bude nakonec posuzovat Komise, se zdá nutné zajistit prostředky umožňující shromáždit od energetických subjektů více informací, než je v současnosti k dispozici.

Pozměňovací návrh 15

Čl. 19 odst. 8 a odst. 9

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>8. Do 30. června 2018 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění článku 6. Tuto zprávu bude případně doprovázet legislativní návrh sledující jeden nebo více těchto cílů:</p> <p>a) změnit tempo úspor stanovené v čl. 6 odst. 1;</p> <p>b) stanovit dodatečné společné požadavky, zejména v souvislosti se záležitostmi uvedenými v čl. 6 odst. 5;</p> <p>9. Nejpozději do 30. června 2018 Komise posoudí pokrok dosažený členskými státy při odstraňování regulačních a neregulačních překážek podle článku 15 odst. 1; toto hodnocení bude případně doprovázeno legislativním návrhem.</p>	<p>8. Do 30. června 2018 <u>2016</u> předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění článku 6. Tuto zprávu bude případně doprovázet legislativní návrh sledující jeden nebo více těchto cílů:</p> <p>a) změnit tempo úspor stanovené v čl. 6 odst. 1;</p> <p>b) stanovit dodatečné společné požadavky, zejména v souvislosti se záležitostmi uvedenými v čl. 6 odst. 5;</p> <p>9. Nejpozději do 30. června 2018 <u>2014</u> Komise posoudí pokrok dosažený členskými státy při odstraňování regulačních a neregulačních překážek podle článku 15 odst. 1; toto hodnocení bude případně doprovázeno legislativním návrhem.</p>

Odůvodnění

Uvedená průběžná data nejsou vhodná. Lhůta, již představuje rok 2018, je příliš blízká roku 2020 na to, aby mohla být uskutečněna důležitá opatření. Proto Výbor doporučuje, aby tyto lhůty byly kratší a zpráva o provádění systémů povinného zvyšování energetické účinnosti byla předložena v roce 2016 a v roce 2014 bylo uskutečněno posouzení pokroku dosaženého členskými státy při odstraňování regulačních či neregulačních překážek.

Pozměňovací návrh 16

Nový článek 15

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<p><u>1. Členské státy přijmou v koordinaci s místními a regionálními orgány a subjekty veškerá nezbytná opatření k zajištění odborné přípravy pracovníků v odvětví energetické účinnosti. V tomto rámci zajistí odpovídající nabídku průběžné odborné přípravy dostupné všem již aktivním pracovníkům. Rovněž zajistí, aby byl v této souvislosti revidován a pravidelně přizpůsobován průběh odborné přípravy budoucích pracovníků. Členské státy rovněž v koordinaci s místními a regionálními orgány a subjekty ověří, že je k dispozici nabídka odborné přípravy dostupné pro všechny a s dostatečnou kapacitou pro zajištění odborné přípravy přiměřeného počtu pověřených expertů, kteří budou vydávat certifikáty energetické náročnosti a provádět inspekci technických systémů.</u></p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<p><u>2. Členské státy budou v koordinaci s místními a regionálními orgány a subjekty podávat zprávy o přijatých iniciativách a výsledcích dosažených v oblasti odborné přípravy i o nových opatřeních, která hodlají v případě potřeby přijmout. Členské státy provedou ve spolupráci s místními a regionálními orgány a subjekty studii o potřebách v oblasti odborné přípravy.</u></p>

Odůvodnění

Odborná příprava odborníků a pracovníků odvětví souvisejících s energetickou účinností je nezbytná pro dosažení cílů zaměřených na opatření ke zvyšování energetické účinnosti a také pro zajištění kvality a účinnosti zahájených činností. Místní a regionální orgány jsou nezbytné pro rozvíjení a zavádění této odborné přípravy.

Pozměňovací návrh 17

Příloha III

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Požadavky na energetickou účinnost pro nákup výrobků, služeb a budov veřejnými subjekty</p> <p>Veřejné subjekty, které nakupují výrobky, služby nebo budovy, musí:</p> <p>a) pokud výrobek spadá do působnosti aktu v přenesené pravomoci přijatého podle směrnice 2010/30/EU nebo prováděcí směrnice Komise ke směrnici 92/75/EHS, nakupovat pouze výrobky splňující kritérium nejvyšší třídy energetické účinnosti a zohledňovat při tom nákladovou efektivnost, ekonomickou proveditelnost a technickou způsobilost, jakož i dostatečnou konkurenci;</p> <p>b) pokud výrobek, který nespadá do bodu a), spadá do působnosti prováděcího opatření v rámci směrnice 2009/125/ES přijatého po vstupu této směrnice v platnost, nakupovat pouze výrobky splňující kritéria energetické účinnosti stanovená v uvedeném prováděcím opatření;</p> <p>c) nakupovat výrobky pro vybavení kanceláří spadající do působnosti rozhodnutí Rady [2006/1005/EC39], jež splňují požadavky energetické účinnosti neustupující v náročnosti požadavkům uvedeným v příloze C dohody tvořící přílohu uvedeného rozhodnutí;</p> <p>d) nakupovat pouze pneumatiky, jež splňují kritérium nejvyšší třídy energetické účinnosti paliv definované nařízením (ES) č. 1222/2009/40. Tento požadavek nebrání veřejným subjektům, aby v případech odůvodněných bezpečností nebo důvody veřejného zdraví nakupovaly pneumatiky v nejvyšší třídě přilnavosti za mokra nebo nejvyšší třídě vnějšího hluku odvalování;</p> <p>e) při vypisování veřejných soutěží na dodávky služeb vyžadovat, aby poskytovatelé služeb při poskytování dotyčných služeb používali pouze výrobky, jež splňují požadavky uvedené v písmenech a) až d);</p> <p>f) nakupovat nebo najímat pouze budovy, jež splňují alespoň minimální požadavky energetické náročnosti podle čl. 4 odst. 1. Plnění těchto požadavků se ověří pomocí certifikátů energetické náročnosti podle článku 11 směrnice 2010/31/EU.</p>	<p>Požadavky na energetickou účinnost pro nákup výrobků, služeb a budov veřejnými subjekty</p> <p>Veřejné subjekty, které nakupují výrobky, služby nebo budovy, musí:</p> <p>a) pokud výrobek spadá do působnosti aktu v přenesené pravomoci přijatého podle směrnice 2010/30/EU nebo prováděcí směrnice Komise ke směrnici 92/75/EHS, nakupovat pouze výrobky splňující kritérium nejvyšší třídy energetické účinnosti a zohledňovat při tom nákladovou efektivnost, ekonomickou proveditelnost a technickou způsobilost, jakož i dostatečnou konkurenci;</p> <p>b) pokud výrobek, který nespadá do bodu a), spadá do působnosti prováděcího opatření v rámci směrnice 2009/125/ES přijatého po vstupu této směrnice v platnost, nakupovat pouze výrobky splňující kritéria energetické účinnosti stanovená v uvedeném prováděcím opatření;</p> <p>c) nakupovat výrobky pro vybavení kanceláří spadající do působnosti rozhodnutí Rady [2006/1005/EC39], jež splňují požadavky energetické účinnosti neustupující v náročnosti požadavkům uvedeným v příloze C dohody tvořící přílohu uvedeného rozhodnutí;</p> <p>d) nakupovat pouze pneumatiky, jež splňují kritérium nejvyšší třídy energetické účinnosti paliv definované nařízením (ES) č. 1222/2009/40. Tento požadavek nebrání veřejným subjektům, aby v případech odůvodněných bezpečností nebo důvody veřejného zdraví nakupovaly pneumatiky v nejvyšší třídě přilnavosti za mokra nebo nejvyšší třídě vnějšího hluku odvalování;</p> <p>e) při vypisování veřejných soutěží na dodávky služeb vyžadovat, aby poskytovatelé služeb při poskytování dotyčných služeb používali pouze výrobky, jež splňují požadavky uvedené v písmenech a) až d);</p> <p>f) nakupovat nebo najímat pouze budovy, jež splňují alespoň minimální požadavky energetické náročnosti podle čl. 4 odst. 1. Plnění těchto požadavků se ověří pomocí certifikátů energetické náročnosti podle článku 11 směrnice 2010/31/EU.</p>

Odůvodnění

Třebaže je pochopitelné, že účelem tohoto pododstavce je dát veřejným subjektům možnost, aby rozšířily působnost směrnice na poskytovatele služeb, čímž by vznikl násobný efekt, vytváří toto ustanovení výraznou administrativní a finanční zátěž při dohledu nad přesnou kontrolou dodržování podmínek poskytovateli služeb, jež je za hranicí pečlivého ověřování, zda je služba poskytována v souladu s nabídkovým řízením.

V Bruselu dne 14. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regionů „Společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob (CCCTB)“

(2012/C 54/10)

VÝBOR REGIONŮ

- vítá skutečnost, že od vytvoření Evropské unie se zdanění společností věnuje zvláštní pozornost jako významnému prvku vytvoření vnitřního trhu;
- zastává mínění, že pokud by výpočet základu daně zpracovával jediný finanční úřad, jenž by byl navíc příslušný ve všech otázkách nebo sporech ve vztahu k tomuto základu daně, znamenalo by to zjednodušení a zdroj úspor administrativních nákladů společností, které by tak měly místo 27 úřadů jediného partnera pro určení svého základu daně;
- zdůrazňuje, že daňové ztráty mohou být ovšem převáděny donekonečna a rovněž se zavádějí opatření proti zneužívání;
- aniž by přímo zpochybňoval samotný princip směrnice, zastává názor, že návrh musí být přezkoumán. V úvahu je třeba vzít potřebu a) dostatečných kvantitativních a kvalitativních ukazatelů umožňujících úplné posouzení dopadů subsidiarity na takovýto přeshraniční návrh, b) více údajů o úplných dopadech CCCTB a c) analýzy dopadu návrhu na místní a regionální orgány.

Zpravodaj	pan Gusty GRAAS (LU/ALDE), člen zastupitelstva města Beetebuerg
Odkaz	Návrh směrnice Rady o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB) KOM(2011) 121 v konečném znění

I. ÚVOD

VÝBOR REGIONŮ

1. vítá skutečnost, že od vytvoření Evropské unie se zdanění společností věnuje zvláštní pozornost jako významnému prvku vytvoření vnitřního trhu;

2. zastává mínění, že provozování přeshraničních podnikatelských aktivit naráží často na velký počet různých právních norem, především v daňové oblasti, což představuje podstatnou překážku především pro malé a střední podniky, ale také pro rozvoj vnitřního trhu;

3. odvolává se rovněž na sdělení Komise o zdanění společností z roku 1990 (SEK(90)601), které bylo na počátku řady významných opatření v oblasti přímých daní, jako je směrnice „o fúzích“ 90/434/EHS, směrnice „o mateřských a dceřiných společnostech“ 90/435/EHS a úmluva o zamezení dvojímu zdanění 90/436/EHS. O desetiletí později doplnila tuto soustavu evropských daňových opatření směrnice „o úrocích a poplatcích“ 2003/49/ES;

4. s uspokojením konstatuje, že po roce 2000 se Komise vrátila k ambicióznější politice v oblasti zdanění, když se pokusila o celkové pokrytí aktivit společností na úrovni EU pomocí společného a konsolidovaného základu zdanění společností. Tyto „nové“ ambice Komise potvrzují sdělení KOM(2003) 726 z roku 2003 a KOM(2005) 702 z roku 2005;

5. poznamenává, že prohlášení Komise získaly konkrétní směr v listopadu 2004, kdy byla vytvořena pracovní skupina, jejímž úkolem bylo prozkoumat zavedení společného konsolidovaného základu daně z příjmu společností (pracovní skupina pro CCCTB);

6. seznámil se s prací této skupiny, zejména s pracovním dokumentem „CCCTB: možné prvky technického řešení“ (CCCTB/WP/58), který z velké části položil technické základy pro návrh směrnice Rady o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB) z 16. března 2011 (KOM(2011) 121 v konečném znění), jenž je předmětem tohoto stanoviska;

II. HODNOCENÍ NÁVRHU

7. zastává mínění, že pokud by výpočet základu daně zpracovával jediný finanční úřad, jenž by byl navíc příslušný ve všech otázkách nebo sporech ve vztahu k tomuto základu

daně, znamenalo by to zjednodušení a zdroj úspor administrativních nákladů společností, které by tak měly místo 27 úřadů jediného partnera pro určení svého základu daně;

8. upozorňuje na to, že koncepce hlavního daňového orgánu nesmí vést k tomu, že skupiny podniků budou moci v Evropě svobodně volit svůj daňový domicil, jak je tomu fakticky přinejmenším u skupin podniků s mateřskými podniky v třetích zemích;

9. bere na vědomí, že podle Komise by konsolidace zdanitelných výsledků poskytla řešení problému převodní ceny a znamenala by také podstatnou úsporu administrativních nákladů společností, protože by se na „celoevropské“ transakce již nemusel uplatňovat poměr převodních cen. Konsolidace by byla také řešením problému přeshraniční kompenzace ztrát;

10. konstatuje, že návrh také výslovně uvádí, že „není zamýšlen k tomu, aby ovlivnil daňové příjmy a dopad na rozdělení daňových základů mezi členské státy EU (...)“, avšak přirozené a logické vyústění CCCTB je vyrovnání daní z příjmů právnických osob;

11. připomíná, že smyslem návrhu je zavedení společných pravidel pro určení základu daně pro společnosti, které fungují v tomto režimu. Pokud jsou společnosti součástí skupiny, je kromě toho základ daně určen na konsolidovaném základu;

12. zdůrazňuje, že stávající návrh nepokrývá harmonizaci daňových sazeb a že členské státy budou uplatňovat svoje vlastní daňové sazby na svůj díl základu daně poplatníků. Mělo by se ale zvážit také zavedení minimálních daňových sazeb, které by však měly být tak nízké, aby zachovávaly dostatečný prostor pro zdravou daňovou konkurenci mezi členskými státy;

13. podtrhuje, že směrnice by se vztahovala na společnosti založené podle legislativy určitého členského státu, které 1) mají jednu z forem vyjmenovaných v příloze I směrnice a 2) podléhají jedné z daní z příjmů společností uvedených v příloze II směrnice nebo obdobně následně zavedené dani („poplatníci-rezidenti“). Směrnice by se dále vztahovala na společnosti založené podle legislativy třetí země, pokud

1) mají formu podobnou jedné z forem uvedených v příloze I ⁽¹⁾ a 2) podléhají jedné z daní z příjmů společností uvedených v příloze II („poplatníci-nerezidenti“);

14. klade si otázku, zda by se režim CCCTB nemohl uplatňovat také na osobní obchodní společnosti;

15. konstatuje, že poplatníci-rezidenti i nerezidenti podléhají pravidlům uvedeným v návrhu pouze tehdy, pokud se pro jejich aplikaci rozhodnou;

16. souhlasí s tím, že pokud společnost funguje v rámci systému stanoveného touto směrnicí, přestává podléhat vnitrostátním režimům daně z příjmů právnických osob ve vztahu ke všem záležitostem upraveným směrnicí, není-li uvedeno jinak;

17. vítá skutečnost, že odečitatelné náklady zahrnují také na náklady na výzkum a vývoj a náklady vynaložené při získávání vlastního nebo dluhového kapitálu pro účely podnikání. Je proti okamžitému odpočtu nákladů souvisejících s trvalým hospodářským majetkem;

18. navrhuje, aby pravidelné náklady na ochranu životního prostředí a snížení emisí skleníkových plynů byly rovněž považovány za odečitatelné náklady;

19. vyzývá Komisi, aby posoudila důsledky toho, že daňové ztráty mohou být donekonečna převáděny do příštího období, a aby prozkoumala, jaká potenciální opatření by mohla zabránit zneužívání;

20. připomíná, že režim CCCTB zavádí pouze zvláštní pravidla pro výpočet základu daně společností, nikoliv pravidla účtování. Návrh nemá žádný vliv na vnitrostátní pravidla finančního účetnictví;

21. zastává mínění, že k plnému dosažení zamýšleného zjednodušení administrativy by mělo zavedení společného konsolidovaného základu daně probíhat souběžně se zavedením společných účetních pravidel;

22. konstatuje, že při dobrovolném uplatňování režimu CCCTB by stávající poměr rozdělení výústil ve snížení daňových výnosů 11 členských států. Kromě toho by dobrovolné uplatňování režimu CCCTB vedlo ke snížení hrubého domácího produktu a zaměstnanosti v 21 členských státech;

III. ROZDÍLNÉ NÁZORY

23. připomíná, že na legislativu přímých daní se vztahuje článek 115 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), podle něhož rozhoduje Rada jednomyslně zvláštním legislativním postupem a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem;

24. konstatuje, že některá parlamentní shromáždění členských států zaslala předsedům Evropského parlamentu, Rady a Komise odůvodněná stanoviska, ve kterých vyjadřují své obavy z nedodržení zásady subsidiarity;

IV. DŮSLEDKY PRO MÍSTNÍ A REGIONÁLNÍ ORGÁNY

25. konstatuje, že návrh se nezaměřuje na místní a regionální daně a zabývá se jen „daní z příjmů právnických osob uvedených v příloze II“; tato příloha v zásadě uvádí hlavní přímé daně uplatňované členskými státy;

26. zastává však názor, že návrh je velmi významný pro místní a regionální orgány, protože významná část jejich příjmů pochází 1) z místních nebo regionálních daní vybíraných z vnitrostátního základu daně nebo, a to je častější případ, 2) z podílu na vnitrostátním zdanění společností ⁽²⁾;

27. zastává mínění, že přestože nejsou v návrhu přímo řešeny místní a regionální daně, budou ve většině členských států přímo ovlivněny zavedením režimu CCCTB. Přestože to návrh neukládá, zdá se, že členské státy, které nabídnou svým poplatníkům možnost CCCTB, automaticky využijí tento základ rovněž pro stanovení svých místních a regionálních daní. Opačné rozhodnutí by vedlo k tomu, že by se na místní a regionální úrovni základ daně nadále určoval podle starých vnitrostátních pravidel, což by samozřejmě velice omezovalo výhody režimu CCCTB;

28. je přesvědčen, že je třeba se prioritně zabývat tímto aspektem návrhu směrnice, a to tím spíše, že přílohy II a III mohou vést k rozdílným interpretacím. Příloha III totiž obsahuje seznam neodečitatelných daní, což jsou někdy daně čistě místní nebo regionální povahy. Pokud se o základech daně rozhoduje na úrovni států, mělo by smysl zahrnout do působnosti směrnice místní a regionální daně, aby jejich základ daně zůstal obdobný jako ten, o němž se rozhoduje na evropské úrovni a bude se aplikovat na úrovni států. Na druhé straně pokud se podnik rozhodne pro jednotné daňové přiznání na evropské úrovni a daňové výnosy pak mají být přerozděleny, je třeba, aby si místní a regionální orgány vybraly, co jim náleží;

29. zastává mínění, že je tedy třeba jasně definovat situace, kdy CCCTB ovlivňuje zdanění právnických osob s účinkem na místní nebo regionální orgány;

30. vzhledem k tomu, že jakákoliv úprava zdanění společností bude mít pravděpodobně vliv na regiony a další samosprávy, lituje, že v takové směrnicí chybí přesné informace o dopadech na místní a regionální orgány;

⁽¹⁾ Komise každoročně přijme seznam forem společností třetích zemí, o kterých se má za to, že mají obdobnou formu (článek 3 návrhu).

⁽²⁾ Viz studie Center for Strategy & Evaluation Services: „Local and Regional Corporate Taxes across the EU“, informační dokument z července 2011.

V. ZÁVĚRY

31. hájí zájmy místních a regionálních samospráv a zastává názor, že je potřebná hloubková analýza dopadu na rozpočty obcí a regionů dříve, než návrh směrnice o CCCTB vstoupí v platnost;

32. vyslovuje se proto pro vytvoření pracovní skupiny ad hoc složené z členů VR, Komise a místních/regionálních daňových orgánů, která by tuto analýzu provedla;

33. zastává názor, že všechny členské státy by se měly více zabývat důsledky návrhu směrnice a co nejdříve zaslat Komisi své připomínky a poznámky, podložené odbornými a nezávislými studiemi;

34. je přesvědčen, že větší daňová harmonizace bude účinná jen v případě, že CCCTB vstoupí v platnost ve všech členských státech;

35. klade si otázku, zda možnost volby systému stanovená směrnicí nemůže vést ke zvýšení administrativní činnosti jak v podnicích, tak v daňových orgánech, a zda by proto nebylo vhodné umožnit pouze období přechodu k této volbě. Dále se Výbor regionů táže, zda by po přezkumu tohoto textu a po ukončení tohoto období přechodu neměl být režim CCCTB povinný, alespoň pro podniky určité velikosti;

36. navrhuje, aby zavedení CCCTB proběhlo najednou, neboť pouze tak lze v plné míře docílit zjednodušení spojené s harmonizací;

37. vyslovuje se pro přezkoumání vzorce rozdělení takovým způsobem, aby bral více v úvahu hospodářskou situaci různých členských států;

38. táže se, zda vzhledem k finančním problémům, které v současnosti otřásají Evropou, a k negativnímu dopadu na příjmy z daní a na zaměstnanost, na něž poukázalo posouzení dopadu provedené Komisí a další studie, nastal vhodný čas k řešení tak významné etapy daňové harmonizace;

39. zastává mínění, že návrh směrnice by měl více odkazovat na pravidla vnitrostátní jurisdikce v oblasti právních postupů;

40. bere na vědomí požadavky evropských podniků na zjednodušení jejich daňových postupů, započítávání ztráty v rámci skupiny a vyloučení dvojího zdanění nebo nadměrného zdanění, které je v současném systému postihuje;

41. naopak se obává, že dojde k velmi rozdílným dopadům v jednotlivých členských státech, které však budou většinou negativní, a to jak z hlediska daňových výnosů, tak z hlediska růstu a zaměstnanosti;

42. klade si otázku, zda režim CCCTB bude celkově pro podniky představovat zjednodušení, nebo naopak bude příčinou daňového plánování a tedy dalších obtíží. Vzhledem k volitelné povaze režimu jej budou podniky muset včetně 27 stávajících režimů podrobně studovat a opakovaně vyhodnocovat, zda tento režim využít či nikoliv⁽³⁾;

43. táže se, zda kromě CCCTB neexistují jednodušší alternativní možnosti přeshraniční kompenzace ztrát, a to především pro malé a střední podniky. V této souvislosti odkazuje na sdělení Komise KOM(2006) 824;

44. v neposlední řadě si klade otázku, jaká je proporcionalita tohoto opatření vzhledem k počtu evropských skupin, které by z něj měly prospěch;

45. v každém případě je přesvědčen, že návrh směrnice je neúplný v tom, že se nezabývá místními a regionálními daněmi. Hrozí možnost, že se problémy z celostátní úrovně přesunou na úroveň místní nebo regionální, protože současné znění návrhu v oblasti místních a regionálních daní zachovává rozdílné režimy a odlišné zjišťování základu daně. Je tedy pro zahrnutí ustanovení, jež by bylo příznivé pro místní a regionální daně, aby tak členské státy mohly přijmout nezbytná opatření;

46. aniž by přímo zpochybňoval samotný princip směrnice, zastává názor, že návrh musí být přezkoumán. V úvahu je třeba vzít potřebu a) dostatečných kvantitativních a kvalitativních ukazatelů umožňujících úplné posouzení dopadů subsidiarity na takovýto přeshraniční návrh, b) více údajů o úplných dopadech CCCTB a c) analýzy dopadu návrhu na místní a regionální orgány.

⁽³⁾ Viz Leon Bettendorf, Michael, P. Devereux, Simon Loretz a Albert van der Horst, Corporate tax reform in the EU: Weighing the pros and cons, Vox, 20. března 2011.

VI. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

KOM(2011) 121 v konečném znění

Článek 12

Odečitatelné výdaje

Doplnit text

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Odečitatelné výdaje zahrnují všechny náklady na prodej a výdaje, očištěné o odpočitatelnou daň z přidané hodnoty, které daňový poplatník vynaložil za účelem dosažení nebo zajištění příjmů, včetně nákladů na výzkum a vývoj a nákladů vynaložených při získávání vlastního nebo dluhového kapitálu pro účely podnikání.	Odečitatelné výdaje zahrnují všechny náklady na prodej a výdaje, očištěné o odpočitatelnou daň z přidané hodnoty, které daňový poplatník vynaložil za účelem dosažení nebo zajištění příjmů, včetně nákladů na výzkum a vývoj a nákladů vynaložených při získávání vlastního nebo dluhového kapitálu pro účely podnikání. <u>Za odečitatelné se dále považují pravidelné náklady na ochranu životního prostředí a snížení emisí skleníkových plynů.</u>

Odůvodnění

K účinnému boji proti ničení životního prostředí a změně klimatu se navrhuje ve zdanění podniků vytvořit podněty, které poplatníky povzbudí k vyšším investicím do ochrany životního prostředí.

Pozměňovací návrh 2

KOM(2011) 121 v konečném znění

Článek 133

Přezkum

Doplnit text

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Komise pět let po vstupu této směrnice v platnost přezkoumá její uplatňování a podá Radě právu o jejím fungování. Zpráva bude především obsahovat analýzu dopadu mechanismu stanoveného v kapitole XVI této směrnice pro rozdělení daňových základů mezi členské státy.	Komise pět let po vstupu této směrnice v platnost přezkoumá její uplatňování a podá Radě právu o jejím fungování. Zpráva bude především obsahovat analýzu dopadu mechanismu stanoveného v kapitole XVI této směrnice pro rozdělení daňových základů mezi členské státy. <u>Zpráva dále musí povinně obsahovat analýzu účinků směrnice na místní a regionální samosprávu.</u>

Odůvodnění

Není možné vyloučit možnost, že tato směrnice bude mít významný vliv na regiony a místní samosprávu. Je tedy nutné, aby Komise pět let po vstupu směrnice v platnost vyhodnotila také její účinky na regionální a místní rozpočty.

V Bruselu dne 14. prosince 2011

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO

CENY PŘEDPLATNÉHO NA ROK 2012 (bez DPH, včetně poštovního za obvyklou zásilku)

Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	1 200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, tištěné vydání + roční DVD	22 úředních jazyků EU	1 310 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	840 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, měsíční DVD (souhrnný)	22 úředních jazyků EU	100 EUR ročně
Dodatek k Úřednímu věstníku (řada S), DVD, jedno vydání týdně	mnohojazyčné: 23 úředních jazyků EU	200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada C – Výběrová řízení	jazyky, kterých se týká výběrové řízení	50 EUR ročně

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, který vychází v úředních jazycích Evropské unie, je k dispozici ve 22 jazykových verzích. Zahrnuje řady L (Právní předpisy) a C (Informace a oznámení).

Každá jazyková verze má samostatné předplatné.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 920/2005, zveřejněným v Úředním věstníku L 156 ze dne 18. června 2005, které stanoví, že orgány Evropské unie nejsou dočasně vázány povinností sepsat všechny akty v irštině a zveřejňovat je v tomto jazyce, je Úřední věstník vydávaný v irském jazyce prodáván zvlášť.

Předplatné dodatku k Úřednímu věstníku (řada S – Dodatek k *Úřednímu věstníku Evropské unie*) zahrnuje znění ve všech 23 úředních jazycích na jednom mnohojazyčném DVD.

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie* opravňuje na požádání k obdržení různých příloh Úředního věstníku. Předplatitelé jsou na vydávání příloh upozorňováni prostřednictvím „oznámení čtenářům“ zveřejňovaného v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Prodej a předplatné

Předplatné různých placených periodik, jako například předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, lze získat u našich distributorů. Seznam distributorů se nachází na této internetové adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nabízí přímý a bezplatný přístup k právu Evropské unie. Tyto internetové stránky umožňují nahlížet do *Úředního věstníku Evropské unie* a obsahují rovněž smlouvy, právní předpisy, judikaturu a návrhy právních předpisů.

Více informací o Evropské unii naleznete na adrese: <http://europa.eu>

